DOCUMENT RESUME

ED 285 431

AUTHOR Lestinen, Leena

TITLE Kasvatuksen Ja Koulutuksen Tutkimusrekisteri

1983-1984: Korkeakoulutus. Julkaisusarja C, Tiedotteita 6 = Educational Research in Finland 1983-1984: Higher Education. Publication Series C,

HE 020 473

Bulletin 6.

INSTITUTION Jyvaskyla Univ. (Finland). Inst. for Educational

Research.

REPORT NO ISBN-951-679-652-4

PUB DATE 86 NOTE 189p.

PUB TYPE Reference Materials - Directories/Catalogs (132) --

Reports - Descriptive (141)

LANGUAGE Finnish

EDRS PRICE MF01/PC08 Plus Postage.

DESCRIPTORS College Admission; College Faculty; *College

Instruction; *College Students; Continuing Education; Departments; Education Work Relationship; Faculty Development; Foreign Countries; *Higher Education; *Postsecondary Education as a Field of Study; Program Administration; *Research and Development; Research

and Development Centers; Research Directors;

Researchers; *Research Projects; Teacher Education

IDENTIFIERS *Finland

ABSTRACT

A catalogue in Finnish describes 80 research and 27 research and development (R&D) programs in the field of higher education that were completed or in progress in 1983-1984 in Finland. The introduction, abstract, titles of the research descriptions, and names of research institutes are translated into English. A brief review of higher education research and R&D work includes English tables. The programs are categorized as follows: general, systems and institutions, teaching and learning, information networks, students--general, selection and performance of students, careers and employment of students, staff, and continuing education. The most popular R&D targets in the field were teaching and learning (31%). Most of the research and the R&D work was carried out in the social science disciplines (40%) and/or educational science (36%). Ninety-one percent of the projects were conducted in higher education institutions or their special institutes; the share of the departments of education was 21%, other subjects were 27%, and teacher aducation was 13%. Included are indexes of: researchers, scientific supervisors, or project heads; keywords; and research institutes. (SW)

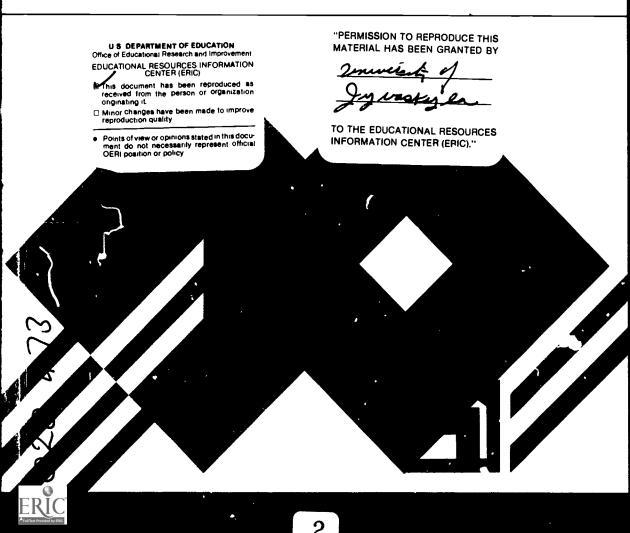
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made

Leena Lestinen

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TUTKIMUSREKISTERI 1983-1984:

korkeakoulutus

UNIVERSITY OF JYVASKYLA INSTITUTE FOR EDUCATIONAL RESEAP .H

Institute fo	Educational Research, University of Jyvasky	/ 1 d

POSTAL ADDRESS Saminaarinkatu 15 SF. 40100 JYVÄSKYLÄ 10 FINLAND STREET ADDRESS
YIIopiatonkatu 9
SF-40100 JYVASKYLA 18
FINLAND

TEL SWITCHBOARD 35841 291 211

Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Julkaisusarja C. Tiedotteita 6. Institute for Educational Research. Publication series C. Bulletin 6. Pedagogiska forskningsinstitutet. Publikationsserie C. Meddelande 6.

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TUTKIMUSREKISTERI 1983-1984: KORKEAKOULUTUS

Educational Research in Finland 1983-1984: Higher Education

Leena Lestinen (toim.)

Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Jyvaskyla 1986

ISBN 951-679-652-4
ISSN 0782-9825
Jyväskylän yliopiston monistuskeskus/
Printing Center at the University of Jyväskylä
Kirjapaino Oy Sisa-Suomi (kannet/covers)
1986

TIIVISTEIMÄ

Lestinen, L. (toim.) 1986. Kasvatuksen ja koulutuksen tutkimusrekisteri 1983-1984: korkeakoulutus. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisusarja C. Tiedotteita 6.

ISBN 951-679-652-4 ISSN 0782-9825

Kasvatuksen ja koulutuksen tutkimusrekisteristä koottu luettelo sisältää kuvaukset korkeakoulutuksen alan 80 tutkimuksesta sekä 27 tutkimus- ja kehittämishankkeesta, jotka olivat meneillään tai päättyivät vuosina 1983-1984. Alan tutkimus ja kehittämistyö kohdistui yleisimmin (31 %) opetuksen ja oppimisen kysymyksiin. Eniten korkeakoulutuksen tutkimusta ja kehittämistyötä oli tehty joko yhteiskuntatieteellisillä (40 %) ja/tai kasvatustieteellisillä (36 %) tieteenaloilla. Valtaosa (91 %) projekteista sijoittui korkeakouluihin tai näiden erillislaitoksiin. Kasvatustieteiden laitoksissa oli projekteista 21 %, muissa ainelaitoksissa 27 % ja opettajankoulutuslaitoksissa 13 %. Erikoiskorkeakoulujen ainelaitosten osuus oli 12 %. Merkittävimmässä korkeakoulutuksen tutkimuskeskuksessa, Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksessa, on tehty 6 % tutkimuks sta ja kehittämistyöstä. Lähes kaikki korkeakoulutuksen tutkimus ja kehittämistyö oli julkista resurssoinniltaan. Kokonaan tai osittain virkatyönä tehtiin vähintään 20 % tutkimuksia ja 31 % kehittämishankkeita. Ulkopuolisena rahoitta ana yleisin (19 %) oli opetusministeriö. Runsaasti yli puolessa (60 %) tutkimuksista ja kehittämishankkeista työskenteli vain 1 tutkija. Tieteellinen ohjaaja mainittiin olevan noin 86 %:ssa tutkimuksista. Työn kestoaika on arvioitu yleisimmin 2-5 vuodeksi. Tuotoksena valmistuu tutkimuksista yleisimmin artikkeli kokoomateokseen tai raportti ja kehittämishankkeista raportti tai aikakauslehden artikkeli.

Asiasanat: korkeakoulutus, tutkimus, tutkimus- ja kehittämistyö, bibliografia, tiedonvälitys

ABSTRACT

Lestinen, L. (ed.) 1986. Educational Research in Finland 1983-1934: Higher Education. Jyväskylä: University of Jyväskylä. Institute for Educational Research. Publication Series C. Bulletin 6.

ISBN 951-679-652-4 ISSN 0782-9825

To catalogue, compiled from the Finnish Research Register on Education, contains 80 research and 27 R&D projects on higher education completed or in progress in 1383-1984. The most popular research and development targets in the field were teaching and learning (31 %). Most of the research and the R&D work was carried out in the disciplines of social science (40 %) or/and educational science (36 %). The majority (91 %) of the projects were co flucted in institutions of HE or their special institutes, the share of the departments of education being 21 %, of other subjects 27 % and of teacher education 13 %. The share of the subject departments of specialized institutions of HE was 12 %. The most important restarch center on HE, the Institute for Educational Research, conducted 6 % of the research and R&D work. Nearly all HE research and R&D work was conducted with public funds. 22 % of the research and 31 % of the R&D projects were carried out by tenured researchers as part of their regular duties. Most frequently external sponsor was the Ministry of Education (19 %). 60 % of the research and R&D projects employed only one researcher. 86 % of the research priects had a scientific supervisor. The duration of the work was estimated most commonly at 2-5 years. The products were most usually a report and/or an article in a report collection. -The catalogue contains a foreword, an abstract and the Tables in English. Of the research descriptions the titles, the keywords and addresses of the research institutes have been translated into English.

Descriptors: higher education, research, R&D, bibliography, Finland, dissemination of information

Sisältö/Contents:

Käyttäjälle	I
Introduction	IV
Katsaus korkeakoulutuksen tutkimuksiin ja kehittämishank-	
keisiin/Review of higher education research and R&D work	IX
Projektikuvaukset/Research descriptions:	
A. Yleistä/General	1
B. Järjestelmät ja laitokset/Systems and institutions	12
C. Opetus ja oppiminen/Teaching and learning	26
D. Informaatioverkot/Information networks	68
E. Opiskelijat: yleistä/Students: General	71
F. Ópiskelijat: valinta ja suoritukset/Students: selection	
and erformance	85
G. Opiskelijat: ura ja työllisyys/Students: careers and	
employment	101
H. Henkilöstö/Staff	109
I. Jatkuva koulutus/Continuing education	112
·	
Asiahakemisto	139
Subject index	142
Tutkijaluettelo/Researcher index	145
Tieteellisten ohjaajien/hankkeen johtajien hakemisto/	
Scientific supervisors and project supervisors index	147
Tutkimuksen/hankkeen suorituspaikkahakemisto/	
Research and R&D project place index	148

Käyttä jälle

Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen tehtäviin sisältyy kansallinen ja kansainvälinen kasvatustutkimuksen informaationvälitys. Tähän liittyen tutkimuslaitoksessa on vuodesta 1971 ylläpidetty kasvatuksen ja koulutuksen tutkimusrekisteriä. Se ajantasaistetaan yleensä joka kolmas vuosi tekemällä laaja kysely, joka osoitetaan rekisterissä jo mukana oleville tutkijoille ja lisäksi mm. korkeakouluihin, tutkimuslaitoksiin, koululaitokseen, valtionhallintoon, rahastoihin ja järjestöihin. Tämä tutkimusrekisterin julkaisu perustuu tammikuussa 1985 tehtyyn kyselyyn. Tietojenkeruussa käytettäviä projektikuvauslomakkeita on toki jatkuvastikin saatavissa KTL:n tietopalvelusta rekisteriin ilmoittautumista varten.

Nykyisellään kasvatus- ja koulutusalan tutkimusrekisteri sisältää tietoja yli 200 tutkimuksesta ja kehittämishankkeesta, jotka olivat meneillään tai päättyneet vuosina 1983-1984. Tässä julkaisussa on esitelty korkeakoulutusta koskevat 107 tutkimus- ja kehittämishanketta. Rekisteristä on julkaistu painettuna myös toinen luettelo, joka sisältää varhaiskasvatuksen, perusasteen ja keskiasteen koulutuksen sekä yleiset kasvatustutkimuksen kuvaukset 1). Näissä kahdessa julkaisussa on samoja tutkimuskuvauksia siltä osin, kuin tutkijat ovat ilmoittaneet työnsä liittyvän useisiin koulutusasteisiin.

Tämä tutkimusrekisterin julkaisu jakautuu lyhyeen katsaukseen korkeakoulutuksen alan tutkimukseen ja kehittämistyöhön maassamme vuosina 1983-1984, projektikuvauksiin sekä hakemistohin, joissa on lueteltu asiasanat, tutkijat, tieteelliset ohjaajat ja kehittämishankkeiden johtajat sekä projektien suorittamispaikat.

1) Agander, A. (toim.) 1986. Kasvatuksen ja koulutuksen tutkimusrekisteri 1983-1984: varhaiskasvatus, perusasteen koulutus, keskiasteen koulutus ja yleistutkimukset. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Julkaisusarja C. Tiedotteita 5. ISBN 951-679-651-6.

Projektikuvausten ryhmittely perustuu luokittelurunkoon, jota englantilainen korkeakoulutuksen tutkimuksen järjestö Society for Research into Higher Education käyttää tiivistelmäjulkaisussaan. Ryhmät ovat: A. Yleistä, B. Järjestelmät ja laitokset, C. Opetus ja oppiminen, D. Informaatioverkot, E. Opiskelijat: yleistä, D. Opiskelijat: valinta ja suoritukset, F. Opiskelijat: urat ja työllisyys, G. Henkilöstö ja H. Jatkuva koulutus. Kussakin ryhmässä projektikuvaukset on järjestetty aakkosjärjestykseen vastuullisen tutkijan sukunimen mukaan. Tutkimuksia ja kehittämishankkeita ei ole katsottu aiheelliseksi erotella luettelossa, mutta jälkimmäisiin viittaa asiasana tutkimus- ja kehittämistyö asiahakemistossa. Myöskään opettajankoulutuksen projektien osaltaan yhtenäistäkin ryhmää ei ole muodostettu erikreen, vaan tähän koulutukseen liittyvien tutkimusten ja kehittämishankkeiden numeroviitteet löytyvät asiasanan opettajankoulutus kohdalta hakemistosta.

Tutkimusrekisterin atk-käytön kehittämisessa on edetty siihen vaiheeseen, että vuoden 1985 kyselyssä saadut projektikuvaukset on syötetty tiedostoksi mikrotietokoneeseen. Tämä parantaa rekisterin joustavuutta erilaisissa tiedonhauissa sekä sen tulostus- ja päivitysmahdollisuuksia. Tiedostosta on tahan korkeakoulutusta koskevaan luetteloon tulostettu seuraavat tiedot:

- A. Tutkimuksen tai kehittämishankkeen nimi suomeksi
- B. Projektin nimi englanniksi
- C. Vastuullinen tutkija (puhelinnumero); muut tutkijat
- D. Tieteellinen ohjaaja tai hankkeen johtaja
- E. Arvioitu suorittamisaika vuosina
- F. Rahoitus
- G. Suorituspaikka suomeksi ja englanniksi; osoite
- H. Tiivistelmä
- I. Asiasanat suomeksi ja englanniksi
- J. Tieteenala tai -alue, johon hanke liittyy
- K. Julkaistut tuotokset
- L. Julkaisemattomat tuotokset (on/ei)
- M. Suunnitteilla/tekeillä olevat tuotokset (on/ei)

Tutkimusrekisteriä käytetään lähdeaineistona paitsi korkeakoulutuksen tutkimuksen informaationvälityksessä omassa maassamme myös kansainvälisesti. Tiedostosta välitetään projektikuvauksia Euroopan neuvoston (Conceil of Europe) ylläpitämään kasvatusalan EUDISED-tietokantaan. Painetussa muodossaan korkeakoulutuksen tutkimusrekisteri lähetetään Unescon Euroopan alueen korkeakoulutuksen tiedotus- ja yhteistyökeskukseen CEPESiin (European Centre for Higher Education). Lisäksi rekisteriä jaetaan lähinnä vaihtosuhteisiin liittyen tätä nykyä pariinkymmeneen korkeakoulutuksen tutkimusorganisaatioon ja -järjestöön eri puolille maailmaa.

Tutkimusrekisterin toimitustyöhön on osallistunut tutkimussihteeri Arja Kytönen. Käännöstyön on tehnyt suurelta osin HuK Tuula Granberg. Aineiston ovat kirjoittaneet tiedostoksi konekirjoittajat Kaija Hakanen ja Kaija Mannström.

Jyväskylässä, 31. lokakuuta 1986

Leena Lestinen

Introduction

One of the functions of the Institute for Educational Research is to disseminate information on educational research activities both at the national and at the international level. Since the year 1971 a Finnish Research Register on Education has been maintained at the Institute. This register is updated, as a rule every third year by conducting an extensive enquiry addressed, in addition to those researchers already included in the register, to institutions of higher education, research institutes, the school system, state administration, educational foundations and organizations. The present issue of the research register is based on an enquiry carrier out in January 1985.

At present the Finnish Research Register on Education contains information on more than 200 research and RED projects which were in progress or completed in 1983-1984. This publication presents the 107 projects which are related to higher education. On the basis of the Register also another catalogue 1) has been published, which comprises early education, primary education and secondary education as well as descriptions of general educational research. These two publications may contain research descriptions which are overlapping in case where the researchers have reported that their work is connected with several levels of education.

The present issue of the Research Register is divided into three sections: a short survey of research and R&D activities in the field of higher education in Finland in 1083-1984, descriptions of the research projects, and the indexes of researchers, scientific supervisors or heads of the projects, keywords and research institutes.

1) Agander, A. (ed.) Educational research in Finland in 1983-1984: early childhood education, primary education, secondary education and general research studies. Jyvaskyla: Institute for Educational Research. Fiblication Series C. Bulletin 5. ISBN 951-679-651-6.

In grouping the research descriptions we have applied a classification scheme used by the British Society for Research into Higher Education. The groups are: A. General, B. Systems and institutions, C. Teaching and learning, D. Information networks, E. Students: General, F. Students: selection and performance, G. Students: careers and employment, H. Staff and I. Continuing education.

Within each subject group the research descriptions have been arranged in alphabetical order according to the surname of the researcher responsible. In the actual register it has not been considered necessary to distinguish between research and R&D projects, but the user can find numerical references to R&D projects in the list of indexing terms.

The development of the research register has reached a stage where all research descriptions have been compiled into a computerized data base. This is a great improvement considering the flexible use of the register for different kinds of data retrievals as well as the availability of print-outs and up-dating possibilities. The following information has been retrieved from the data base for this Higher Education Register:

- A. The name of the research or R&D project
- B. The name of the project in English
- C. Responsible researcher (phone number); other researchers
- D. Scientific supervisor or head of the project
- E. Estimated completion date of the project
- F. Financing
- G. Name of the institute where the project is conducted, also in English; the address of the institute
- H. Abstract
- I. Key words, also in English
- J. Discipline or the field of science
- K. Published reports or other products
- L. Unpublished reports (kyllä = yes/ ei = no)
- M. Peports under planning or unfinished (kyllä = yes/ ei = no).

The research register is used as source material transmitting information on higher education research both nationally and internationally. Descriptions of major research projects are selected from the register to be sent to the EUDISED data base by the Council of Europe. In the printed form it is sent to the CEPES (European Centre for Higher Education by Unesco) and to twenty higher education research organizations around the world.

Arja Kytönen has participated in the editorial work of the register. Most of the translation has been done by Tuula Granberg. The material has been written into a computer file by Kaija Hakanen and Kaija Mannström.

In Jyväskylä October 31, 1986

Leena Lestinen

KATSAUS KORKEAKOULUTUKSEN TUTKIMUKSIIN JA
KEHITTÄMISHANKKEISIIN/
REVIEW OF HIGHER EDUCATION RESEARCH AND R&D WORK

Korkeakoulutuksen tutkimuksen ja kehittämistyön kohteet

TAULUKKO/TABLE 1. Korkeakoulutusta käsittelevät vuosina 1983-1984 meneillään olleet/päättyneet tutkimukset ja kehittämishankkeet auheryhmittäin/Higher education research and R&P projects completed or in progress in 1983-1984

Aiheryhmä 1) Subject group	Tutk		Kehi R&D	ttämishanke	Yhtee Total	
5	f	*	f	*	£	*
A. Yleistä/2) General	8	(10)	1	(4)	9	(8)
B. Järjestnimät ja laitokset/ Systems and institutions	10	(12)	2	(7)	12	(11)
C. Opetus ja oppiminen/ Teaching and learning	22	(28)	11	(41)	33	(31)
D. Informatioverkot/ Information networks Opiskelijat/Students:	1	(1)	1	(4)	2	(2)
E Yleistä/ 3) General	11	(14)	0	(0)	11	(10)
D Valinta ja suoritukset/ Selection and performance	6	(8)	3	(11)	9	(8)
F Ura ja työllisyys/ Careers and employment	5	(6)	0	(0)	5	(5)
H. Henkilöstö/ Staff	1	(1)	2	(7)	3	(3)
Jatkuva koulutus/ Continuing education	16	(20)	7	(25)	23	(22)
Yhteensä/Total	80	(100)	27	(100)	107	(100)

¹⁾ Ryhmittelyssä on käytetty englantilaisen korkeakoulutuksen tutkimusyhdistyksen (Society for Research into Niigher Education) käyttämää luokitusnunkoa./The coding .as been made according to the classification used by SRHE.

Korkeakoulutuksen tu is on periiteisesti suuntautunut tuottamaan tuloksia korkeakoulupolitiikan ja korkeakoulutuksen suunnittelun kysymyksiin maassamme. Samalla on myös tutkijoiden omasta kysymyksenasettelusta lähtevä korkeakoululaitosta "reflektoiva" tutkimustoiminta saamassa jalansijaa korkeakouluissa. Tutkimus lienee myös määrällisesti kasvanut viime vuosina. Vertailuja tutkimusrekisterin aiempien vuosien projektikuvausten määriin ei ole kuitenkaan syytä tehdä, koska rekisteriin saatujen korkeakoulutuksen projektikuvausten lisäys johtunee ainakin

²⁾ Rymmään sisältyy tutkimus; filosofia; korkeakoulutuksen historia; korkeakoulujen arkkitehtuuri./ The group includes research; philosophy; history of higher education; architecture.

³⁾ Ryhmään sisältyy opiskelijoiden persoonallisuuden piirteet, asenteet, motivaatio ja orientaatio; opiskelijaelämä./The group includes student characteristics, attitudes, motivation and orientation; student life.

osaltaan alueellisesti entistä kattavammasta kyselyn suuntaamisesta. Ensimmäistä kertaa on rekisteriin koottu informaatiota tutkimusten ohella myös korkeakoulutuksen kehittämishankkeista. Korkeakoulutuksen tutkimusta kartoitettaessa on lisäksi korostettava tutkimusalueen monitahoisuutta, mikä näkyy tutkimustoiminnan laajentuneisuutena korkeakoulujen kasvatustieteiden laitosten ulkopuolelle.

Maassamme oli vuosina 1983-1984 meneillään tai päättyi kaikkiaan 107 korkeakoulutuksen tutkimusta ja kehittämishanketta tutkimusrekisteriin saatujen projektikuvausten mukaan. Näistä varsinaisia tutkimuksia oli 80 ja pääasiassa korkeakoulutuksen kehittämiseen suoraan tähtääviä hankkeita 27. Jako perustuu tutkijoiden omasta projektistaan tekemään luokitukseen kyselyn yhteydessä.

Projektit on ryhmitelty tässä julkaisussa Society for Research into Higher Education -järjestön käyttämän korkeakoulutuksen kirjallisuusaineiston luokituksen mukaisesti. Toistaiseksi ei suomalaisessa korkeakoulutuksen informaatiotoiminnassa ole kehitelty vastaavaa kansallista luokitusta. Toisaalta SRHE:n käyttämät ryhmät ovat käytössä laajemmaltikin ja edistänevät osaltaan myös suomalaisen aineiston kansainvälistä informaationvälitystä.

Tutkimusrekisterissä on ryhmään yleistä (9 %) sijoitettu erityisesti korkeakoulutuksen tutkimusaluetta käsittelevät tieteentutkimukselliset projektit. Näissä on pohdittu mm. tieteellisen tiedon kasvua tai tutkimustoiminnassa käytettäviä käsitteitä. Ryhmään sisältyvät myös kasvatuksen ehtoja, suomalaisen koulutusjärjestelmän tulevaisuutta, koulutuksen yhteiskunnallisia tehtäviä ja koulutuksellista tasa-arvoisuutta tutkivat projektit.

Korkeakoulujärjestelmää ja -laitosta koskevissa tutkimuksissa (12 %) ovat olleet esillä korkeakoululaitoksen laajeneminen ja resurssointi sekä korkeakoulujen yhteydet muuhun yhteiskuntaan. Varsin ajankohtaisena kysymyksenä tutkimustyössä on esiintynyt myös korkeakoulujen tehokkuuden ja toiminnan arviointi. Tutki-

mustietoa on hankittu myös korkeakoulujen hallinnonuudistuksesta ja sen vaikutuksista. Korkeakoululaitoksen toimintaan kuuluvat olennaisena osana informaatioverkot. Tieteellisen ja muun informaatiotoiminnan alalta oli kyselyssä saatujen projektikuvausten perusteella meneillään kuitenkin varsin niukalti tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Yleisimpänä (33 %) tutkimuksen tai kehittämisen kohteena korkeakoulutuksen tutkimusalueella oli opetus ja oppiminen. Tutkimuksista tähän ryhmään sijoittui 28 % ja kehittämishankkeista 41 %. Projektien aihepiiri vaihtelee koulutusohjelman arvoinnista ja eri aineiden opetuskokonaisuuksien suunnittelusta opetusmenetelmiin ja oppimateriaaleihin. Keskeisimmiksi kysymyksiksi nousivat tässä ryhmässä oppimisprosessi ja oppimisen strategiat.

Muita opiskelijoihin kohdistuvia tutkimuksia ja kehittämishankkeita oli 26% rekisterin kuvauksista. Suurin yhtenäinen ongelma-alue näissä opiskelijatutkimuksissa olivat opiskelijoiden valinta ja opiskelusuoritukset. Lisäksi on tutkimuksissa selvitetty opiskelun mielekkyyttä opiskelijoiden kannalta ja opiskelijoiden sosiaalistumista tulevaan ammattiinsa koulutuksen aikana. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden sijoittumista työelämään oli käsitelty vähiten opiskelijatutkimuksissa. Yleisimpänä tutkimusmenetelmänä nousee opiskelijatutkimuksissa esiin monivuotinen seuranta, joka kattaa opiskelijavuosikerran koko opiskeluajan.

Korkeakoulujen toisena henkilöryhmänä opiskelijoiden ohella ovat opettajat ja tutkijat. Mutta henkilöstöön kohdistuva tutkimus on ainakin vuosien 1983-1984 tutkimusrekisterin projektien perusteella määrältään minimaalista opiskelijatutkimukseen verrattuna. Rekisteriin kertyi tästä uihepiiristä 2 tutkimusta ja 1 kehittämishanke. Projektikuvaukset voitaisiin itse asiassa sijoittaa jatkuvan koulutuksen ryhmään, koska kaikissa projekteissa sivutaan lähinnä korkeakouluopettajien ja tutkijoiden pätevyyden kehittämistä. Muu korkeakoulujen henkilöstöpolitiikka, kuten rekrytointi ja esimerkiksi eri henkilöstöryhmien asema ja

työolosuhteet, on jäänyt tutkijoiden kiinnostuksen ulkopulelle.

Tulevaisuuden yhteiskunnassa saa nykyarviointien mukaan läpi kansalaisten elin-ian jatkuva koulutus yhä merkittävämmän aseman. Aikuiskasvatuksen aihepiirin projektien osuus on jo yli viidennes (22 %) korkeakoulutuksen tutkimusrekisterissä. Vuosina 1983-1984 oli meneillään tai päättyi 16 tutkimusta ja 7 kehittämishanketta. Näissä käsiteltiin pääasiassa korkeakouluissa annettavaa täydennyskoulutusta tai korkeakoulutettujen henkilöstökoulutusta työelämässä. Korkeakoulujen yhtenä uutena toimintamuotona on viime vuosina kehitetty myös avointa korkeakouluopetusta, jonka toteuttamista on seurattu myös tutkimuksen avulla.

 Tutkimusten ja kehittämishankkeiden tieteenalat ja suorittamispaikat

TAULUKKO/TABLE 2. Tutkimukset ja kehittämishankkeet tieteenaloittain/ Research and R&D projects by field of science

Tieteenala Field of science		imus arch	Kehi R&D	ttämishanke	Yhteensä Tutal		
riciu di sciale		8	f	*		*	
Yhteiskuntatieteet/	55	(41)	14	(37)	69	(40)	
Social sciences Kasvatustieteet/ Educational sciences	49	(36)	13	(34)	62	(36)	
Humanistiset tieteet/ Humanities	8	(6)	1	(3)	9	(5)	
Talous- ja kauppatieteet/ Business and economics	8	(6)	0	(0)	8	(5)	
Tekniikka/ Technology	2	(2)	3	(8)	5	(3)	
Lääketieteet/ Medicine	0	(0)	3	(8)	3	(2)	
Maatalous- ja metsätieteet/ Agriculture and forestry	2	(2)	0	(0)	2	(1)	
Ei tietoa/ No information	10	(7)	4	(10)	14	(8)	
Yhteensä/Total	134	(100)	33	(100)	172	(100	

Korkeakoulutuksen tutkimuksessa ei kasvatustieteillä näytä tutkimusrekisterin mukaan olevan erityistä valta-asemaa muihin tieteenaloihin verrattuna. Projektikuvauksista 62 %:ssa on kasvatustiede todettu viitekehykseksi. Sen sijaan muiden yhteiskuntatieteiden aloilla on tehty 69 % tutkimuksista ja kehittämishankkeista. Näistä yleisimpiä ovat projektikuvausten mukaan sosiologia tai psykologia. Kun yhteiskuntatieteisiin luetaan vielä talous- ja kauppatieteetkin, muodostaa yhteiskuntatieteellinen tutkimus 81 % korkeakoulutuksen tutkimuksista ja kehittämishankkeista. Humanististen tieteiden näkökulmasta oli käsitelty 5 %:ä, tämiikan 3 %:a, lääketieteen 2 %:a sekä maatalous- ja metsätieteiden 1 %:ä rekisteriin saacuista tutkimuksista ja kehittämishankkeista. Tieteenala oli jätetty mainitsematta 14 % projektikuvauksista.

Korkeakoulutuksen tutkimus osoittautuu monitieteiseksi tutkimusalueeksi paitsi tutkimustoiminnan makrotasolla myös saman tutkimus- tai kehittämishankkeen osalta. Yksi tieteenala oli mainittu projektikuvauksissa 46:ssa ja kaksi tieteenalaa lähes yhtä monessa eli 41:ssä ja kolme tieteenalaa 6:ssa.

TAULUKKO/TABLE 3. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden suorituspaikat hallintoyksikko-ryhmittäin/Admiristrative organisations of research and R&D projects

Yksikküryhmä/ Groups of administrative		imus arch	Kehii R&D	tärishanke	Yhte Tota	ensä 1
organisations	f		f	*	f	*
Yliopisto, yleiskorkeskoulu/	61	(76)	23	(82)	84	(78)
University						
Teknillinen korkeakoulu/	3	(4)	1	(4)	4	(4)
University of techonology						
Kauppakorkeakoulu/	9	(?1)	0	(0)	9	(8)
University of economics and						
business administration						
Taidekorke-koulu/	1	(1)	0	(0)	1	(0.9)
University of art						
Tutkinuslaitos/	1	(1)	3	(11)	4	(4)
Research institute						
Ministeriö/	2	(3)	1	(4)	3	(3)
Ministry						
Muru/	3	(4)	0	(0)	3	(3)
Other						
Yhteensä/Total 1)	80	100	28	100	108	(100)

Määrää lisää se, että yhtä kehittämishanketta tehdään kahdessa yliopistassa.
 One of the R&D projects is being carried out at two universities.

Korkeakoulutuksen tutkimusta on vuosina 1983-1984 tehty lähes kolmessakymmenessä organisaatiossa. Nämä olivat valtaosaltaan (64 %) korkeakouluja (14) tai niiden erillislaitoksia (4). Projektimäärältään kolme merkittävintä korkeakoulua olivat Helsingin, Jyväskylän ja Tampereen yliopistot. Korkeakoulutuksen kysymyksiin ollaan kiinnittämässä yhä enemmän tutkimuksellista huomiota myös erikoiskorkeakouluissa (14 %). Näistä aktiivisimpia ovat olleet kauppakorkeakoulut (9 %). Korkeakoulujen ulkopuolisina tutkimuspaikkoina ovat olleet ministeriöt, muut valtionhallinnon yksiköt, tutkimus aitokset ja lähinnä yksityisen sektorin laitokset. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden suorituspaikoista on luettelo sivulla 148.

Laitoksittain tarkastellen sijoittui korkeakoulutuksen tutkimusprojekteja muihin yliopistojen ja yleiskorkeakoulujen ainelaitoksiin (26 %) hiukan enemmän kuin kasvatustieteiden laitoksiin
(25 %). Mutta erityisesti kehittämishankkeisiin ryhtyminen
osoittautui kuvausten mukaan muilla ainelaitoksilla yleisemmäksi
(32 %) kuin kasvatustieteiden laitoksilla (11 %). Erikoiskorkeakoulujen ainelaitokset (12 %) olivat korkeakoulutuksen tutkimuspaikkoina kolmannella sijalla. Sen sijaan alan kehittämishankkeet olivat näissä varsin harvinaisia (1 %). Opettajankoulutuslaitokset sijoittuvat korkeakoulutuksen tutkimuksen suorittamispaikkoina neljänneksi (9 %) ja kehittämishankkeiden osalta
kolmanneksi (5 %).

Hallintoelimissä tehdystä korkeakoulutuksen tutkimuksesta (6 %) noin puolet sijoittui korkeakouluihin ja puolet ministerioon samaten kuin kehittämishankkeistakin (6%).

Korkeakoulujen erillislaitoksina toimivissa tai muissa tutkimuslaitoksissa tehdään 14 % korkeakoulutuksen tutkimuksesta ja 17 % kehittämishankkeista. Alan merkittävin tieteellinen tutkimuslaitos on Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, jossa oli vuosina 1983-1984 meneillään puolet (6 projektia) tutkimuslaitoksissa tehtävistä tutkimuksista ja neljännes kehittämishankkeista (1 projekti). Muiden tutkimuslaitosten joukossa on sekä valtakunnallisia

tikkimus ja/tai opetusyksiköitä (mm. Kehitysmaainstituutti) että alueellisia laitoksia (Yeski-Suomen taloudellinen tutki-muskeskus). Yksityisluontoisena komkeakoulutuksen tutkimuslaitoksena maassamme toimii ainoastaan Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö, jossa oli projektikuvausten mukaan meneillään 1 tutkimus ja 2 kehittämishanketta.

TAULUKKO/TABLE 4. Tutkimus- jakehittämishankkeiden ${\it cuoritus}$ paikat ${\it laitoksitta}$ in/ Places of research and R&D projects by department o_k - stitute

· ·		imus arch		ttämishanke	Yhteensä Total		
	f	*	٤	8	f	*	
Kasvatustieteiden laitos/	20	(25)	3	(11)	۷,	(21)	
Dept. of education						` '	
Muu ainelaitos/	21	(26)	9	(32)	30	(27)	
Dept. of other subjects						-	
Opettajankoulutuslaitos/	9	(11)	5	(18)	14	(13)	
Dept. of teacher education							
Erikoiskorkeakoulun							
ainelaitos/	12	(15)	1	(3)	13	(12)	
Dept. of specialized insti-				,			
tution of higher education							
Hallintovirasto/toimisto/	3	(4)	1	(3)	4	(4)	
Administrative department							
Ministeriö/	2	(2)	1	(3)	3	(3)	
Miniatry							
Kasvatustustieteiden							
tutkimuslaitos/	6	(7)	1	(3)	7	(6)	
Institute for Educational Research							
Muu erillinen tutkimuslaitos/	6	(7)	4	(14)	1C	(9)	
Other research institute							
Muu laitos/	2	(2)	3	(11)	5	(5)	
Other institution							
Yhteensä/Total 1)	81	(100)	28	(100)	109	(100	

¹⁾ Yhtä tutkimusta ja kehittamishanketta tehdään kahdessa laitoksessa./One of the research and R&D projects are being carried out in two institutions.

4. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden henkilöstö ja rahoi is

Korkeakoulutuksen tutkimuksissa ja kehittämishankkeissa oli vuosina 1983-1984 mukana kaikkiaan 106 tutkijaa. Vastuullisista tutkijoista 40 % oli naisia. Korkeakoulutuksen tutkimus on ollut maassamme useimmiten yksittäisten tutkijoiden työsarkana. Tätä osoittivat myös vuoden 1985 projektikuvaukset, joiden mukaan

yhden tutkijan työllistäviä oli 60 % tutkimuksista ja kehittämishankkeista. Kaksi tutkijaa oli mainittu 21 %:ssa ja kolme tutkijaa 9 %:ssa. Kymmenennes projekteista työllisti neljä tutkijaa tai enemmän.

TAULUKKO/TABLE 5. Tutkimus- ja kehittämishankkeissa työskentelevien tutkijoiden määrä/Number of researchers working in research and R&D projects

Tutkijoiden määrä/Number of researchers		kimus earch	Kehi R&D	ttämishanke		Yhteensä Total		
01 1000110110	£	*	£	3	£	*		
1	48	(60)	16	(60)	64	(60)		
2	17	(21)	6	(22)	23	(21)		
3	8	(10)	2	(7)	10	(9)		
4	4	(5)	1	(4)	5	(5)		
5 >	3	(4)	2	(7)	5	(5)		
Yhteensä/Total	80	100	27	100	107	100		

Korkeakoulutuksen tutkimuksesta vajaata kolmannesta (32 %) tukee ulkopuolinen tieteellinen ohjaaja. Sen sijaan projektikuvauksissa mainituista tieteellisistä ohjaajista 53 % oli sama henkilö kuin vastuullinen tutkija. Tämä osoittanee osaltaan alan tutmustoiminnan olevan tieteellisesti varsin "itsenäistä". Tieteellisesti pätevöityneet tutkijat saattavat ohjata joissakin tapauksissa useitakin projekteja, mutta esimerkiksi varsinainen koulukuntakehitys lienee tutkimusalueella varsin kapeaa. Tieteellinen ohjaaja puuttui 14 %:ssa tutkimuksista projektikuvausten mukaan. Kehittämishankkeista 81 %:ssa mainittiin johtaja. Naisia oli 32 % sekä tieteellisistä ohjaajista että kehittämishankkeiden johtajista.

Korkeakoulutuksen alueen tutkimuksenteossa näyttää kuvausten mukaan yleisimmältä (20 %) rahoitusmuodolta virkatyö. Toisaalta tutkijan omaa panost/ korostaa vielä se, että 6 % tutkimuksesta tehdään omalla rahoituksella. Tama osoittanee myös sitä, että tutkimustyöstä useimmiten ainakin osa joudutaan tekemaan omin resurssein, vaikka hankkeeseen saataisiin ulkopuolista avustusta. Useissa kuvauksissa olikin mainittu virkatyön tai oman rahoituksen lisaksi jokin tai joitakin ulkopuolisia rahoittajia.

Valtaosa korkeakoulutuksen tutkimuksesta tehtiin virkatyö mukaanlukien julkisin varoin. Merkittävin korkeakoulutuksen tutkimuksen ulkopuolinen rahoittaja oli opetusministeriö, joka resurssoi noin viidennestä (19 %) vuosina 1983-1984 meneillään olieesta tai päättyneestä tutkimustyöstä. Säätiöiden ja rahastojen kautta saatiin avustusta 16 %:lle tutkimuksista. Suomen Akatemia rahoitti puolestaan 12 %:a tutkimustyöstä. Muiden ministeriöiden kuin opetusministeriön rahoitusosuus oli 4 % ja kouluhallituksen 3 %. Muita rahoituslähteitä (4 %) olivat vähäisessä määrin mm. Alko, kirkkolaitos ja yksityiset tahot. Tietoa rahoituslähteestä ei mainittu 16 %:ssa tutkimuksista.

Kehittämishankkeiden rahoitus noudatteli samoja linjoja kuin tutkimustenkin. Huomattavaa kuitenkin on, että peräti kolmannes näistä hankkeista oli projektikuvausten mukaan tekeilla virkatyönä. Tämä kuvannee osaltaan korkeakoululaitoksen piirissä virinnyttä aktiivista otetta oman toiminnan kehittämiseen.

TAULUKKO/TABLE 6. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden rahoitus/Finance of research and R&D projects

Rahoituslähde Source of finance		cimus earch	Kehit Rap	tämishunke	Yhteensä Total		
			1	ŧ	f		
Opetusministeriö/	21	(19)	5	(16)	26	(19)	
Ministry of Education							
Muu ministeriö/	4	(4)	2	(6)	6	(4)	
Other Ministry							
Kouluhallitus/	3	(3)	1	(3)	4	(3)	
National Board of							
General Education				_	_		
Suomen Akatemia /	13	(12)	3	(9)	16	(11	
Academy of Finland							
Virkatyö/	22	(20)	10	(31)	32	(23	
State post					_		
Oma rahoitus/	6	(6)	1	(3)	7	(5	
Researcher as sponsor			_				
Săătio, rahasto/	17	(16)	1	(3)	18	(13	
Foundation		4		4	_		
Muu rahoituslähde/	4	(4)	4	(12)	8	(6	
Other source			_		22		
Ei tietoa/	17	(16)	5	(16)	22	(16	
No information					_	·	
Yhteensä ¹⁾	107	(100)	32	(100)	139	(100	

¹⁾ Määrään vaikuttaa se, että projektikuvauksissa on mainittu useampia kuin yksi rahoituslähde./Some of the research and RGD projects have more than one source of finance.

4. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden kesto ja tuotokset

Korkeakoulutuksen tutkimuksista runsas puolet (54 %) vie aikaa 2-5 vuotta projektikuvauksissa esitettyjen arvioiden mukaan. Useimmin oli tutkimuksen pituudeksi arvioitu kolme vuotta (19 %), kaksi vuotta (14 %) tai viisi vuotta (12 %). Yhdessä vuodessa tai tätä lyhyemmässä ajassa arvioitiin saatavan valmiiksi vain 2 % tutkimuksista. Toisaalta 10 vuotta tai enemmän mainittiin tutkimuksen kestoksi 6 %:ssa tutkimuskuvauksista. Kehittämishankkeiden kesto arvioitiin yleensä lyhyemmäksi kuin tutkimusten; alle vuoden kestoisia oli 11 % hankkeista ja yli neljä vuotta kestävät hankkeet olivat harvinaisia. Toisaalta kehittämistyön jatkuvaa ja ehkä sivutoimistakin luonnetta kuvastanee se, että neljänneksessä projekteista ei mainittu hankkeen päättymisaikaa. Tutkimusten osalta ei päättymisaikaa oltu arvioitu 14 %:ssa projekteista.

TAULLYNO/TAPLE 7. Tutkimus- ja kehittämishankkeiden arvioitu suorittamisaika vuosina/Estimated length of the research and R&D projects in years

Vuosien määrä Number of years		imus arch	Kehi RSD	ttämishanke	Yhteensä Total		
	£	*	ſ	t	£	•	
> 1	2	(2)	3	(11)	5	(5)	
2	11	(14)	6	(22)	17	(16)	
3	15	(19)	2	(7)	17	(16)	
4	7	(9)	6	(22)	13	(12)	
5	10	(12)	1	(4)	11	(10)	
6	5	(6)	0	(0)	5	(5)	
;	6	(7)	0	(0)	6	(6)	
8	6	(7)	1	(4)	7	(7)	
9	2	(2)	0	(0)	2	(2)	
10 >	5	(6)	1	(0)	6	(6)	
Ei tietos/No information	11	(14)	7	(26)	17	(16)	
Yhteensä/Total	80	100	27	:00	107 ((100)	

Tutkimuksissa ja kehittämishankkeissa vajaassa kahdessa kolmanneksessa (63 %) mainittiin tehdyn tuotoksia. Vajaassa kolmanneksessa projekteista (31 %) oli valmisturut julkaisemattomia tuotoksia ja yli puolessa (56 %) oli tuotoksia suunnitteilla. Tuotoksiksi on katsottu painettujen kirjoitusten ohella myös mm. pidetyt esitelmät. Yleisimmin (26 %) projekteissa oli valmistu-

nut yksi tuotos; toisaalta yli neljän tuotoksen tutkimuksia ja kenittämishankkeita oli toiseksi eniten (17 %). Näistä useimmat olivat jo olleet monivuotisia ja/tai usean tutkijan yhteishankkeita. Yleisesti tutkimukset osoittautuivat tuotoksiltaan runsaammiksi kehittämishankkeisiin verrattuna.

Runsaassa kolmanneksessa (37 %) tutkimuksista ja kehittämishankkeista ei tuotoksia mainittu toistaiseksi valmistuneen. Näistä puolessa oli kyselyn aikaan (tammikuu 1985) tuotoksia suunnitteilla ja samaten puo³essa todettiin olevan julkaisemattomia tuotoksia.

Korkeakoulutuksen tutkimuksen tuotoksena yleisimmäksi osoittautuivat kokoomateoksen artikkeli (34 %) sekä monografia tai sarjajulkaisu (31 %). Näitä harremmin oli projekteissa kirjoituttu artikkeli aikakauslehtiin (23 %) tai pidetty mm. esitelmä tai tuotettu opinnäyte (12 %). Kehittämishankkeista valmistui ylivoimaisesti eniten monografioita tai sarjajulkaisuja (50 %) verrattuna muihin tuotoslajeihin.

TAULUKKO/TABLE 8. Tutkimusten ja kehittämishankkeiden tuotokset/ Products of research and RED projects 1)

Tuotoslajit Types of products	Tuotosmäärä/Numbers of products (f) Yhte 1 2 3 4 > Tota									hteens			
	R	RED 2)	R	RED		RED		RED	R	*	RED	1	
Monografia,													
sarjajulkaisu/ Monography,	23	6	5	4	9	0	0	0	65	(31)	14	(50)	
publication series Kokoomatsoksen artikkeli/	10	2		0	_	1					-		
Article in report collection	10	2	•	U	3	1	,	0	70	(34)	5	(18)	
Aikakauslehden artikkeli/	10	1	2	1	3	1	3	0	40	(23)		(21)	
Article in journal	•	•	-	•	,	•	3	U	••0	(22)	v	(/	
Muit/ Others	6	0	5	0	1	1	1	0	24	(12)	3	(11)	
Yhteensä/Totul							 -		207	(100)	28	(100	

¹⁾ Tutkimuksista 27:ssä (34 %) ja kehittämishankkeista 12:ssa (44 %) ei mainittu lainkaan tuotoksia./ There were no products in 27 (34 %) of the research projects and in 12 (34 %) of the R&D projects.

2) R = tutkimus/research; R&D = kehittamishanke/P&D project

28

A. YLEISTÄ/GENERAL

- A SOSIALISAATIO KÄSITTEENÄ JA PROBLEMATIIKKANA; TERVEYSKASVATUS SO-SIALISAATIONA
- B Socialization as a concept and a problematic; health education as socialization
- C Alanen Leena (941-292350)
- D Alanen Leena
- E 1981-1985
- F Suomen Akatemia, virkatyö
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- Projektin tavoitteet ovat ensisijaisesti teoreettiset ja metodologiset. Sosialisaatiokäsitteen selkeyttäminen lähtien käsitteen omasta kehityksestä ja sosialisaatiotutkimuksen kytkennöistä ongelmiin
 ja niiden ratkaisupyrkimyksiin tuo esiin käsitteen rajoitukset ja
 aukkopaikat/puutteet. Koska sosialisaatioprosessit reaalisina yhteiskunnallisina kehitysprosesseina on tarpeen tuntea monien kasvatuksellisten käytäntöjen (koulukasvatus, kotikasvatus, joukkotiedotuskasvatus, terveyskasvatus) alueilla, teoreettinen ja käsitteellinen selkeyttäminen voi muodostua hyödylliseksi ko. käytäntöjen kehittämiselle. Tässä projektissa terveyskasvatus on se
 alue, johon sosialisaatioteorian ja -käsitteen kehitystä ja puutteita fokusoidaan. Tutkimuksen käytännöllinen anti koskee silloin
 ehdotuksia terveyskasvatuksen kehittämiseksi.
- I sosialisatio, terveyskasvatus socialization, health education
- J sosiologia, kasvatustiede
- K Alanen, L. 1982. Terveyskasvatus ja nuoret. Raportti nuoriin suunnatusta terveyskasvatuskokeilusta. Tamperen yliopisto. Kansanterveystieteen julkaisuja M 66. English summary.

Alanen, L. 1982. Nuorten terveyskasvatuksen kehittämisongelmia. Terveyskasvatustutkimuksen vuosikirja 1982. Lääkirtöhallituksen julkaisuja. Terveyskasvatus. Sarja Tutkimukset 1. English summary.

Alanen, L. 1982. Sosialisaatio kasvun ja vanhenemisen kannalta. Te-oksessa M. Jylhä, P. Pohjolainen & R-L. Arajärvi (toim.) Kasvun ja vanhenemisen tutkimus: kasvun ja vanhenemisen tutkijat -yhdistyksen tutkimusseminaari Peurunka 19.-20.11.1981: seminaariraportti. Jyväskylän yliopisto. Terveystieteen laitos. Sarja B: Katsauksia 2.

Alanen, L. 1983. Mihin terveyskasvatus kasvattaa? Terveyskasvatuksen kehittämisperspektiivien tarkastelua. Terveyskasvastutkimuksen vuosikirja 1983. Lääkintöhallituksen julkaisuja. Tutkimukset 3. English summary.

L ei

M on

- A SUOMALAISEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄN TULEVAISUUDEN VAIHTOEHDOT
- B Future alternatives of the Finnish educational systems
- C Antikainen Ari (973-26211), Jolkkonen Ari, Turunen Hannu
- D Antikainen Ari
- E 1983-1986 tai 1987
- F Suomen Akatemia, opetusministeriö, Joensuun yliopisto
- G Joensuun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta, sosiologia, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Faculty of Education)
- H Tavoitteena on esittää historiallisen kehityksen, nykyisten haasteiden ja tulevaisuuden mahdollisuuksien pohjalta järkevät ja uskottavat suomalaisen koulutusjärjestelmän tulevaisuuden vaihtoehdot. Koulutusjärje almän kokonaisuuden ohella tutkitaan korkeakoululaitoksen kellystä "suomalaista korkeakoulumallia" ja sen tulevaisuutta. Menetelminä ovat historiallinen analyysi, haastattelututkimus, teoreettinen pohdinta ja tulevaisuuden tutkimuksen menetelmät (lähinnä skenaarioiden ja visioiden laatiminen ja arviointi).

Tuloksina mm. seurantaa ja arviota 1970-luvun koulutuskehityksestä ja aineksia tulevaisuuteen varautumista varten koulutuspolitiikassa.

- I koulutuksen tulevais us, koulutusjärjestelmä, koulutuspolitiikka, tulevaisuuden tutkimus future of education, educational system, educational policy, futures research
- J kasvatustiede, sosiologia (kasvatussosiologia ja tulevaisuuden tutkimus tutkimusaloina)
- K Antikainen, A. 1982. Miten koulun käy? Tyyris Tyllerö 2.

Antikainen, A. 1983. Koulutuksen tulevaisuuden luonnostelmia. Teoksessa Näkemyksiä koulutuksen tulevaisuudesta. Asiantuntijaselvityksiä koulutussuunnittelun neuvottelukunnalle. Osa 2. Opetusministeriön suunnittelusihteeristön julkaisuja 2. Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Antikainen, A. 1983. Remarks on equality of opportunity in the Finnish education system. Joensuum korkeakoulu. Kasvatustieteiden osaston selosteita ja tiedotteita 39.

Antikainen. A. 1983. Jälkimoderni maailmankuva Johan Galtungin mukaan. Teoksessa J. Luukkonen, (toim.) Kasvatuksen tulevaisuus. Keuruu: Otava.

Antikainen, A. 1984. Muuttuva muuttumaton yliopisto ? Tecksessa A. Antikainen, M. Panhelainen & M. Parjanen (toim.) Yliopisto tulevaisuuttaan etsimässä. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 243.

Antikainen, A. 1984. Koulutuksen tulevaisuuden vaihtoehdoista. Teoksessa T. Santalainen & S. Mansukoski (toim.) Henkilöstön kehittäminen tänään ja huomenna: Säästöpankkiopiston 25-vuotisjuhlakonferenssi 9.-10.6.1983. Säästöpankkiopisto, Vammala: Vammalan kirjapaino.

Antikainen, A. 1984. Tulevaisuuden yhteiskunta ja koulu. Teoksessa Tampereen, Jyväskylän ja Joensuun opettajankoulutusyksiköiden täydennyskoulutuspäivät Joensuussa 15.-16.4.1983. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan selosteita 1.

Antikainen, A. 1984. Työ ja koulutus. Teoksessa Työ ja tulevaisuus. Tulevaisuuden tutkimuksen seura.

Antikainen, A. 1984. Yhteiskunnan muutos ja koulutuksen tulevaisuus. Aikuiskasvatus 4 (2).

Jolkkonen, A. 1985. Korkeakoululaitoksen muotoutuminen ja uudet tehtävät. Empiirisiä havaintoja suomalaisesta korkeakoulumallista. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan selosteita 5.

Antikainen, A. 1985. University development, social change and regional policy. In R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Repor's from the Institute for Educational Research 364, 3-23. ISBN 951-679-375-4.

L on

M on

- A HELSINGIN YLIOPISTON HISTORIAPROJEKTI
- B The history project of the University of Helsinki
- C Klinge Matti (90-1912371), Leikola Anto, Knapas Rainer, Strömberg John
- D Klinge Matti
- E 1982-1988
- F Helsingin yliopisto
- G Helsingin yliopisto, Fabianinkatu 33, 00170 Helsinki (University of Helsinki)

Η

- I yliopisto, historia university, history
- J historia, oppihistoria

K

L ei

M on

- A KOULUTUKSEN YHTEISKUNNALLISET TEHTÄVÄT
- B The social functions of education
- C Raivola Reijo (931-156088)
- D Raivola Reijo
- E 1980-1983
- F Tampereen kaupungin tiede- ja kulttuurirahasto
- G Tampereen yliopisto, kasvatustieteen laitos, Pyynikintie 2, 33230 Tampere (University of Tampere/Dept. of Education)

Н

- I koulutuspolitiikka, koulutuskysyntä, koulutushalukkuus, kouluhallinto educational policy, demand for education, educational interest, administration of education
- J kasvatustiede, sosiologia
- K Raivola, R. 1982. Koulutuksen yhteiskunnalliset tehtävät eduskuntapuolueiden ohjelmien valossa. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja A 24. ISBN 951-44-1252-4

Raivola, R. 1983. Virkamiehet koulutuspolitiikan tekijöinä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja A 28. ISBN 951-44-1380-6

Ruchotie, P. & Raivola, R. 1983. Koulutushalukkuudesta = koulutuksen sosiaalisesta kysynnästä. Teoksessa Näkemyksiä koulutuksen tulevaisuudesta. Asiantuntijaselvityksiä koulutussuunnittelun neuvottelukunnalle. Osa II. Opetusministeriön suunnittelusihteeristön julkaisuja 2. Helsinki: Valtion painatuskeskus. 73-93. ISBN 951-46-6882-0

- L ei
- M ei

- A VERTAILEVA KASVATUSTIEDE
- B Comparative education
- C Raivola Reijo (931-156088)
- D Raivola Reijo
- E 1983-1986

F

G Tampereen yliopisto, kasvatustieteen laitos, Pyynikintie 2, 33230 Tampere (University of Tampere/Dept. of Education)

Н

- I kasvatustiede, vertaileva tutkimus educational science, comparative research
- J kasvatustiede
- K Raivola, R. 1984. Vertaileva kasvatustiede. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja A 30. ISBN 951-44-1536-1 Raivola, R. 1985. What is comparison? Comparative Education Review 29 (3), 362-374.
- L ei
- M on

- A KOULUTUKSELLINEN TASA-ARVOISUUS
- B Educational equality
- C Siurala Lasse (90-431332)

D

- E 1982-1983
- F Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö ry.
- G Helsingin kauppakorkeakoulu, sosiologian laitos, Runeberginkatu 14-16, 00100 Helsinki (Helsinki School of Economics and Business Administration/Dept. of Sociology)

Н

- I koulutuksellinen tasa-arvo, korkeakoulu , kauppatieteet educational equality, university , commercial sciences
- J sosiologia
- K Siurala, L. 1983. Koulutuksellinen tasa-arvoisuus. Helsingin kauppakorkeakoulun julkaisuja D -65.

Siurala, L. 1983. Educational equality. The Helsinki School of Economics. Publication series D -66.

Siurala, L. 1983. Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelijoiden käsityksiä korkeakouluun hakeutumisesta, opiskelusta ja työelämästä. Helsingin kauppakorkeakoulu. Työpapereita F -68.

- L ei
- M ei

- A EETTISEN KASVATUKSEN EHDOT SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA
- B Conditions of ethics teaching in the Finnish society
- C Skinnari Simo (981-223944)
- D Skinnari Simo
- E 1981-1987
- F oma rahoitus
- G Oulun yliopisto, käyttäytymistieteiden laitos, Kasarmintie 4, 90100 Oulu (University of Oulu/Dept. of Behavioral Sciences)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia kasvatusfilosofisesti eettisen kasvatuksen olemusta ja ehtoja suomalaisessa yhteiskunnassa. Tavoitteena on tutkia
 - 1) tiedettä eettisenä toimintana
 - 2) kasvatusta eettisenä toimintana ja
 - 3) suomalaisen yhteiskunnan muuttuvaa ethosta.

Tuloksia voidaan hyödyntää ihmisarvoisempaan, arvotäyteisempään elämään kasvatettaessa. Ensimmäinen tärkeä tulos on, että kasvatustiede olemuksensa puolesta tavoittelee arvotäyteistä elämää – se ei ole, eikä voi koskaan olla arvovapaata.

- I eettinen kasvatus, kasvatusfilosofia ethical education, philosophy of education
- J kasvatustiede, filosofia
- K Skinnari, S. 1981. Eettinen kasvatus J.V. Snellmanin kasvatusfilosofian valossa. Teoksessa Snellman ja sivistys: Koostuu Jyväskylän yliopiston filosofian laitoksen järjestämässä Snellman ja sivistys -symposiumissa 25.-26.9.1981 pidetyistä esitelmistä. Jyväskylän yliopisto. Filosofian laitos. Julkaisu 14, 45-63.

Skinnari, S. 1982. Kasvatustieteen etiikasta ja ihmiskäsityksestä, osa 1. Alkumatka 1, 10-15.

Skinnari, S. 1982. Kasvatustieteen etiikasta ja ihmiskäsityksestä, osa 2. Alkumatka 2, 25-30.

Skinnari, S. 1982. Vapauden filosofia elämänkäytäntönä. Itsekasvatuksen lähtökohtia. Alkumatka 4, 30-33.

Skinnari, S. 1983. Kasvamaan saattaminen. Eettisen kasvatuksen lähtökohdista. Alkumatka 1, 14-16.

Skinnari, S. 1983. Kasvatustieteen käsitteenmuodostus eettisenä toimintana. Teoksessa S. Hirsjärvi (toim.) Kasvatus- ja yhteiskuntatieteiden metodologisista lähtökohdista. Jyväskylän yliopisto. Kas-

vatustieteen laitos. Julkaisuja B 3, 89-106.

Skinnari, S. 1983. Kasvatus taiteena – tie totuudellisuuteen. Alkumatka 3, 5. $\,$

Skinnari, S. 1983. Kasvattajan kasvaminen. Alkumatka 1, 4-5.

Skirnari, S. 1984. Henkisen kasvun ajatus Suomen kulttuuriperinnössä. Alkumatka i, 6-8.

L on

M on

- A TERVEYS JA HYVINVOINTI TLETEENFILOSOFISENA ONGELMANA
- B Health and well-being on the philosophical problem of science
- C Vaittinen Matti (941-291865)
- D Heikkinen Eino
- E 1979-1988

F

- Jyväskylän yliopisto, terveystieteen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Health Sciences)
- H Tutkimus on sairauden, terveyden ja hyvinvoinnin käsitteisiin liittyvä teoreettis-metodologinen analyysi tieteenfilosofian (epistemologian) ja eri tieteenalojen (lääketiede, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteet) näkökulmasta. Tavoitteena on pyrkiä kokonaisvaltaisempaan, integratiiviseen näkemykseen terveydestä, jota voisi luonnehtia lähinnä terveystieteellisen lähestymistavan teoreettis-metodologisena konstruktiona.
- I terveys/hyvinvointi, tieteen filosofia, teoria, metodologia health/well-beirg/welfare, philosophy of science, theory, methodology
- J lääketiede, yhteiskuntatieteet
- K Vaittinen, M. 1980. Sairaus ja terveys historian näkökulmasta. Tutkielma kansanterveyden, sairauden ja terveyden käsitteiden sekä kansanterveyspolitiikan kehityshistoriallisista piirteistä. Jyväskylän yliopisto. Kansanterveyden laitos. Sarja B. Katsauksia 1.

Vaittinen, M. 1984. Tieteellinen toiminta filosofisena ongelmana: tietoteoreettinen tarkastelu. Jyväskylän yliopisto. Kansanterveyden laitos. Sarja B. Katsauksia 3.

- L ei
- M on

- A KUINKA TIETEELLINEN TIETO KASVAA?
- B The problem of the growth of knowledge
- C Verronen Veli (931-462964)
- D Verronen Veli
- E viime vuosina, lähi vuosina
- F Weijolan säätiö, Suomen Akatemia ja virkatyö
- G Tampereen yliopisto, matemaattisten tieteiden laitos, Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitos, PL 607, 33161 Tampere, (University of Tampere/Department of Mathematical Sciences)
- H Tavoite: tieteellisen tiedon kasvutavan analyysi Menetelmät: tieteenfilosofiset sanan laajassa merkityksessä Tuloksilla saattaa ehkä olla merkitystä korkea-asteen koulutuksen suunnittelun kannalta.
- I tiedon kasvu, tiede, tieteen kehitys, tieteen edistyminen growth of knowledge, science, development of science, scientific progress
- J tieteenfilosofia, -sosiologia, tieteentutkimus
- K Verronen, V. 1984. Growth in empirical science: A confrontation of its contentual and quantitative aspects with special implication for the future prospects of basic research. In E. Kaukonen, & N. Stolte-Heiskanen (eds.) Science studies and science policy. Proceedings of the Finnish-Bulgarian Symposium. May 14-15, 1984 Tampere. Publications of the Academy of Finland 3, 12-29. ISBN 951-715-166-7. ISSN 0358-9153.
- L on
- M on

B. JÄRJESTELMÄT JA LAITOKSET/SYSTEMS AND INSTITUTIONS

- A JYVÄIKYÄN YLIOPISTON UUDEN LAITOSHALLINNON SEURANTATUTKIMUS-PROJEKTI
- B A follow-up study of reforms in departmental administration at the University of Jyväskylä
- C Aittola Tapio (941-292031), Marin Marjatta, Vähämaa Risto
- D Marin Marjatta
- E 1982-1984
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, sosiologian laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Sociology)
- Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Jyväskylän yliopiston uuden laitoshallintomallin seurausvaikutuksia ainelaitosten käytännön toiminnalle. Hallinnonuudistuksen yhteydessä yliopiston laitoshallinto demokratisoitiin siten, että aikaisemmin professorijohtoinen hallintotapa korvattiin uusilla edustuksellisilla laitosneuvostoilla. Käytännössä hallinnon demokratisointi näytti kuitenkin johtaneen hallinnollisten toimintamuotojen ja hallintokäytäntöjen byrokratisoitumiseen, mikä tulos tavallaan voi suoraan heijastua päätöksentekijöiden lukumäärän lisääntymisestä sekä uudesta hallinnollisesta tilanteesta. Uudet edustukselliset laitosneuvostot olivat ehtineet toimia tutkimusajankohtaan mennessä vasta runsaan vuoden, mikä tuli ilmi vastaajien epätietoisuudessa todellisista muutoksista. Myönteisimmin uusiin edustuksellisiin hallintoelimiin suhtautuivat opiskelijat ja kielteisimmin professorikiintiöön lukeutuvat vast ajat. Tutkimuksessa todettiin myös naisilla olevan vähäisemmät tiedot yliopiston hallinnosta kuin miehillä sekä naisten osallistuvuus yliopiston hallintoon pienemmäksi kuin miesten. Naisten käsitykset yliopiston ja hallinnon luonteesta poikkesivat myös miesten käsityksistä, sillä naiset suhtautuivat mm. hallintobyrokratiaan miehiä myönteisemmin, koska heille byrokratia on - samoin kuin opiskelijoillekin - eräs keino huolehtia puutteellisesta oikeusturvastaan. Tutkimuksessa ilmennaet erot johtuivatkin suurelta osin miesten ja naisten erilaisesta asemasta yliopistohierarkiassa. Laitosneuvostojen käytännön toimintaa kuvaavana piirteenä oli tutkimusajankohtana niiden toiminnan keskittyminen opetukseen ja tutkintovaatimuksiin sekä laitoksen raha-asioihin.
- I yliopistohallinto, demokratia, byrokratia, byrokraattinen rationaalisuus, naistutkimus, naisten asema university administration, democracy, byreaucracy, bureaucratic rationality, women studies, women's position
- J sosiologia, hallintotiede
- K Aittola, T. 1983. Yliopistoyhteisön jäsenten käsityksiä ja kokemukia uudesta laitoshallinnosta. Jyväskylän yliopisto. Hallintoviraston julkaisuja 7.

Marin, M. 1983. Miesten ja naisten hallintokäsitykset ja -kokemukset Jyväskylän yliopistossa. Jyväskylän yliopisto. Hallintoviraston julkaisuja 8.

Aittola, T. & Vähämaa, R. 1984. Jyväskylän yliopiston eri henkilöstöryhmien yliopisto- ja hallintokuvat. Jyväskylän yliopisto. Hallintoviraston julkaisuja 11.

L ei

M ei

- A DEN AKADEMISKA ARBETSMARKNADEN I FINLAND
- B The academic labour market in Finland
- C Anckar Olle (921-654311/21?), Eklund Rabbe
- D Anckar Olle
- E 1983-1996
- F Suomen Akatemia, opetusministeriö
- G Åbo Akademi, kansantaloustieteen laitos, Domkyrkotorget 3, 20500 ÅBO (Åbo Akademi-Swedish University of Turku/Institution of Economics)
- H Målsättningen för undersökningen är att utreda de ekonomiska sambanden mellan högskoleväsendet å era sidan och arbetsmarknaden å andra sidan. Hur påvarkas efterfrågan på studieplatser, studiernas inriktning, lärintensitet och examensfrekvens av läget på arbetsmarknaden och utbudet av arbetskraft med längre skolning.

Huvudvikten har hittills lagts på att utreda de högre utbildades relativa löneutveckling sedan 1970 och arbetsmarknadssituationen. Sålunda kan påvisas bl.a. eventuella förändringar i utbildningsinvesteringarnas lönsamhet.

Undersökningen förväntas ge ökad information om de lärende utbildades arbetsmarknadssituation i en föränderlig värld och den skall belysa den ömsesidiga interdependensen mell i högre utbilding och arbetsmarknad. En förhoppning är att dersolmingen på längre sikt skall bidra till att vidga beslutsunderlaget vid planeringen av den framtida högre utbildningen.

I työttömyys, palkka, kysyntä ja tarjonta, yli pisto, tyr. ar it unemployment, salary, demand and supply, university leby market

K Westermark, K. 1985. Inkomstutvecklingen f\u00f6r de h\u00f6gre utbildade under 1970-talet. Pro gradu i nationalekonomu.

Eklund, R. 1985. Arbetsmarknad och högre utbildning. Pro gradu i nationalekonomi.

Anckar, O. 1985. Research on the economics of higher education in Finland. In. R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 25-69. ISBN 951-679-375-4.

L on

J.

- A SUCMEN KORKEAKOULULAITOKSEN LAAJENEMINEN 1966-86
- B The growth of higher education in Finland 1966-86
- C Haavio Matti (90-171636)
- D Linna Markku
- E 1982-1985
- F Opetusministeriö
- G Opetusministeriö, korkeakoulu- ja tiedeosasto sekä suunnittelusihteeristö, Rauhankatu 4, 00170 Helsinki; Aleksanterinkatu 15 B, 00100 Helsinki (Ministry of Education/Dept. for Higher Education and Research & Planning Secretariat)
- H Tarkoituksena on selvittää Suomen korkeakoululaitoksen kehitystä ja sen osatekijöitä 1960-luvun puolivälistä alkaen. Ensimmäisessä raportissa (Haavio, 1983) käsiteltiin Suomen korkeakoululaitoksen keskeisen ohjaussäännöstön eli vuonna 1966 voimaan tulleen kehittämislainsäädännön syntyä, vaiheita ja luonnetta lähtökohdista, joissa korkeakoulupoliittisiin aineksiin yhdistyivät aluepoliittiset tekijät. Tekeillä olevassa toisessa raportissa keskitytään soveltamiskysymyksiin; mukana on myös kansainvälistä vertailua. Projektin ja sen molempien osaraporttien taustana on mm. se, että kehittämislainsäädännön voimassaoloaika päättyy vuoden 1986 lopussa ja uutta lainsäädäntöä valmistellaan.
- I lainsäädäntö, korkeakoulutuksen kasvu, aluepolitiikka, hyvinvointivaltio legislation, growth of higher education, regional policies, welfare state
- J sosiologia, valtio-oppi (hallinnon tutkimus)
- K Haavio, M. 1983. Korkeakoululaitoksen kehittämistä koskeva lainsäädäntö: tavoitteena koordinoitu laajentaminen. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 51. Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Haavio, M. 1985. Suomen 'korkeakoululaitoksen laajeneminen 1966-1986: kasvu ja sen osatekijät soveltamiskysymyksinä. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 94. Helsinki: Valtion painatuskeskus

- L ei
- M on

- A KORKEAKOULUJEN TEHOKKAAN TOIMINNAN EDELLYTYKSET
- B The prerequisites for the efficient functioning of higher education institutions
- C Heikkonen Iris (90-6948911)
- D Vuorinen Juha
- E 1984-1985
- F Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö
- G Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö, Kansakoulukatu 10 A, 00100 Helsinki (Foundation for Research in Higher Education and Science Policy)
- H Tutkimuksen tavoitteena on tunnistaa eri oppiaineiden, tieteenalojen, korkeakoulujen ja koko korkeakoululaitoksen toimintaedellytysten kehittämistarve. Tutkimuksella selvitetään yliopistojen ja korkeakoulujen professorikunnan näkemyksiä korkeakoulujen tehokkaan toiminnan edellytyksistä.

Korkeakoulujen toiminnan tehokkuudella tarkoitetaan niiden kykyä suoriutua tehtävistään, tieteellisen tutkimustyön suorittamisesta ja siihen liittyvän korkeimman opetuksen antamisesta. Tehokkuus ei ole korkeakoulujen ensisijainen päämäärä, mutta se on yhä enemmän niiden kehittymisen keskeinen ehuo. Toimintaedellytykset muodostavat ne puitteet, joiden avulla korkeakoulut saavuttavat tavoitteensa.

Tutkimuksen lähtökohtana on näkemys, että korkeakouluissa jo melko pitkään työskenneillä professoreilla ja apulaisprofessoreilla on paras käsitys siitä, minkälaiset toimintaedellytykset heidän oman oppiaineensa ja laitoksensa tehokas tehtävistä suoriutuminen vaatii. Pääasiallisena tutkimusaineistona onkin professorikunnalle (otos 772 professoria tai apulaisprofessoria) suunnatun postikyselyn aineisto.

Tutkimuksessa tarkastellaan myös korkeakoulujen tämänhetkistä tehokkuutta ja tehokkuuden mittaamiseen liittyviä arviointiongelmia tilasto- ja muun dokumenttiaineiston avulla sekä pyritään kuvaamaan korkeakoulujen tehokkuutta erilaisten tunnuslukujen avulla.

Tutkimuksen tuloksena saadaan kokonaiskuva korkeakoulujen toimintaedellytysten kehittämistarpeesta. Tutkimus tulee päätymään konkreettisiin johtopäätöksiin Suomen korkeakoulujen tehokkaan toiminnan edellytysten kehittämisestä. Näin pyritään osoittamaan suuntaviivoja korkeakoulujen kehittämiselle niiden omista lähtökohdista.

- I korkeakouluopetus, tutkimus, arviointi, professori higher education, research, assessment, professor
- J sosiologia

K

L ei

M on

ERIC

- A KORKEAKOULUT JA METSÄTEOLLISUUS
- B Universities and forest industry
- C Heikkonen Iris (90-6948911), Hakala Tuula
- D Vucrinen Jula
- E 1982-1985
- F Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö
- G Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö, Kansakoulukatu 10 A, 00100 Helsinki (Foundation for Research in Higher Education and Science Policy)
- Wuonna 1981 aloitetun selvitystyön tuloksena julkaistiin raportti Korkeakoulut ja metsäteollisuus (1983). Raportissa pyritään selvittämään sitä, missä määrin maamme korkeakouluopetus ja -tutkimus vastaavat metsäteollisuuden tarpeita ja miten korkeakouluja tulisi kehittää, että ne itistä paremmin täyttäisivät metsäteollisuuden odotuksia. Raportissa päädytään toimenpide-ehdotuksiin, joissa käsitellään mm. korkeakoulujen voimavaroja ja niiden kohdentumista, opetusta ja tutkimusta, korkeakoulujen toiminnan tehokkuutta ja elinkeinoelämän ja korkeakoulujen yhteistyötä.

Jatkoselvityksen ravoitteena on selvittää yksityiskohtaisesti metsäteollisuuden alalla tutkimus- ja opetustoimintaa harjoittavien laitosten resurssit, toiminta ja tuotos.

- I korkeakoulu, teollisuus, yhteistyö, metsäala university, industry, cooperation, forestry
- J sosiologinen
- K Hakala, T. 1983. Korkeakoulu ja metsäteollisuus. Korkeakoulu- ja tiedepoliittisen tutkimussäätiön julkaisusarja 33. Helsinki.
- L ei
- M on

- A KORKEAKOULUTUS JA TALOUSTIEDE
- B Economics of higher education
- C Hölttä Seppo (921-645400), Anttonen Jukka, Heinänen Pekka
- D Leponiemi Arvi
- E 1984-1985
- F Yrjö Jahnssonin säätiö, korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö
- G Turun yliopisto, 20500 Turku (University of Turku)
- H Tutkimushankkeen meneillään olevassa ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus kartoittaa ulkomailla tehtyä korkeakoulutuksen taloustieteellistä tutkimusta ja selvitellä tutkimuksen ja tulosten soveltuvuusmahdollisuuksia Suomessa. Keskeiset ongelma-alueet ovat: 'korkeakoulutusinvestointien tuottavuus, korkeakoulutuksen tuottavuus ja kustannukset sekä korkeakoulutuksen tehokkuus. Kirjallisuuskatsauksen lisäksi on tekeillä Suomen korkeakoulutuksen kustannusselvitys.
- I koulutuksen taloustiede, investoinnit korkeakoulutukseen, korkeakoulutuksen tehokkuus economics of education, investment in higher education, efficiency of higher education
- J taloustiede

K

L on

- A OULUN YLIOPISTON YLIOPISTOKUVA
- B The University image of the University of Oulu
- C Jakkula Olavi (981-222700), Ruotsala Alpo (981-333222), Saarinen Hannu
- D Forssell Osmo
- E 1982-1984
- F Oulum yliopiston tukisäätiö, Taumo Tönningin Säätiö, Työvoimaministeriö, Opetusministeriö
- G Oulum yliopisto, kansantaloustieteen laitos, yliopiston kanslia, PL 191, 90101 Culu (University of Oulu/Dept. of Economics)
- Yliopisto teetti 25-vuotisjuhlatapahtumiin liittyen selvityksen yliopistokuvastaan eli siitä, miten yliopiston katsotaan onnistuneen toiminnassaan ja pystyneen täyttämään siihen kohdistuneet odotukset. Tutkimus suoritettiin vuosina 1982-83 kyselytutkimuksena, joka koski noin 2500 yliopiston sisäisiin ja ulkoisiin sidosryhmiin kuuluvaa henkilöä. Tulosten tulkinnassa käytettiin faktorianalyysia sekä esitettiin varimax-ratkaisu ja hahmoteltiin eri sidosryhmien vastausprofiilit. Tutkimukseen liittyi myös seikkaperäinen yliopiston taloudellisia vaikutuksia selvittänyt rahavirtakartoitus.

Sisäisten sidosryhmien osalta yliopisto käyttää ja hyödyntää tuloksia henkilöstö- ja koulutuspolitiikassaan. Myös tutkimus- ja opetustoimintaan tuloksilla on merkitystä. Toiminnan arvioinnin kannalta tutkimuksen tuloksilla on edelleen oleellista merkitystä.

Yliopisto nähdään erittäin merkittävänä alueellisena tutkimus ja koulutuslaitoksena, jolla on myös valtakunnallista merkitystä. Alueellisuuden painotuksen odotetaan vähenevan tulevaisuudessa ja painopisteen siirtyvän alueellisuudesta kansainväliseen tutkimuksen ja opetuksen kanssakäymiseen.

Sisäiset sidosryhmät kokevat laitosten välisen yhteistyön vähäiseksi olemassa oleviin mahdollisuuksiin nähden sekä uralla etenemisen mahdollisuuden yliopistossa lähes olemattomaksi.

- I yliopisto, ympäristö, vaikutus, työvoima, taloudelliset olot, kulttuuri university, surroundings, effect, labour, economical conditions, culture
- J yritystaloudellinen ja strateginen suunnittelu, henkilöstösuunnittelu
- K Oulum yliopiston yliopistokuva. 1984. Oulum yliopiston kanslian ju. kaisuja 2. Oulu: Monistus ja kuvakeskus. ISBN 951-42-1865-5. ISSN 0359-4769. English summary.
- L ei
- M ei

- A YLIOP::STON TOIMINNAN ARVIOINNIN KEHITTÄMISHANKE
- B Devolpment of university's planning and evaluation methods
- C Jussila Matti (931-156287), Pimia Mauri
- D Juscila Matti
- E 1984-1985

*

- F virkatyö
- G Tampereen yliopisto, hallintovirasto, Pl 607, 33101 Tampere (University of Tampere/Office of Administracion)
- H Liittyy valtakunnallisessa korkeakoulupolitiikassa virinneeseen keskustuluun korkeakoulujen suunnittelun, seurannan ja toiminnan arvioinnin kehittämisestä. Asian edistämiseksi Tampereen yliopiston piirissä yliopiston rehtori on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on:
 - selvittää Tampereen yliopistossa käytettävät ja käytettävissä olevat tiedostot sekä suunnittelu- ja arviointimenetelmät ja arvioida niiden tarkoituksenmukaisuutta,
 - 2) tehdä ehdotus menetelmistä, joiden avulla voidaan määrällisin ja laadullisin perustein seurata ja arvioida yliopiston toimintaa ja sen tuloksellisuutta eri tehtäväalueilla, ja
 - selvittää erityisesti yliopiston toimintakertomuksen kehittämismahdollisuuksia toiminnan arvioinnissa ja valmistella ohjeet toimintakertomuksen uudistamiseksi.
- I toiminnan arviointi, suurrittelu- ja seurantamenetelmät, tuottavuus, toimintakertomus institutional evaluation, planning & evaluation methods, productivity, annual report
- J kasvatustiede, hallintotieteet

K

L ei

- A VOIMAVAROJEN TARPEEN ARVIOINTI
- B Assessment of the need for resources in higher education
- C Mikkola Heidi (90-1734569)
- D Mikkola Heidi
- E 1983-1984
- F Helsingin yliopisto, virkatyö

Helsingin yliopisto, suunnittelutoimisto, Hallituskatu 8, OOlCJ Helsinki (University of Helsinki/Planning Office)

- H Selvityksissä tarkastellaan korkeakoululaitoksen kehittämislakiir pohjautuvia resurssilaskelmia ja käytössä olevia tiedostoja.
- I lainsäädäntö, opiskelijapaikka, resurssien jako, tiedosto legislation, student place, resource allocation, file

K Mikkola, H. 1983. Miksi opiskelijamäärä chruono opettajatarpeen mittari. Helsingin yliopisto. Suunnittelutoimiston selvityksä 2.

Mikkoía, H. 1983. Aloituspaikka vai opiskelija . Helsingin yliopisto. Suunnit elutoimiston selvityksiä 4.

Mikkola, F. 1985. Opetusresurssien tarpeen arvioinnissa hucmioc. olettavat erityisryhmien opiskelijat. Helsingin yliopisto. Suunnittelutoimiston selvityksiä 1.

L ei

J

M Cl

- A YLIOPISTON TALOUDELLISET VAIKUTUKSET PAIKALLISTALOUTEEN: PANCS-TUOTOSLÄHESTYMISTAPA
- B University's economic effects to a local economy: Input-output approach
- C Saurio Simo (921-645403)
- D Saurio Simo
- E 1982-1985
- F Turun Yliopistosäätiä, Turun yliopisto ja oma rahoitus
- G Turun yliopisto, taloustieteen ja sosiaalipolitiikan laitos, Kasarmialue, 20500 Turku (University of Turku/School of Economics and Social Policy)
- H Tutkimuksen tavoitteena on tutkia vuoden 1980 poikkileikkausaineistolla Turun yliopiston, sen henkilökunnan ja opisialijoiden rahankäytön välittumät, välilliset ja johdetut tuotanto-, tulo- ja työllisyysvaikutukset toisaalta Turun kaupunkiin ja toisaalta koko Turun kaupunkiseudulle (Turun lisäki 6 ympäristökaupunkia ja -kuntaa).

Tutkimusmenetelminä ovat välittömien vaikutusten osalta yliopiston, henkilökunnan ja opiskelijoiden rahavirta-analyysi sekä välillisten ja johdettujen vaikutusten osalta panos-tuotosanalyysi.

- I yliopisto, taloudeliiset vaikutukset, paikallistalous university, economic impact (effect), local economy (community)
- J taloustiede

K

L on

- A ABO AKADEMIN HALLINNONUUDISTUKSEN SEURANTATUTKIMUS
- B The functions of the administrative reform at the University of Abo Akademi, Finland
- C Silius-Broo Harriei (921-645311)

D

- E 1982-1985
- F opetusministeriö (osittain)
- G Åbo Akademi, sosiologian laitos, Gezeliusgatan 2 A, 20500 Åbo (Åbo Akademi - Swedish University of Turku/Dept. of Sociology)
- I samband med införandet av ett nytt förvaltningssystem vid Åbo Akademi år 1981 föddes tanken på en uppföljning av reformen i likhet med motsvarade uppföljninger vid 1970-talets reform vid ett tiotal finländska högskolor liksom vid Jyväskylä universitet samtidigt. Avsikten är att utgående från en analys av universitetets uppgifter studera förvaltningsreformens manifesta och latenta funktioner respektive dess eufunktioner och dysfunktioner. För att underlätta analysen indelas förvaltningsreformen i fyra delreformer: representationsreformen, organisationsreformen, den ekonomiska reformen och den administrativa reformen. Intresset fokuseras på univeritetets centrala nivå där de största förändringarna har skett.

Materialet består av arkivmaterial (protokoll, handlirgar), muntliga i stervjuer med styrelsemedlenmar och en lika stor grupp professorer som inte var medlemmar i kollegiala organ samt av data insamlat genom deltagande observation på styrelsemötena under åren 1981, 1982, 1983.

Som ett särproblem granskas Vasa-problematiken. Avsikten är även att i samband med resultaten försöka lokalisera problem i der nya förvaltningen varigenom undersökningen kan bidra till diskussionen om åtgärdsförslag i syfte att vidareutveckla och förbättra verksamhetsförutsättningarna vid universiteten.

P.g.a. att publiceringsspråket blir svenska förväntas undersökningen tillföra den nordiska och härigenom den internationella forskningen information om Finland. I mån av möji ghet publicera sammandrag på engelska och franska, vilka kan tidra till forskingen om den högre utbildningens organisation och förvaltning, eftersom man i Finland har tillämpat lösningar som på n del punkter avviker från mots arande lösningar i bl.a. Sverige oc ågra andra länder.

- I yliopisto, hallinto, undistus, evaluointi, organisaatio university, administration, reform, evaluation, organization
- J organisaatio- ja koulutussosiologia, evaluointi- ja implementaatiotutkimus politologiassa ja julkisessa hallinnossa

K

L ei

- A DE FINLANDSSVENSKA STUDENTSTRÖMMARNA
- B Swedish-speaking student streams in Finland
- C Nordberg Leif (921-335133/163)

D

- E 1983-1985
- F Inom ramen för institutioners verksamhet
- G Åbo Akademi, Statistiska institutionen, Fänriksgatan 3, 20500 Åbo (Åbo Akademi-Swedish University of Turku/Dept. of Statistics)
- Projektet har som mål att uppgöra prognoser för hur de finlandssvenska årskullarna i framtiden kommer att fördela sig på olika
 utbildningsvägar. Av speciell vikt är att utreda vart de finlandssvenska studenterna i framtiden kan väntas söka sig för erhållande
 av fortsatt utbildning. Målet är också att utreda hur det finlandssvenska utbildningsväsendet i framtiden kan väntas motsvara behoven på arbetsmarknaden. Den empiriska delen av undersökningen
 baserar sig på befolknings- och utbildningsstatistiken i den mån
 uppgifter går att erhålla skilt för de båda språkgrupperna.

Förutom på demografisk metodik baserade projektioner av befolkningsutvecklingen i speciellt de yngre årsklasserna är meningen att med statistiska metoder bl.a. studera vilka faktorer som påverkar valet av högskola och utbildningslinje samt hur efterfrågan av gymnasieutbildning kan väntas förändras inom olika delar av Svenskfinland.

- I finlandssvensk, student, studentström, statistik suomenruotsalaisuus, opiskelija, opiskelijavirta, tilastotiedot Finnish-Swedish culture, student, student stream, statistical data
- J statistik, demografi

ĸ

L ei

C. OPETUS JA OPPIMINEN/TEACHING AND LEARNING

ERIC*

5 - E54

- A KORKEAOPISKELUSTA OPISKELIJOIDEN ERÄÄNÄ ELÄMÄNVAIHEENA
- B University studies ar one phase in the life of students
- C Aittola Tapio (941-292031), Raiskinmäki Anne
- D Marin Marjatta
- E 1984-1986
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/ Institute for Educational Research)
- H Tutkimuksen tarkoitus on tutkia korkeakouluopiskelua, erilaisia opiskelustrategioita, opiskelun mielekkyyden ja relevanssin kokemista sekä opiskelijoiden opiskelu-ja elämäntilanteita kokonaisvaltaisesti eräänä opiskelijoiden elämänvaiheena. Päähuomio tutkimuksessa kohdistetaan korkeakuuluopiskeluun, erilaisiin opiskelutapoihin sekä opiskelijoiden käsityksiin opiskelun mielekkyydestä ja relevanssiudesta. Tämän ohella tutkimuksessa on kuitenkin syytä ottaa huomioon myös muut opiskelijoiden elämäntilanteeseen, opiskelutilanteeseen ja elämänvaiheeseen liittyvät sosiologiset ja psykologiset tekijäryhmät.

Tutkimuksessa on nyt meneillään esitutkimusvaihe, jonka aikara kerättiin 24 opiskelijan haastatteluaineisto siten, että tutkimukseen valitut opiskelijat edustivat I, III ja V -opintovuotta sekä manistista, matemaattis-luonnontieteellistä, yhteiskuntatieteellistä ja kasvatustieteellistä tiedekuntaa. Näiden tulosten perusteella on tarkoitus tehdä lopullinen kyselylomake myöhemmin tapahtuvaa lopullista aineistonkeruuta varten.

- ī opiskelu, korkeakoulutus, elämänvaihe studies, higher rducation, life-cycle
- J sosiologia, kasvatustiede
- K Aittola, H. & Aittola, T. 1984. Yliopisto-opiskelun mielekkyyden kokemisesta. Kasvatus 5, 246-251.
- L on
- M on

- A MUSIIKKITERAPIAKOULUTUKSEN SUUNNITTELU
- B The planning of music therapy course
- C Alakokko-Simola Aila (941-291739)

D

- E 1984-1988
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, musiikkitieteen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (Univeristy of Jyväskylä/Dept of Musicology)
- H Tavoitteena on suunnitella musiikkiterapeuttikoulutus korkea-asteen monitieteisenä koulutuksena. Musiikkiterapian tieteellinen perusta liitetään musiikkitieteeseen. Käytännön toiminnan käsitteenä musiikkiterapia nähdään psykoterapian erityisalueena.
- I musiikkiterapia, monitieteisyys, koulutuksen suunnittelu, psykoterapia music therapy, multidisciplinary approach, planning of education, psychotherapy
- J musiikkitiede, psykoterapia, psykologia

K

L on

M €i

- A ONGELMAKESKEISYYS PSYKOLOGIAN PERUSKÄSITTEIDEN OPPIMISESSSA
- B Problem centered approach in studying basic concepts in psychology
- C Blinnikka Leena-Maria (921-645423), Lahtela Kari
- D Blinnikka Leena-Maria
- E 1982-1985
- F Suomen Akatemia ja virkatyö
- G Turun yliopisto, filosofian, psykologian ja menetelmätieteiden laitos, Arwidssoninkatu 1, rakennus 11, 20500 Turku (University of Turku/Dept. of Psychology)
- H Yleisesti ottaen psykologian korkeakouluopetuksessa on oppiaineen tiedollinen perusta nykyisten tutkintovaatimusten mukaan riittävä ottaen tutkinnon suorittamiseen kaavaillun opintoajan huomioon. Käytännön opetustyössä ja kenttäharjoittelun ohjauksessa olemme toistuvasti todenneet, että opiskelijoilla on huomattavia ongelmia teoreettisen tiedon sisäistämisessä ammatillisen toiminnan kannalta käyttökelpoiseen muotoon. "Näennäistietäminen" on yleistä, ja se lisääntyy opintojen loppua kohti (Lahtela ja Blinnikka 1981).

Psykologian ammattikäytännön kehittämistä korkeakoulupedagogiikan osalta ollaan aloittelemassa eri yliopistoissa (mm. Leiman 1981). Teoreettisten avainkäsitteiden sisäistämisen ja ongelmakeskeisen lähestymistavan soveltamista psykologian aineopintojen vaiheessa ei suoritetuissa tai käynnissä olevissa kokeiluissa tietääksemme ole hyödynretty tässä kuvattavalla tavalla (vrt. Rauste-von Wright ja von Wright 1981).

Tutkimus on ns. interventiotutkimus. Kahden vuosikurssin psykologian opiskelijat jaetaan koe- ja vertailuryhmään. Koerytmä osallistuu kahden ensimmäisen opiskeluvuotensa aikana kolmen käytännön työpisteen (kasvatusneuvola, ammatinvalinnanohjaus, kuntoutustutkimuskeskus) psykologin ohjaukseen. Tämä sisältää tapaustutkimusten seuraamista ja niiden pohjalta käytävää keskustelua psykologian peruskäsitteistä.

Tavoitteena on pedagogisen prosessin näkökulmasta selvittää, millä tavoin ammattikäytännön ongelmatilanteisiin tutustuminen ja niiden pohtiminen kokeneen psykologin kanssa voi edesauttaa a) psykologian keskeisten käsitteiden sisäistämistä ja b) ongelmakeskeisen asennoitumisen oppimista suhteessa psykologian keskeisiin teoreettisiin ja ammattikäytännön ongelmiin. Käytettävällä tutkimusasetelmalla voitaneen luoda perusta niiden varsin korkeallekin asetettujen tavoitteiden saavuttamiseile, joihin ns. klinikkaopetus tulee tähtäämään. Mahdollisesti kokeilusta saatavia tuloksia voitaneen soveltaa ylipäänsä niille opetusaloille, joissa teoreettisten käsitteiden sisäistäminen ja relevanttien ongelmien hahmotus koetaan merkitykselliseksi.

I psykologia, käsite, oppiminen, ongelmakeskeisyys

psychology, concept, learning, problem centered approach

J psykologia, (korkeakoulupedagogiikka)

K

L ei

- A OPPIMIJPROSESSI JA OPISKELUSTRATEGIAT KORKEAKOULUTUKSEN KEHITTÄMI-SEN LÄHTÖKOHTANA. SOVELLUTUSALUEENA KOTITALOUDEN OPETUS
- B The learning process and study methods as a basis for development of higher education
- C Gröhn Terttu (90-765911), Soini Heri, Toikka Inkeri, Haavisto Riikka
- D Gröhn Terttu
- E 1983-1989
- F Opetusministeriö, Suomen Akatemia
- G Helsingin yliopisto, kotitalousomettajan koulutuslinja, Sturenkatu 2 a, 00510 Helsinki (University of Helsinki/Department of Teacher Education)
- H Tutkimushankkeen tavoitteena on kehittää kotitalousopetusta sekä peruskoulun että korkeakoulun tasolla. Tavoitteena korkeakoulutasolla on seurata opiskelijoiden oppimisprosessia läpi koulutuksen. Teoreettisena lähtökohtana kognitiivinen oppimisnäkemys ja Neisserin syklinen tiedonhankintamalli, jonka mukaan samojen ilmiöiden ymmärtämisessä tapahtuu koulutuksen aikana laadullisia muutoksia. Oppimisprosessia selitetään opiskelustrategioiden ja opiskeluymjäristön kokemisen avulla. Tutkimusmenetelminä käytetään syvähaastattelua ja kyselylomakkeita. Syvähaastattelulla seurataan oppimisprosessia, Entwistlen lomakkeella tutkitaan opiskelustrategioita ja Ramsdenin kehittämällä lomakkeella opiskeluilmapiiriä.

Tässä vaiheecsa on tehty lähtötasomittaukset, seurantaa on tarkoitus jatkaa koko koulutuksen ajan eli noin 5 vuotta.

- I oppimisprosessi, opiskelustrategia, kogniitiivinen psykologia, kotitalous learning process, learning strategy, cognitive psychology, home economics
- J kasvatustiede, kotitalous
- K Gröhn, T. 1984. Oppimisprosessi ja opiskelustrategiat korkeakoulutuksen kehittämisen lähtökohtana. Sovellutusalueena kotitalouden opetus. Tutkimussuunnitelma ja teoreettinen viitekehys. Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitos. Tutkimuksia 23. ISSN 0359-4203. ISBN 951-45-3357-7.
- L ei
- M ei

- A KORKEAKOULUD (DAKTIIKAN TUTKIMUS
- B Research on teaching and learning in higher education: a theory-based approach
- C Hakkarainen Pentti (941-292347)
- D Hakkarainen Pentti
- E 1983-1990
- F virkatyö
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Tutkimuksen lähtökohtana on oppimisen erityisluonteen analysoiminen korkeakouluopetuksessa. Tieteellisen tiedon omaksuminen, luominen ja käyttö on korkeakouluopetuksen yleinen tavoite. Korkeakouluopetuksessa käytetyt didaktiset periaatteet ja opetukselliset ratkaisut eivät yleensä ota huomioon korkeakou uopetuksen erityisluonnetta, eikä opetuksen suunnittelu ja toteutus perustu tieteellisen tiedon erityislaadun erittelyyn.

Keskeinen ongelma tutkimuksessa on, millaista opetustoimintaa tieteellisen tiedon omaksuminen, luominen ja käyttö edellyttää sekä millainen didaktinen syste ni ja didaktiset periaatteet voivat tävttää oppimisen erityislaadun asettamat vaatimukset. Projektin tutkimustehtävä on jaettu kolmeen osa-alueeseen: I Korkeakouludidaktiikan perusteiden analyysi, II Didaktisten periaatteiden systeemin kehittäminen sekä III Opetuksellisten ratkaisujen kehittäminen.

Projektin tutkimusmenetelminä käytetään korkeakouluopetuksen ja opmiran teoreettista ja empiiristä analyysiä. Lisäksi on suunniteltu kokeellista opetuksen kehiutämishanketta, jonka avulla olisi mahdollista tuottaa vaituille tieteenaloille vusia opetuskokonaisuuksia. Projektin oletetaan käynnistävän uuden vaiheen korkeakouluopetuksen pedagogisessa kehittämisessä. Konkreetteina tuotoksina tutkimuksesta ja kehittämishankkeesta saadaan uudentyyppisiä opetuskokonaisuuksia, kursseja ja oppimateriaaleja. Periaatteiltaan uudentyyppisen opetuksen odetetaan vaikuttavan myös yliopistojen tieteelliseen tuottavuuteen.

- I opetus, oppiminen, didaktiikka teaching, learning, didactics
- J didaktiikka, oppimisen psykologia
- K Hakkrainen, P. 1983. Kvalitativ evaluering af indläring og undervisning. Århus universitet. Psykologisk institut. Psychological reports, 8 (8). ISSN 0105-2861.
- L ei
- M ei

- A HAASTATTELUTEKNIIKAN OPETUKSEN OPPIMISTULOKSET LÄÄKETIETEEN OPIS-KELIJOILLA
- B Medical student acquisition of interviewing skills
- C Halme Riitta (931-156868)
- D Halme Riitta
- E 1983-1985

F

16

- G Tampereen yliopisto, kansanterve stieteen laitos, PL 607, 33101 Tampere (University of Tampere/Institute of Public Health)
- H Tavoitteena on saada lääketieteen opiskelijoiden peruskoulutukseen kuuluvan haastattelutekniikan opetuksen tuloksista tietoa, jota voitaisiin käyttää opetuksen kehittämisessä. Empiirinen, opetusta ja sen tuloksia kuvaava seuranta-aineisto on koottu Tampereen yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa lukuvuonna 1983-84 ja syyslukukaudella 1984. Aineisto koostuu standardoiduista, haastatteluja kommunikaatiotait ja mittaavista testeistä sekä videonauhoitetuista, opiskelijoiden suorittamista harjoitushaastatteluista. Aineisto on parhaillaan käsittelyvaiheessa. Selvityksen tulokset raportoidaan kesällä 1985.
- I koulutus, haastattelu, oppimistulokset, arviointi education, interviewing, learning outcomes, evaluation
- J sosiaalipsykologia, kasvatustiede

K

L ei

- A SIIRTYMINEN PERIODISEEN LUENNOINTI- YM. KURSSIEN OPETUSSYSTEEMIIN
- B Periodical education system
- C Holappa Lauri (90-4554122)

D

E on vasta idea-asteella

F

- G Teknillinen korkeakoulu, vuoriteollisuusosasto, 02¹50 Espoo (Helsinki University of Technology/Department of Mining and Metallurgy)
- H Tässä vaiheessa olisi kiinnostavaa saada tietoja mahdollisesti muissa korkeakouluissa tai yliopistoissa toteutetusta periodiluentojärjestelmästä.
- I kurssimuotoinen opetus, koulutuksen suunnittelu course-based teaching, planning of education

J

K

L ei

M ei

- A JÄTEALAN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN. ESITUTKIMUS.
- B Development of waste management training. A preliminary study.
- C Hukkinen Janne (90-77261)
- D Kajosaari Eero
- E 1983-

- F Ympäristöministeriö
- G Teknillinen korkeakoulu, rakennusinsinööriosasto, vesihuoltotekniikka, Rakentajanaukio 4, 02150 Fspoo (Helsinki University of Technology/Department of Civil Engineering)
- Tutkimuksen tavoitteena on ollut toisaalta artoittaa yhdyskuntien jätehuollon edellyttämän keski- ja korkea-asteen ammatillisen koulutuksen nykytila, toisaalta selvittää lääninhallituksissa ja kunnissa toimivan jätealan henkilöstön välitön koulutustarve sekä luoda tarpeen tyydyttävät täydennyskoulutusjärjestelyt. Koska tutkimus on luonteeltaan perusselvitys, voidaan sitä pitää lähtökohtana kehitettäessä jätealan ammatillista perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta. Tutkimusmenetelminä on kirjallisuustutkimuksen ohella käytetty kirjallisia kyselyjä, haastattelukäyntejä ja puhelinhaastatteluja. Tiedonhankinnan pääkohteina ovat olleet lääninhallitukset, kunnat, jätealan perus- ja täydennyskouluttajat sekä eräät muut ma. Laajin tutkimusaineisto on kerätty jätealan henkilöstöja koulutustilannetta kartoittaneella kuntakyselyllä, johon vastaukset on saatu 50 kunnasta.

Jäteelan peruskoulutusta annetaan korkea-asteella 4:ssä teknistai luonnontieteellisen aian korkeakoulussa. Pääasiallisesti jätealaa käsitteleviä opintojaksoja on yhteensä 4, keskimääräiseltä opintoviikkoarvoltaan 2,4 ov. Keskiasteella sisältyy jätealan tietoutta yleensä yhdyskuntatekniikan opintolinjaan 5 teknillisessä oppilaitoksessa ja 3 ammattikoulussa. Jätealan opetuksen osuus tutkinnosta on 10-20 tuntia. Jätealan täydennyskoulutusta ovat pääasiassa järjestäneet muutamien korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskukset, kesäyliopistot, eräät täydennyskoulutusorganisaatiot sekä sisäasiainministeriö ja lääninhallitukset. Tilaisuudet ovat yleensä olleet jätehuollon hallinto-, suunnittelu- ja valvontahenkilöstölle suunnattuja 1-3 päivän kursseja.

Lääninkallituksissa jätehuollosta vastaavat ympäristönsuojelun teknisten tehtävien tarkastajat sekä kuntien insinööri- ja rakennusmestaritason henkilöstö ovat peruskoulutuksessaan saaneet jätealan koulutusta korkeintaan pari opintoviikkoa. Jätealan täydennyskoulutuskertymäksi on em. henkilöstöryhmillä arvioitu parhaimmillaan n. 10 päivää henkilöä kohden. Kunnalliset kaatopaikkatyöntekijät eivät useimmiten ole saaneet minkäänlaista jätealan koulutusta.

Lääninhallitusten teknisten tehtävien tarkastajien jälitön koulutustarve on n. 200 koulutuspäivää, kuntien insinööri- ja rakennusmestaritason puolestaan 2000–2500 koulutuspäivää. Varsinaisen tie-

dollisen tarjonnan lisäksi olisi koulutuksella edistettävä lääninhallitusten ja kuntien välistä yhteydenpitou, jota edellyttävät
ennen kaikkea jätehuoltosuunnitelmien hyväksymismenettely ja niiden
mukaisen toiminnan ohjaus ja valvonta. Kaatopaikan vastaavien hoitajien ja kaatopaikkatyöntekijöiden koulutustarpeeksi on arvioitu
6000-6500 koulutuspäivää. Suuntaamalla koulutusta korostetusti
kaatopaikkatyöntekijöille ja lisäämällä heidän kaatopaikan valvontavastuutaan, vapautettaisiin mykyisin kaatopaikan vastaavina hoitajina toimivaa rakennusmestaritason henkilöstöä jätehuollon suunnittelu- ja valvontatehtäviin, joilla vallitsee pahin henkilöstöpula.

Lääninhallitusten ja kuntien jätealan henkilöstön täydennyskoulutusjärjestelyissä on pyritty koulutustarjonnan alueelliseen tasapainoon, kohderyhmien väiiseen vuorovaikutukseen ja sisällöllisesti laaja-alaisiin koulutustilaisuuksiin. Järjestelyissä on käytetty hyväksi myös peruskouluttajia, millä on oletettu olevan myötteisiä heijastusvaikutuksia jätealan peruskoulutuksen sisältöön. Viosien 1985-90 aikana on ehdotettu järjestettäväksi yhteensä 8 läänien teknisten tehtävien tarkastajille suurnattua 2-3 päivän koulutustilaisuutta, 37 kuntien insinööri- ja rakennusmestaritason henkilöstöll suurnattua 2-3 päivän koulutustilaisuutta, 16 kaatopaikan vastaaville hoitajille tarkoitettua 2-3 päivän koulutustilaisuutta sekä 26 kaatopaikkatyöntekijöille tarkoitettua n. 10 päivän koulutustilaisuutta. Koulutusjärjestelyjen kokonaiskustannusten on arvioitu olevan luokkaa 1,5-1,8 milj.mk, josta valtiolle koitavan kustannusosuuden luokkaa 0,5-0,6 milj.mk.

- I yhdyskuntien jätehuolto, ammatillinen koulutus, peruskoulutus, täydennyskoulutus, ympäristökoulutus municipal waste management, occupational training, basic training, recurrent & continuing training, environmental training
- J ympäristöteknologia, kasvatustiede
- K Hukkinen, J. 1984. Jätealan koulutuksen kehittäminen. Esitutkimus. Teknillinen korkeakoulu. Rakennusinsinööriosasto, vesihuoltotekniikan oppituoli Diplomityö. Espoo. 137 s.

Hukkinen, J. 1984. Jätehuolto vaatii lisää ihmisiä ja rahaa. Suomen Kunnallislehti 69 (15), $26\cdot 29$.

Hukkinen, J. 1984. Yhdyskuntien jätehuollossa henkilöstön ja tiedon pula. Rakennustekniikka 40 (8), 615-616.

Hukkinen, J. 1984. Jätehuolto kehittyy – ammattikuvien ja koulutuksen uudistuttava. (Artikkeli, julkaistaan Jäte ja Ympäristö –lehdessä talvella 1985.)

- L ei
- M on

¥.:

- A KASVATUSTIETEEN OPISKELIJOIDEN TENTTIVASTAUSTEN KOCNITIIVISEN LAADUN YHTEYDET TENTTIKYSYMYSTEN KOCNITIIVISIIN VIHJEISIIN
- B Connections between the cognitive quality of examination answers given by students of education and cognitive hints in examination questions
- C Hälinen Kaisa (90-650211/473)
- D Hälinen Kaisa
- E 1983-1985
- F Virkatyö
- G Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianinkatu 28 A, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Education)
- H Tutkimuksen pääongelmana on, minkälaisia yhteyksiä on kasvatustieteen tenttikysymysten sisältämien kognitiivisten vihjeiden ja opiskelijoiden tenttivastausten kognitiivisen laadun välillä.

Tutkimus pyrkii osaltaan selvittämään, mitä olisi tehtävissä opiskelijoiden opiskeluprosessien ja -tulosten parantamiseksi kuulustelujen kehittämisen avulla. Jos voidaan osoittaa yhteyksiä tenttikysymysten ja -vastausten kognitiivisen laadun välillä, käytettävissä olisi suhteellisen helppo keino tenttivastausten ja mahdollisesti tenttiin valmistautumisprosessien kognitiivisen laadun kohottamiseksi. Tutkimus on tässä vaiheessa lähinnä esitutkimus, jonka avulla yritän tarkastella tutkimusnäkökulmani mielekkyyttä ja kokeilla kehittelemääni sisällönanalyyttista luokittelusysteemiä.

Esitutkimuksen kohteeksi valitussa kuulustelussa osa kysymyksistä oli muotoiltu niin, että ne ohjasivat vastaajaa ajattelemaan omia kannanottoja ja soveltamaan, joissakin kysymyksissä korostui kirjassa esitetyn sellaisenaan toistaminen, kun taas joissakin kysymyksissä ei ollut vihjettä kumpaankaan suuntaan.

Tutkimusaineiston muodostaa syyslukukauden 1983 pidetyn kasvatustieteen aineopintojen orientoivan kirjallisuuden kuulustelun kysymykset ja 53 opiskelijan vastaukset.

- I kasvatustiede, oppimisprosessi, kognitiivinen prosessi, oppimistulokset, arviointi educational science, learning process, cognitive process, learning outcomes, assessment
- J korkeakoulupedagogiikka

K

L ei

- A RAUHANKASVATUS OPETUKSESSA JA TUTKIMUKSESSA
- B Peace education in higher education
- C Jalkanen Hannu (941-292352), Palmroth Aino, Ollila Kaisu, Timonen Tarja, Hännikäinen-de Groot Maritta, Konttinen Esa
- D Jyväskylän yliopiston rauhankomitea ry.
- E 1982-
- F Opetusministeriö osittain
- G Jyväskylän yliopisto/Jyväskylän yliopiston rauhankomitea ry., Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/ Peace Committee)
- H Jyväskylän yliopiston rauhankomitea on järjestänyt vuodesta 1982 lähtien mm. alustussarjoja, joissa eri tieteenalojen (opetusalojen) edustajat ovat tarkastelleet rauhankasvatuksen toteutumisen mahdollisuuksia omalla alallaan sekä toimintansa yhteiskunnallista merkitystä. Alustajat ovat edustaneet humanistisia, taide-, yhteiskunta-, käyttäytymis-, luonnon- ja lääketieteen aloja. He ovat pyrkineet esittämään näkökulmia yhdistää rauhankasvatus sisällöllisesti eri alojen opetukseen ja tutkimukseen. Lisäksi he ovat analysoineet tutkijan asemaa ja vastuuta tiedeyhteisössä ja yhteiskunnan kehittämisen kannalta.

Alustuksista on muokattu julkaisuja, jotka on tarkoitettu opintomateriaaliksi korkeakoulu- ja aikuisopiskelijoiden lisäksi myös keskiasteen oppilaitoksiin.

- I rauharkasvatus, rauhantutkimus, tieteenfilosofia, korkeakoulupedagogiikka peace education, peace studies, philosophy of science university pedagogics
- J yhteiskuntatieteet, kasvatustieteet
- K Jalkanen, H. & Palmroth, A. (toim.) 1983. Arkipäivän rauhankasvatus. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan julkaisu 14. 83 s. ISBN 951-9113-14-2.

Jalkanen, H. & Palmroth, A (toim.) 1985. Tieteellisen toiminnan vastuu. Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan julkaisu. 76 s. ISBN 951-9113-17-7

- L ei
- M ei

- A KULUTTAJAKASVATUKSEN INTEGROINTI OPETUKSEEN PERUSKOULUN LUOKAN-OPETTAJANKOULUTUKSESSA
- B Integration of consumer education in teacher education
- C Jussila Juhani (90-650211)

D

- E 1979-1985
- F Pohjoismaiden ministerineuvosto, Helsingin yliopiston dosenttistipendi ja oma rahoitus
- G Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianinkatu 22, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Education)
- H Teoreettinen tutkimus, jonka yhteydessä selvitetään kulutuksen käsitettä ja asemaa taloudessa sekä mahdollisuuksia niveltää kuluttajakasvatusta luokanopettajien opetussuunnitelmaan.
- I kuluttajakasvatus, opetussuunnitelma, opettajankoulutus consumer education, curriculum, teacher education
- J didaktiikka
- K Jussila, J. 1979. Kuluttajakasvatus luokanopettajan koulutusohjelmassa. Elinkeinohallitus. Kuluttaja-asiain osaston julkaisuja B 1, 26-30. Helsinki.
 - Jussila, J. 1980. Kuluttajakasvatus opettajankoulutuksen opetussuunnitelmissa. Elinkeinohallitus. Kuluttaja-asiain osaston julkaisuja B 3, 37-41. Helsinki.
 - Jussila, J. 1981. Lähtökohtia kuluttajakasvatuksen opetussuumnitelman kehittämiseksi tuleville luokanopettajille. Kasvatus 12, 403-409.
 - Jussila, J., Nurmi, K. E. & Asikainen, T.-P. 1983. Konsumentfostran i lirarutbildningen med huvudvikt på ämness idier. Forbrukerundervisning i laererutdanningen, 56-59.
- L ei
- M ei

- A TELEVISION SOVELTUVUUSTEORIA KO: YEAKOULUOPETUKSEEN
- B Theory on the adaptation of television in higher education
- C Karimo Jorma (90-1912596)
- D Wilo Osmo A.
- E 1985-1987

F

G Helsingin yliopisto, tiedotusopin laitos, Pasilan puistotie 4 D 41, CO240 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Communication)

Н

- I televisio-opetus, soveltuvuusteoria, korkeakoulujärjestelmä tv-teaching, theory of adaptation, system of higher education
- J tiedotusoppi
- K Karimo, J. 1983. Television soveltuvuus korkeakouluopetukseen. Kenttätutkimus Helsingin yliopistossa. Tiedotusopin pro gradu -työ.
- L ei
- M ei

- A MATKAILUALAN KORKEAKOULUTASOINEN KOULUTUS LÄNSI-EUROOPASSA
- B Higher education in the field of tourism in Western Europe
- C Karjalainen Päivi, Raitio Sari
- D Tuominen Risto
- E päättynyt

F

- G Turun kauppakorkeakoulu, hallinnon ja markkinoinnin laitos, Hämeenkatu 6, 20500 Turku (Turku School of Economic: and Business Administration/Department of Administration and Marketing)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata johtotason tehtäviin tähtäävän matkailun erityispalvelujen koulutuksen kehittymistä ja nykytilaa Länsi-Euroopassa. Tutkittavat maat ovat Espanja, Iso-Britannia, Itävalta, Ranska, Ruotsi, Suomi ja Sveitsi. Koulutusta tarkastellaan sekä matkailualan opetusta antavien korkeakoulujen, matkailuelinkeinon että valtiollisten matkailu- ja koulutuselinten näkökulmasta. Tutkimus pyrkii selvittämään, miten matkailualan korkeakoulutasoista koulutusta suunnitellaan, valvotaan ja toteutetaan sekä mitä mieltä matkailuelinkeino on koulutuksesta.

Ensisijaisena tutkimusmeneteimänä käytettiin henkilökohtaista haastattelua. Espanjan tulokset saatiin postikyselyllä. Suurin osa käytetystä lähdekirjallisuudesta on brittiläisen matkailun asiantuntijoiden viime aikoina julkaisemaa. Lähdekirjallisuutena on käytetty lisäksi ulkomaisten ja suomalaisten matkailun asiantuntijoiden kirjoittamia artikkeleja.

Matkailualan korkeakoulutasoinen koulutus on Länsi-Euroopassa syntynyt lähinnä korkeakoulujen aloitteesta. Koulutuksen kehittämistä on eniten vaikeuttanut se, että todellista koulutustarvetta ei ole riittävästi kartoitettu; useissa maissa ei ole tässä suhteessa tarpeeksi koordinoitu työvoima- ja koulutuspolitiikkaa. Matkailualan nopea kehitt_/minen ja jakkuva muuttuminen edellyttävät koulutuksen sisällön joustavaa sopeuttamista. Opetuksen sisällössä on otettava huomioon matkailun eri poikkitieteet. Pääpeino nykyisessä opetuksessa on talousaineilla. Toinen opetuksen sisältöön liittyvä ongelma on teorian ja käytännön välinen painotus, koska perinteinen teoreettinen korkeakoulutus ei ole riittävä matkailualan koulutuksessa.

Matkailun entistä laajempi tutkimustyö on alan akateemisen koulutuksen kehittämisen perusedellytys, kaikkien osapuolten tarpeet huomioon ottavalla yhteistyöllä voidaan taata koulutuksen kehitys ja arvostuksen kasvu.

I turismi, koulutusmahdollisuudet, Eurooppa tourism, educational opportunities, Europe

J

- K. Karjalainen, P. & Raitio, S. 1984. Matkailualan korkeakoulutasoinen koulutus Länsi-Euroopassa. Liiketaloustieteen (hallinto) projektitutkielma.
- L ei
- M ei

- A KIELIKESKUSOPETUKSEN SEURANTATUTKIMUS
- B Language teaching of the Finnish language centres. A follow-up study
- C Korpimies Liisa (941-292880), Vaherva Tapio
- D Korpimies Liisa
- E 1982-
- F Opetusministeriö (vuonna 1983)
- G Jyväskylän yliopisto, Korkeakoulujen kielikeskus, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Language Centre for Finnish Universities)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, kuinka hyvin korkeakoulututkintojen kielitaitovaatimuksista annetuissa asetuksissa määrätyt kielitaitotavoitteet saavutetaan kielikeskusten antaman opetuksen avulla. Tutkimus jakautuu useampaan vaiheeseen:
 - 1. Kielikeskusjärjestelmän resurssi- ja organisaatiokartoitus
 - 2. Kielikeskusopetuksen tavoitteet ja niiden cäsmentäminen
 - 3. Opiskelijoiden arviointia kielikeskusopetuksesta
 - 4. Kielitaitotavoitteiden saavuttamisen arviointi
 - 5. Kieliopetuksen pysyvien vaikutusten arviointi.
- I kieltenopetus, aikuinen, organisaatio, kielikeskus, seurantatutkimus language teaching, adult, organization, language centre, follow-up study
- J kielididaktiikka
- K Korpimies, L. & Utriainen, I. 1981. Kielikeskusjärjestelmän resurssi- ja organisaatiokartoitus. Kielikeskusopetuksen seurintatutkimus: I vaihe. Korkeakoulujen kielikeskuksen julkaisuja 14. Jyvaskylä. ISSN 0357-5101. ISBN 951-678-674-X.
 - Korpimies, L., Valtanen, H. & Vaherva, T. 1983. Kielikeskusopetus opiskelijoiden arvioimana. Korkeakoulujen kielikeskuksen julkaisuja 17. Jyväskylä. ISSN 0357-5101. ISBN 951-679-012-7.
- L ei
- M on

- A KOPIOINNIN PEDAGOGINEN MERKITYS
- B The pedagogical significance of copying
- C Kuusisto Jouni (9/1-272254)
- D Kari Jouko
- E 1982-1984
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Cpetusministeriön toimeksiantama kyselytutkimus selvitti kopioinnin (valokopiointi, sprii- ja vahamonistus sekä lämpökopiointi) pedagogista merkitystä opetustyössä. Kohderyhmänä olivat peruskoulussa, lukiossa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikouluissa, yleissivistävissä oppilaitoksissa ja korkeakouluissa toimivat opettajat (n = 288). Tutkittavia osa-alueita olivat kopiointitarpeet ja -motiivit, kopioinnin vaikutus opettajan työhön ja ajankäyttöön, kopioinnissa ilmenneet vaikeudet sekä tekijänoikeuden periaatteiden ja koulukopiointisopimuksen noudattamisen arviointi. Tulokset osoittavat, että kopioinnin kohteena oli useimmiten itsetehty opetus- tai tutkimusmateriaali. Tärkein syy kopiointiin oli tarve käyttää kopioita harjoitus- ja lisätehtävinä sekä oheismateriaalina. Opetuksellisista tekijöistä merkittävimpänä pidettiin opetuksen tehokkuuden parantamista.
- I oppimateriaali, kopiointi, monistaminen teaching material, copying, reprography
- J didaktiikka
- K Kuusisto, J. 1984. Kopioinnin pedagoginen merkitys. (The pedagogical significance of copying.) Selvitys kopioidun materiaalin pedagogisesta käytöstä opetusministeriön hallinnonalaan kuuiuvissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja 356. ISBN 951-679-274-X. English summary.
- L ei
- M ei

- A LÄÄKETIETEELLISEN PSYKOLOGIAN JA POTILAS-LÄÄKÄRISUHTEEN OPETUS
- B Teaching medical psychology and doctor-patient relationship
- C Lehtonen Johannes (971-173311)

D

- E 1982-
- F Kuopion yliopisto
- G Kuopion yliopisto, psykiatrian klinikka, keskussairaala, 70210 Kuopio (University of Kuopio/Department of Psychiatry)
- H Kehitetään ko. alan teorian ja käytännön (haastattelutekniikka mm. TV:n avulla) opetusta.
- I lääketiede, psykologia, potilas-lääkärisuhde medicine, psychology, doctor-patient relationship
- J lääketiede, nsykologia

K

L on

M ei

- A OPPIMISPROSESSI OPPIMISTYYLEINÄ JA STRATEGIOINA
- B Learning process in terms of styles and strategies
- C 1) Leino Anna-Liisa (90-650211/467), 2) Leino Jarkko (931-156111), Puurula Arja
- D Leino, Anna-Liisa
- E 1980-
- F oma rahoitus, Suomen Akatemia
- G 1) Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianinkatu 33, 00170 Helsinki, 2) Tampereen yliopisto, kasvatustieteen laitos, Pyynikintie 2, 33230 Tampere (1) University of Helsinki/Dept. of Education, 2) University of Tampere/Dept. of Education)
- H Tutkimuksen ensimmäisess" vaiheessa on pyritty arvioimaan eri menetelmien käyttökelpoisuutta oppimistyylien mittauksessa. Esitutkimuksen ulokset on julkaistu laitoksen Research Bulletir. -sarjassa. Projektia on tarkoitus laajentaa ottamalla mukaan useampia oppimistyylimuuttujia ja suorittamalla kansainvälinen vertailu mahdollisten kulttuurien välisten erojen tutkimiseksi. Tärkein käytännön sovellutusalue liittyy opetuksen eriyttämiseen koulutuksen kaikilla asteilla.
- I oppimistyyli, oppimistrategia learning style, learning strategy
- J kasvatustiede
- K Leino, A.-L. & Puurula, A. 1983. Admission to teacher education and two cognitive styles. University of Helsinki. Department of Education. Research Bulletin 61. ISSN 0359-5749. ISBN 951-45-3008-X
- L ei
- M ei

- A LITTERATURPEDAGOGIK
- B Literature pedagogics
- C Löfman Anita (961-117277), Alabom Christian, Herberts Kjell
- D Löfman Anita
- E 1984-1986
- F Skolstyrelsen
- G Åbo Akademi, pedagogiska fakulteten, Kyrkoesplanaden 12-14, 65100 Vasa (Åbo Akademi-Swedish University of Turku/Faculty of Education)
- H Under år 1984 fram till våren 1985 görs en innehållsanalys av finlandssvenska romaner. Av speciellt intresse är att undersöka hur språken och kulturerna möts i finländska miljöer. Närmare ett hundra romaner skrivna under de senaste tjugo åren kommer att ingå i analysen. En viktig fråga blir vilken plats den finlandssvenska skönlitteraturen har i dagens finlandssvenska skola. I detta syfte verkställs en empirisk kartläggning av läsvanorna i ca !O mellanstadie- eller gymnasieklasser. Dessutom annodas eleverna läsa kortare avsnitt ur finlandsvenska romaner, som beskriver olika språkmiljöer, och ange hur relevanta dessa beskrivningar upplevs. Ur litteraturpedagogisk och språksociologisk synvinkel torde en dylik textanalys vara fruktbringande.
- I ämnesdidaktik, litteraturundervisning subject didactics, literature teaching
- J pedagogik, litteratur

ĸ

L on

M ei

- A TIETEELLISEN JATKOKOULUTUKSEN SUUNNITTELU/KYSELY JATKO-OPISKELI-JOILLE
- B Planning of scientific post-graduate studies: an inquiry to postgraduate students
- C Marjamäki Matti (921-645600)
- D Riihelä Liisa
- E 1984-1985
- F Turun yliopisto
- G Turun yliopisto, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, 20500 Turku (University of Turku/Faculty of Mathematics and Science)
- H Tausta: Uuteen perustutkintojärjestelmään liittyvien tieteellisten jatko-opintojen suunnittelu.

Suumnittelutyön tueksi tehtiin tiedekunnan jatko-opiskelijoille kysely, joka koskettelee tutkimustyön motiiveja, jatko-opiskeluprosessin vaiheita, vaikeuksia ja eri jatko-opiskelumuotojen merkitystä.

Tulosten käsittely on vielä kesken, mutta niitä tullaan käyttämään ainakin tiedekunnan ja sen eri oppiaineiden jatkokoulutuksen kehittämisersä.

I tieteellinen jatkokoulutus, suunnittelu, matemaattis-luonnontieteelliset tieteet post-graducate study, planning, sciences

J

K

L on

M ei

- A FYSIIKAN JA KEMIAN DIDAKTIIKKA
- B Didactics of physics and chemistry teaching
- C Meisalo Veijo (90-645021), Erätuuli Matti
- D Meisalo Veijo
- E 1983-1985
- F Opeiusministeriö, Kustannusosakeyhtiö Otava
- G Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos, Ratakatu 2, 00120 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Teacher Education)
- H Tavoitteena on suorittaa teoreettinen analyysi fysiikan ja kemian didaktiikasta eriytyvinä tieteenaloina ja kirjoittaa näissä opettajankoulutuksessa sekä käytännön opetustyössä käyttökelpoinen kokonaisesitys.
- I fysiikka, kemia, didaktiikka physics, chemistry, didactics
- J didaktiikka
- K Meisalo, V. 1985. Tutkimustieto ja sen tarve matemaattisten aineiden opettajankoulutusta kehitettäessä. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 303-315. ISBN 951-679-323-1.
 - Meisalo, V. 1984. Airedidaktiikan kehittyminen fysiikan ja kemian didaktiikan näkökulmasta katsottuna. Kasvatus 15 (4), 233-239. English summary.
- L ei
- M on

- A PACJEKTIOPINNOT JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSESSA VUOSINA 1984–1987
- B Project-based studies at the Department of Teacher Education at the University of Jyväskylä in 1984-1987
- C Moilanen Pentti (941-291914)
- D Viljanen Erkki
- E 1984-1988
- F virkatyö
- G Jyväskylän yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Teacher Training)
- H Tavoitteena on selvittää nykyisiin projektiopintoihin liittyviä ongelmia ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen projektiopintojen kuluessa.
- I projektimenetelmä, tavoiteoppiminen, opettajankoulutus, opetusmenetelmä, opiskelu project method, mastery learning, teacher education, teaching method, studies
- J kasvatustiede

K

L ei

- A UUDISTUNUT AINEENOPETTAJANKOULUTUS JA OPISKELIJOIDEN KASVAMINEN OPETTAJAKSI
- B Reformed subject teacher education and the development of students into teachers
- C Mäkelä Kaija (973-26211)
- D Aho Leena
- E 1984-

F

- G Joensuun yliopisto, kasvatustiete.den tiedekunta, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Faculty of Education)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on seurannan avulla selvittää, miten teorian ja käytännön välistä integraatiota aineenopettajankoulutuksessa voitaisiin parantaa, olisiko ns. kenttäharjoittelun lisäämisellä ja yleensäkin kenttäkoulujen nykyistä suuremmalla mukaantulolla aineenopettajankoulutukseen mahdollista siirtää jotain ulkomaisista läytänteistä suomalaiseen koulutukseen. Tarkoituksena on myös selvittää, miten kenttäharjoitteluaikaa voisi nykyistä paremmin hyödyntää parhaillaan kehittymisvaiheessa olevassa opettajien täydennyskoulutuksessa.

Tutkimus tulee kohdistumaan aineenopettajankoulutuksessa eri aineiden koulutusohjelmissa oleviin opiskelijoihin sekä heidän opettajiinsa Joensuun lisäksi parista muusta opettajankoulutuslaitoksesta. Aineisto tullaan keräämään seka käyttämään kirjallista kyselyä että haastattelua.

Esıkokeilut mittarien kehittämiseksi ovat tekeillä, joten työ on varsin alkuvaiheessa.

- I aineenopettaja, opettajankoulutus subject teacher, teacher education
- J kasvatustiede
- K Mäkelä, K. 1983. Uusi- ja vanhamuotoisen aineenopettajankoulutuksen opetusopilliset opinnot ja opetusharjoittelu Joensuun korkeakoulussa vuosina 1975-1981. Joensuun korkeakoulu. Kasvatustieteiden osaston julkaisuja 28. ISSN 0356-5165. ISBN 951-696-454-0. English summary.
- L ei
- M ei

- A AINEENOPETTAJANKOULUTUKSEN EVALUOINTI
- B The evaluation of teacher education of secondary school teachers
- C Niemi Hannele (90-645021)
- D Niemi Hannele
- E 1979-1987

F

- G Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitcs, Ratakatu 2, 00120 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Teacher Education)
- H Tutkim.sprojekti käynnistettiin syksyllä 1979, jolloin suoritettiin kaikilla Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen aineenopettajaharjoittelijoilla persoonallisuus- ja opettajan roolia koskevat asennemittaukset. Tiedonhankinnan välineenä oli kyselylomakkeet. Samat opiskelijat osallistuivat lukuvuoden lopussa uuteen
 mittaukseen, jossa kartoitettiin heidän opetustyössä kokemia vaikeuksia, koulutuksen aikana koettuja ongelmia sekä arviointeja aineenopettajankoulutuksesta. Koehenkilöt olivat kaikki loppututkinnon suorittaneita ja opiskelivat sisällöllisesti uudistetut kasvatustieteelliset opinnot ja opetusharjoittelun yhden vuoden aikana.

Evaluoidessaan koulutustaan opiskelijat olivat suhteellisen tyytyväisiä koulutuksen aikana saamiinsa didaktisiin valmiuksiin. Koulutuksen teoreettisuuden ja tieteellisyyden suhteen he toivoivat lähinnä parempaa koordinointia sekä ajallisesti että sisällöllisesti suhteessa käytännön harjoitteluun. Eniten opiskelijat kritikoivat, ettei ohjaustilanteissa oteta riittävästi huomioon opetusharjoittelijan yksilöllisyyttä ja persoonallisuutta. He toivoivat enemmän kannustusta ja rohkaisua ja ohjausta oman opetustyylin löytämiseksi. Lisäksi he toivoivat vähäisempää kiirettä, jotta kykenisivät paremmin sisäistämään uudet asiat.

Tutkimushanketta on tarkoitus jatkaa ja kohdistaa se erityisesti rakenteellisesti uudistetun aineenopettajankoulutuksen evaluointiin. Pyrkimyksenä on kyselylomakkein ja haastetteluin kartoittaa, missä määrin aineopiskelun ja kasvatustieteellisten opintojen rinnakkaisuus on koettu tarkoituksenmukaiseksi ja mitä mahdollisia ongelmia uusimuotoiseen koulutukseen sisältyy.

- I opettajankoulutus, aineenopettaja, yläaste, opetusharjoittelija teacher education, subject teacher, secondary school, student teacher
- J didak tiikka
- K Niemi, H. 1984. Aineenopettajaharjoittelijoiden persoonallisuus ja vuorovaikutusase.teet. Helsingin yliopisto. Opettajank uulutuslaitos. Tutkimuksia 19. ISBN 951-45-3270-8. ISSN 0359-4203.

Niemi, H. 1984. Aineenopettajaharjoittelijoiden opetusongelmat, konfliktin sisäistämisprosessi sekä arviot koulutuksestaan ja sen kehittämisestä. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Tutkimuksia 20. ISBN 951-45-3271-6. ISSN 0359-4203.

Niemi, H. 1985. Aineenopettajankoulutuksen pulmakohtia. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 317-336. ISBN 951-679-323-1.

L ei

- A HARJOITTELU KAUPPATTETEELLISELLÄ ALALLI
- B The educational workpractice in the field of economics
- C Niittykangas Hannu, Salminen Pertt.

D

- E 1983-1984
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, Keski-Suomen taloudellinen tutkimuskeskus, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Center for Economic Research in Center Finland)
- H Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin harjoittelua ja sen muotoja opiskelijan kannalta.

Tutkimuksen toisen osan tarkoituksena on konkreettinen toiminta. Mallien kehittely eri osapuolten näkökohdat huomioon ottaen.

Tutkimuksen tiedonkeruu suoritettiin ensimmäisessä osassa puhelimitse ja postikyselynä: jälkimmäisessä osassa haastatteluna. Harjoittelumuotojen kehittämisen lähtökohtana tutkimuksen toisessa osassa on organisaatioteoria, jonka avulla tutkittava ilmiö on rajattu käsitteellisesti.

Tutkimusta on mahdollista hyödyntää opetuksen ja tutkimuksen integroimisessa käytännön työelämään. Tutkimus pyrkii luomaan teoreettisen tai käsitteellisen mallin teorian kytkemiseksi käytäntöön.

- I kauppatieteet, opiskelija, harjoittelu, työeläma commercial sciences, student, practice, working life
- J sosiologia, organisaatioteoria
- K Niittykangas, H. 1983. Harjoittelu kauppatieteellisellä alalla. Jyväskylän yliopisto. Taloustieteen laitos. Keski-Suomen taloudellinen tutkimuskeskus. Julkaisuja 61.
- L ei
- M ei

- A OPISKELIJAN TIETEELLISEN MAAILMANKUVAN KEHITTYMINEN
- B The development of students' scientific conceptions in higher education
- C Nuutinen Anita (941-292343), Sarja Anneli
- D Nuutusen Anita
- E 1982-1986
- F Jyväskylän yliopisto
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Yliopistonkatu 9, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Työn teoreettisena taustana on kognitiivisen psykologian piirissä kehitetty käsitys oppimisesta tiedonprosessointina ja todellisuudesta rakennettavien sisäisten mallien jatkuvana tarkentamisena. Oppimisstrategioiden ja oppimistulosten yhteyden osalta tutkimus perustuu Neisserin (1976, Cognition and Reality) kehittämään tiedonprosessoinnin sykliseen malliin. Työn metodisena taustana on lähellä empiiristä fenomenologiaa oleva oppimisen ilmikuvan kuvaus oppijan näkökulmasta (ns. second order perspective, Marton 1978, Describing conceptions of the world around us) sekä student learning -tradition piirissä kehitetyt oppimistapojen kuvausjärjesteimät.

Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata, kuinka kurkeakoulutus kehittää opiskelijoiden maailmankuvaa kohti tämänhetkistä tieteellistä käsitystä. Tutkimuksen pääajatuksena on tarkastella oppimista ja tieteellistä metodia samana ilmiönä, tiedonprocessointina, jonka avulla ihmiset muodostavat ja kehittävät käsitystään heitä ympäröivästä todellisuudesta. Tieteellisen maailmankuvan kehittymisen kuvaus suoritetaan analysoimalla opiskelijoiden oppimisstrategioita ja niiden kehitystä – lopulta kohti tieteellisen metodin käyttöä – sekä opiskelijoiden käsityksiä ja niiden kehitystä opiskelemansa alan perusilmiöistä sekä alansa keskeisistä käsitteistä. Tutkimuksessa on kolme pääongelma-aluetta:

- Millaisia käsityksiä opiskelijoille muodostuu opiskelun tuloksena tieteenalansa ilmiöistä ja peruskäsitteistä?
- 2) Millaisia lähestymistapoja ja oppimisstrategioita opiskelijat käyttävät opiskelussaan ja kuirka he kehittyvät opintojen edetessä?
- Millaisia yhteyksiä voidaan havaita opiskelijoiden käyttämien lähestymistapojen ja oppimisstrategioiden sekä heidän omaksumiensa käsitysten välillä?

Toistaiseksi tutkimus kohdistuu kahteen tieteenalaan ja niiden opiskelijoihin. Psykologian opiskelijoiden osalta kuvataan, kuinka heillä kehittyy tieteellinen käsitys ihmisestä ja ihmisen käyttaytymisestä. Ekologian ja luonnonhoidon opiskelijoiden osalta kuvataan, kuinka heillä kehittyy tieteellinen käsitys luonnosta ja sen hoitamisesta. Molempien opiskelijaryhmien osalta kuvataan, kuinka

he hahmottavat oman tieteenalansa tuottaman tiedon yhteiskunnallisen ja ammatillisen käytön sekä kuinka he hallitsevat tieteenalansa metodeja. Tutkimus toteutetaan intensiivisenä seurantana, joka muistuttaa case studya tutkimuksessa mukana olevista ryhnistä. Pää-asialiisena tietojenkeruumenetelmänä on syvähaastettelu ja aineistojen analyysimenetelmänä kvalitatiivinen analyysi.

Korkeakoulutuksen kehittämisen kannalta tulokset tarjoavat välittömästi hyödynnyttäviä tietoja psykologian ja biologian opintojen suunnittelum ja ohjantaan. Tulokset antavat aineksia myös pedagogiseen kehittämistyöhön muilla tieteenaloilla sekä korkeakouluopettajien pedagogiseen koulutukseen. Tutkimuksen tuloksilla näyttää olevan välitöntä ant'a myös korkeakoulutusta edeltäneiden koulutusasteiden kehittämistyössä, esim. tieto koulutuksen tuottamista opiskelutavoista, sekä aikuiskoulutukseen, erityisesti opettajien ammatilliseen täydenr skoulutukseen. Metodiselta kannalta tulokset ovat hyödynnettävissa välittömästi oppimisstrategioiden kuvausjärjestelmissä sekä todellisuuden hahmottamisen metodisissa ratkaisuissa. Tulokset ja kokemukset antavat aineksia myös kyselyinä suoritettavien eli ns. oppijan ulkopuolelta (first-order perspective) suoritettavien tut imusotteiden kehittämiselle. Kehitysps logian kannalta oppimistuloksina kuvatut merkityssisällöt ovat ϵ utä kansainvälisestikin verraten harvinaisia kuvauksia aikuisten ajattelusta ja sen kehittymisestä sekä maailmankuvan rakentumisesta ja tarkentumisesta. Tulokset tuottavat myös aineksia, joista näyttää seuraavan mahdollisuuksia ja tarkennustarvetta oppimisen tutkimuksen torreettisiin lähestymistapoihin yleisemminkin, esim. keskustelu oppimisen ulkoisten ja sisäisten tekijöiden osuudesta ja opittavan sisällön merkityksestä suorituksiin. Edelleen didaktiselta kannalta tulokset tuottavat aineistoa käyttännön opetuksellisten ratkaisujen suorittamiseksi opetussuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- I opiskelija, oppiminen, kognitiivinen prosessi, maailmarkuva, tieto student, learning, cognitive process, world view, krvvledge
- J oppimisen ykologia, kasvatustiede
- K Nuutineń, A. 1982. Pedagogisesta ongelmasta korkeakoulutuksessa sekä eräitä kokemuksia sen ratkaisuyrityksistä. Esitelmä valtakunnallisessa korkeakoulupedagogiikan seminaarissa Jyväskylässä 13.-14.12.1982.

Nuutinen, A. 1983. Empiirisestä fenomenologiasta korkeakouluopislun tutkimuksen metodisena ratkaisuna. Teoksessa Hirsjärvi, S. (toim.) Kasvatus- ja yhteiskuntatieteiden metodologisista lähtökohdista. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja B 3, 137-152.

Nuntinen, A. 1981. Students' conceptions of the world around us created by scientific equation. Esitelmä "5th International Conference on Higher Education" -seminaarissa Lancasterin yliopistossa 1.-4.9.1981.

Nuutinen, A. & Aittola, H. 1983. Pedagogisesta ongelmasta korkeakoulutuksessa sekä eräitä kokemuksia sen ratkaisuyrityksistä psykologian opetuksesa ja opiskelussa. Psykologian opiskelija 1, 23-32.

Nuutinen, A. 1984. Korkeakouluopiskelun tutkimus työn hahmottamisen ja jäsentämisen kautta. Teoksessa Konttinen, R., Nuutinen, A. & Panhelainen, M. Korkeakoulutuksen ja työelämin välisten yhteyksien tutkimus pedagogisesta näkökulmasta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 248.

Nuutinen, A. 1985. Tieteellisen maailmankuvan kehittyminen. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 191–203. ISBN 951-679-323-1.

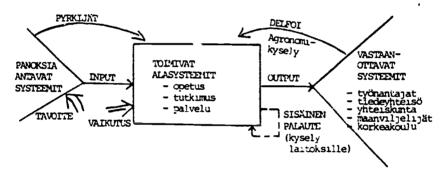
Nuutinen, A. 1985. The development of students' scientific conceptions of the world. In R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 157-172. ISBN 951-679-375-4.

L on

- A KORKEIMMAN MAATALOUSOPETUKSEN KEHITTÄMINEN
- B Development of higher agricultural education
- C Ollila Petri (90-6955205, työ, 90-8056994, koti)
- D Ihamuotila Risto
- E 1984-1985
- F Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö
- G Helsingin yliopisto, maatalous-ekonomian laitos, Viikki, 00710 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Agricultural Economics)
- H Tutkimuksen viitekehys ja käytetty menetelmä

Opetuksen kehittämistä ajatellen on tarkoituksenmukaista tarkastella korkeinta maatalousopetusta prosessina. Tässä prosessissa instituutio saa panostekijöitä ulkopuoleltaan, joiden avulla tuotetaan suoritteita ympäristöön luovutettaviksi. Vuorinen* (1977) on käyttänyt kuviossa esitettyä prosessia kuvatessaan korkeakouluopetusta.

Kuvio. Korkeakouluopetus prosessina

Mikään instituutio ei voi toimia ilman ympäristöstään saatavaa tukea. Instituution kannalta merkittävimpiä rynmiä voidaan kutsua sidosryhmiksi. Kuvion prosessissa on esitetty palautenuolia, joiden avulla instituutio voi saada tietoa sidosryhmien toiveista. Korkeimman maatalousopetuksen kehittämisessä on tietoa antaviksi sidosryhmiksi valittu prosessin panospuolelta tiedekuntaan pyrkivät opiskelijat, itse prosessista maatalouspuolen laitosten edustajat (lähinnä professorit), tiedekunnassa opiskelevat maatalousopiskelijat sekä tuotosten vastaanottajapuolelta eri työnantajien, agronomiliiton, maataloustuottajajärjestön, tiedeyhteisön ja yhteiskunnan edustajat.

Tiedekuntaan pyrkiviltä, 3-5 vuotta sitten valmistuneilta ja laitosten edustajilta kerätään tietoa kyselyn avulla. Opiskelijoiden toiveet kerätään neuvontaopin ja täydennyskoulutuksen keskuksen syk-

85

syllä järjestetaan sovellettu delfoi-muotoinen kyselykierros, joka päättyy paneeliin. Lisäksi kerätään tietoa tiedekunnan, yliopiston jne. tilastoista sekä Ruotsin, Norjan ja Tanskan maatalouskorkeakouluista.

Saadut tiedo valmistellaan tutkijoiden tekijöiden toimesta kehittämisehdotuksiksi, jotka saatetaan asianomaisten päättäjien tietoon.

I maataloustieteet, opetus agricultural sciences, teaching

J

K

L on

M ei

Vuorinen, J. 1977. Piirteitä Suomen korkeakoulunen itsehallinnon nykytilasta. Osa 2: Korkeakoulujen hallintohenkilöiden kokemukset ja odotukset. Korkeakouluja tiedepoliittinen tutkimussäätiö. Julkaisusarja 22. Helsinki.

- A OPETTAJANKOULUTUKSEN KEHITTÄMISTUTKIMUS 7. LUOKANOPETTAJAKSI OPIS-KELEVIEN OPISKELUUN KÄYTTÄMÄ AIKA LUKUVUOSINA 1979-1980 JA 1080-1981
- B Development of teacher education. Part 7. The time used for studies by class teacher trainees during school years 1979-1980 and 1980-1981
- C Pitkänen Päivi (941-291939)
- D Viljanen Erkki
- E 1980-
- F virkatyö
- G Jyväskylän yliopisto, Opettajankculutuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Teacher Training)
- H Tutkimus kuuluu luokanopettajan koulutusohjelman laajuutta selvittävään empiiriseen seurantaan. Ongelma ja aineisto liittyvät Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa toteutettavaan opettajankoulutuksen kehittämistutkimukseen. Kyselylomakkeilla on hankittu tietoja siitä, kuinka paijon aikaa opiskelijat ovat käyttäneet opetuksen seuraamiseen ja itsenäiseen työskentelyyn lukuvuosina 1979–1980 ja 1980–1981. Aineiston raportointi jatkuu myöhemmiltäkin lukuvuosilta.

Ensimmäiset koulutusohjelmaopiskelija; käyttivät aikaa opiskeluun ensimmäise ä lukuvuonna (1975–1980) keskimäärin 28.4 opintoviikkoa ja toisem lukuvuonna (1980–1981) 34.3 opintoviikkoa. Lukuvuoden 1980–1981 ensimmäistä lukuvuottaan opiskelleet käyttivät aikaa opiskeluun 29.6 opintoviikkoa.

Luokanopettajan koulutusohjelma on suunniteltu neljäksi 40 opintoviikkoa käsittäväksi lukuvuodersi. Opiskelun todellinen määrä jäi lukuvuonna 1979–1980 I kurssin oralta uupumaan normista 29 % ja lukuvuonna 1980–1981 I kurssin osalta 25.9 % ja II kurssin osalta 14.2 %.

Omatoimisen opiskelun osuus kaikesta opiskeluun käytetystä ajasta on ollut yli 30 % sekä ensimmäisenä että toisena lukuvuotena.

- I korkeakoulupedagogiikka, seuranta, ajankäyttö, opetussuunnitelma, luokanopettaja university pedagogics, follow-up study, use of time, curriculum, class teacher
- J kasvatustiede
- K Pitkänen, P. 1984. Opettajankoulutuksen kehittämistutkimus 7. Luokanopettajaksi opiskelevien opiskeluun käyttämä aika lukuvuosina 1979-1980 ja 1980-1981. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Tutkimuksia 21. ISBN 951-679-216-2
- L ei
- M on

- A ETÄMÄNPERSPEKTIIVIN JA TIETEELLISEN MAAILMANKUVAN KEHITTYMINEN KORKEAKOULUOPISKELUSSA
- B The development of lifeperspective and scientific world view in higher education
- C Puttonen Helena, (941-291937), Rantanen Helena (941-291422)

D

E 1983-1990

F

- G Jyväskylän yliopisto, kasvatustieteen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Education)
- H Projektin 'avoitteena on tutkia opiskelua ja oppimista korkeakoulussa. Tällöin oppiminen ymmärretään laaja-alaisesti, niin että siihen
 kuuluu opiskelijan elämänperspektiivin ja tieteellisen maailmaniuvan
 kehittyminen. Tutkimustehtävän alue on merkittävä, koska aiemmassa
 korkeakoulupedagogisessa tutkimuksessa ei ole riittävästi huomioitu
 sitä, että korkeakoulujen tulisi tukea opiskelijoiden persoonallista
 kehitystä monipuolisesti ja siten korkeakoulun vastuu ja merkitys
 kasvattajana on merkittävä.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat kasvatusalan hallinnon, suunnittelun ja tutkimuksen koulutusohjelman opiskelijat. Tutkimus on pitkittäistutkimus, jossa seurataan ensimmäiseltä vuosikurssilta opiskelijoiden elämänperspektiivin ja tieteellisen maailmankuvan kehittymistä tutkinnon suorittamiseen saakka. Tuloksia voidaan hyödyntää kasvatustieteen opiskelussa.

- I oppiminen, opiskelija, maailmankuva, elämänperspektiivi, seurantatutkimus learning, student, world view, lifeperspective, follow-up study
- J kasvatuspsykologia ja -sosiologia

K

L ei

- LIIKUNTATIETEELLISEN KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITEIMAN JA SEN TOTEU-TUKSEN EVALUOINTI
- Evaluative study of the study programme and its implementation in the Faculty of Physical and Health Education
- C Rantakari Juha (941-291377)
- D Telama Risto
- 1978-1988
- F opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, hallintovirasto/opintotoimisto, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Administrative Department)
- Н Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisessä tiedekunnassa käynnistyi uuden tutkintojärjestelmän mukainen koulutus syksyllä 1978. Tutkimuksen tarkoituksena on evaluoida uudistetun koulutuksen opetussuunnitelmaa, sen toteutusta ja tuotoksia. Tutkimuskohteena ovat liikuntatieteellisessä tiedekunnassa vuosina 1978 (n=60) ja 1979 (n=50) opintonsa aloittaneet opiskelijat sekä opetussuunnitelma valmistelumateriaaleineen. Opiskelijoilta tutkimusaineistoa on kerätty kyselylomakkein ja haastattelemalla. Lukukausittain opiskelijoilta on kerätty tiedot opintojaksojen arvioinneista, ajankäytöstä ja opintosuorituksista. Opintojen alussa, kolmantena opintovuonna ja opintojen lopussa on hankittu aineistot mm. opiskeluongelmista, motiiviominaisuuksista ja persoonallisuuden piirteistä. Opintojen lopussa suoritettu syvähaastattelu käsittää koko opiskeluajan keskeisimmät kysymykset. Alustavina tuloksina voidaan todeta, että:

- pedagoginen orientoituminen on opintojen alussa voimakas ja voimistuu opintojen alkuvuosina

 odotukset kohdistuvat aluksi alan ammatillisiin sovellutuksiin mutta tiedollinen ja yhteiskuntatieteellis-filosofinen orientaatio lisääntyy alkuvuosina huomattavasti

- uranvalinnan keskeisinä perusteina ovat halu vaikuttaa ihmisten liikuntakäyttäytymiseen ja terveyteen sekä ohjata heitä hyvien harrastusten pariin. Uranvalinnan varruus heikkenee hieman opintojen alkuvuosina.
- opintojakse en arviointi tapahtuu viidellä ulottuvuudella, jotka ovat tavoitteisuus, johdonmukaisuus, integraatio, merkitys ja kuonmittavuus. Opetus on arvioitu johdonmukaiseksi ja merkittäväksi tulevan opiskelun ja työn kannalta. Tavoitteisuus näyttää onnistuneen opetuksessa keskimääräistä heikommin.

 viikottain opiskeluun käytetään keskimäär:n 35-36 tuntia aikaa ja yksilöiden sekä eri suuntautumisvaihtoehtojen opiskelijoiden vä-

lillä on huomattavia eroja

- opiskelun ongelmallisia tilanteita aiheuttavat eniten ja useimmin organisatoriset seikat ja opetuksen sisällölliset kysymykset. Ongelmat koetaan vaikeampina kolmannen opintuvuoden lopussa kuin opintojen alkuvaiheessa.

Tulokset ovat hyödynnettävissä tiedekunnan koulutusta kehitettäessä.

- I opetus, evaluointi, opiskelija, seurantatutkimus, persoonallisuus teaching, evaluation, student, follow-up study, personality
- J liikuntapedagogiikka/kasvatustiede, liikuntapsykologia/kasvatuspsykologia, sosiologia
- K Rantakari, J. & Tiainen, J. 1981. Opiskelijoiden arvioinnit annetusta opetuksesta liikuntatieteiden koulutusohjelmassa. Teoksessa Panhelainen, M.(toim.) Korkeakoulutus tutkimuksen kohceena. yväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 179, 187-202. ISBN 951-678-618-9. English summary.

Hirvensalo, M. 1982. Liikunnanopiskelijoiden ajankäyttö ja opiskelun eteneminen liikuntatieteellisen tiedekunnan uudistetussa tutkintojärjestelmässä. Liikuntapedagogiikan pro gradu -tyo.

Rantakari, J. & Tiainen, J. 1982. Liikuntatieteellisen koulutuksen opetussuunnitelman ja sen toteutuksen evaluointi. Suomen Liikunnan-opettajainliiton opintopäivät 23.-24.1.1982. Helsinki (posteri).

Rantakari, J. 1982. Liikunnanopettajien uusi koulutusjärjestelmä ja sen toteutumisen alkuvaiheet. Liikunta ja tiede 19 (3), 104-113.

Rantakari, J. & Tiainen, J. 1983. P.E. student ratings of teaching and problems encountered during studies. Tecksessa R. Telama et al. (eds.) Research in school physical education: the proceedings of the International Symposium on Research in School Physical Education, November 18-21, 1982, at the University of Jyväskylä, Finland. University of Jyväskylä. Reports of Physical Culture and Health 38, 336-342. ISBN 951-790-046-5.

L ei

- A TENTAMENSSVENSKA/TENTAMENSSPRÅK
- B Language in examination papers
- C Sorvali Irma (981-222695)
- D Sorvali Irma
- E 1979-1985
- F virkatyö, Suomalais-tanskalaisen Kulttuurirahaston stipendi
- G Oulum yliopisto, pohjoismaisten kielten laitos, Kasammintie 8, 90100 Oulu (University of Oulu/Dept. of Scandinavian Languages)
- H Tutkimuksen tavoitteena on kuvata suomenkielisten ruotsin kielen yliopisto-opiskelijoiden tenttivastauksissaan käyttämää ruotsin ja suomen kieltä. Kontrolliryhmän muodostavat ne opiskelijat, jotka opiskelevat ruotsia äidinkielenään ja osallistuvat samaan lopputenttiin. Tarkoituksena on selvittää vastausten lauserakenteen monimutkaisuuden, leksikaalisten sanojen (ja vastausten pituuden), tehtyjen kielivirheiden ja saadun arvosanan osuutta sekä näiden keskinäistä suhdetta. Kieltä verrataan myös luettujen kurssikirjojen kieleen. Menetelmät ovat Lundin yliopiston Skrivsyntax-projektin, kansainvälisen kontrastiivisen kielentutkimuksen, virheanalyysin ja interlanguage-tutkimuksen menetelmiä ja/tai niiden sovellutuksia.

Tärkeimmistä tuloksista voidaan mainita mm. yksinkertainen lauserakenne ja sen riippuvuus korkeasta leksikaalisesta tiheydestä, kielivirheiden esiintyminen kaikissa tuotoksissa ja opiskelijoiden selviytyminen hyvin vieraalla kielellä kirjoittaessaan. Tutkimuksen antamien tulosten pohjalta olisi opiskelijoita kannustettava käyttämään tuotoksissaan vierasta kieltä. Lisäksi heidän kielitaitonsa ja kielitietonsa olisi toisaalta pidettävä erillään, toisaalta katsottava niiden täydentävän toisiaan. Kurssik_rjallisuuden laatuun, erityisesti kieleen, pitäisi enemmän kiinnittää huomiota. -Tuloksia pyritään hyödyntämään paitsi varsinaisessa yliopistotyöskentelyssä myös täydennyskoulutuksessa.

- I välikieli, simplifikaatio, virheanalyysi, kontrastiivinen analyysi, tenttitilanne/yliopisto interlanguage, simplification, error analysis, contrastive analysis, examination situation/university
- J kielitiede (soveltava)
- K Sorvali, I. 1979. Tentamenssvenska. Studier över finska studenters tentamenssvar. Joensuun korkeakoulu. Kielten osaston julkaisuja 5. 92 s. ISBN 951-696-222-X. ISSN 0356-5173.

Sorvali, I. 1981. On the Language in Examination Papers. Sixth International Congress of Applied Linguistics, Lund, August 9.-15. 1981. Proceedings I. AILA 81. Sections and Workshops, 111-112. ISBN 91-7260-539-1.

Sorvali, I. 1982. Tentamenssvenska. Meddelanden från institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet. Serie B 6, 291-303. ISBN 951-45-2676-7. ISSN 0358-0180.

Sorvali, I. 1982. On Simplification. University of Jyväskylä. Department of English. Selesteita/Occasional Papers 5. 58 s. ISBN 951-678-737-1. ISSN 0358-5456.

Sorvali, I. 1983. On Simplification: Simple and Simplified Language in Examination Papers. Cross-Language Analysis and Second Language Acquisition 1. Jyväskylä Cross-Language Studies 9. Edited by Kari Sajavaara. Jyväskylä, 241-255. ISBN 951-697-105-0. ISSN 0358-6464.

Sorvali, I. 1982/84. Language in Examination Papers. Indian Journal of Applied Linguistics. Vol. VIII. Progression in Second Language Acquisition - Part I. New York/New Delhi. (forthcoming)

Sorvali, I. 1984. Om svenskan hos finska universitetsstuderande. Fem studier tillägnade Åke Granlund på hans 70-årsdag 28.4.1984 av Irma Sorvali. Meddelanden från institutionen för nordisk filologi vid Uleåborgs universitet. Serie B 5, 29-36. ISBN 951-42-1709-8. ISSN 357-9816.

Sorvali, I. 1984. Svenska som målspråk i Finland. Nordens språk som målspråk. Forskning och undervisning. Av Kenneth Hyltenstam och Katrin Maandi. Stockholms universitet. Institutionen för lingvistik, 90-102. ISBN 91-7810-105-0.

Sorvali, I. 1984. Tentamenssvenska. Helsinki: Gaudeamus. ISBN 951-662-369-7.

L ei

M ei

- A KEHITYS MAATIETOUDEN OPETUSKOKONAISUUDEN KEHITTÄMINEN
- B Planning of teaching on development studies
- C Swantz Marja-Liisa (90-1924451), Kyllönen Timo, Ojanperä Satu, Tapio-Biström Marja-Liisa
- D Swantz Marja-Liisa
- E 1983-1984
- F opetusministeriö
- G Helsingin yliopisto, kehitysmaainstituutti, Luotsikatu 4 A 1, 00160 Helsinki (University of Helsinki/Centre for Studies of Developing Countries)
- H Kehittämishankkeen tavoitteena on kehitysmaatietouden opetuskokonaisuuden kehittäminen lähinnä Helsingin yliopiston eri tiedekuntien opiskelijoiden tarpeisiin.

Käytössä olevalla määrärahalla on alkuvaiheessa tehty yleis...ontoinen kartoitus kehitysmaainstituutin opetuksen suunnittelusta. Tämän jälkeen suunnittelutyö on jaattu useihin eri osakokonaisuuksiin, joista kustakin vastaa eri suunnittelija.

Parhaillaan on käynnissä opetuskokonaisuuksien suunnittelu seuraavilla osa-alueilla: kehitysmaiden maatalous, kehitysmaan maa-analyysi ja maa-analyysin menetelmät, kehityksen teoria ja kehitysmaatutkimuksen ongelmanasettelut sekä kehitysmaiden historiantutkimuksen ongelmat. Kokonaisuuksien valintaa suoritettaessa on pyritty kattamaan sekä yhteistyöhön valtakunnallisesti ja tiedekuntien sekä koulutusohjelmien kanssa.

- I kehitystutkimus, opetus, opetuksen suunnittelu, kehitysmaa development studies, teaching, planning of teaching, developing country
- J kehitys(maa)tutkimus

K

L on

M ei

- A TYÖN PSYYKKISTEN TEKIJÖIDEN KÄSITTEELLINEN JA AV-HAVAINNOLLISTAMI-NEN OPETUKSESSA
- B Development of conceptual structure and AV-illustrations of basic psychic concepts of work to serve teaching
- C Weckroth Johan (981-352714), Jänkälä Raimo, Heikkilä Veli-Matti, Vikstrand Leif, Ylisassi Hilkka
- D Weckroth Johan
- E 1982-1985
- F Suomen Akatemia, ALKO Oy, Oulu Oy
- G Oulum yliopisto, työtieteen laitos, Linnanmaa, 90570 Oulu (University of Oulu/Institute of Work . rience)
- H Hankkeessa keskitytään muutamaan keskeiseen psyykkisen olemuksen määrittämiseen, joissa ihmisen oma toiminta olennaisesti rakentaa ihmisen tietojärjestelmää.
- I ihmisen tietotoiminta
- J työtiede
- K Weckroth, J. 1984. Ihmisen tietotoiminta ja uusi telmologia I-II. Psykologia 19, 1-2.
- L on
- M on

- A ULKOMAALAISILLE JÄRJESTETTY SUOMEN KIELEN OPETUS SUOMEN KORKEAKOU-LUISSA
- B Teaching of Finnish arranged for foreigners at Finnish universities
- C Vehviläiren Marja-Riitta (90-1911), Hämäläinen Eila, Korpinen Raimo, Koskinen Ilse, O'Rourke Pirkko-Liisa, Tammivaara-Balaam Irmeli
- D Hakulinen Auli
- E 1983-1984, päättynyt
- F Cpetusministeriö, Helsingin yliopisto
- G Helsingin yliopisto, suomen kielen ulkomaalaisopetus ja opintoasiaintoimisto, Fabianinkatu 33, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Office of Study Affair.)
- H 1) Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata ulkomaalaisten suomen kielen opetuksen järjestämistä maamme eri korkeakouluissa sekä niitä tarpeita joihin opetuksen järjestäminen perustuu.
 - 2) Tutkimusaineisto on koottu viidellä eri kyselyllä (korkeakoulujan hallinnolta, ulkomaalaisten opettajilta, ulkomaalaisopiskelijoilta, ulkomaalaisilta opettajilta ja tutkijoilta Suomessa, seitsemän muun maan korkeakouluministeriöltä tai muulta asiantuntijalta), haastatteluilla, havainnoinnilla sekä kirjallisia lähteitä apuna käyttäen. Keskeiset tulokset on taulukoitu.
 - 3) Ulkomaalaisten kielitaitovaatimukset korkeakouluihin pääsyn ja tutkinnon suorittamisen edellytyksenä ovat suomessa vaihdelleet. Paine suomen kielen taidon korostamiseen kasvaa ulkomaalaisten määrän lisääntyessä. Myös uusi tutkintojärjestelmä edellyttää entistä enemmän suomen kielen opintoja.

Suomen korkeakouluissa järjestettiin si 1983 yhteensä 39 eritasoista kurssia ulkomaalaisille. Avoimille kursseille osallistui yhteensä 956 ja Suomen kielen ja kulttuurin aineopetukseen 51 ulkomaalaista. Helsingin yliopiston kielikurssien ryhmäkoot olivat huomattavan suuria.

Valtaosa korkeakoulujen suomen kielen ulkomaalaisopetuksesta oli ns. avointa opetusta, johon suurin osa opiskelijoista tuli korkeakoulujen ulkopuolelta (62-80 %). Monella opiskelijalla oli jo korkeakoulututkinto. Silti ryhmät olivat hyvin heterogeenisia.

Kehittämisehdotuksissa korostetaan tarvetta määritellä ulkomaalaisten kielitaitovaatimukset korkeakouluissa, suomen kielen kurssin järjestämistä tarvetta vastaavaksi, opetuksen ja oppimateriaalin kehittämistä sekä opettajien yhteistyön, koulutuksen ja tutkimusmahdollisuuksien järjestämistä.

I kielenopetus, ulkomaalainen, suomen kieli, kansainvälisyys language teaching, foreigner, Finnish language, internationalism

- J didaktiikka, sucπi vieraana kielenä
- K Vehviläinen, M.-R. 1985. Korkeakoulujen suomen opetus ulkomaalaisille. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 61. Helsinki: Valvion painatuskeskus.
- L ei
- M on

D. INFORMATIOVERKOT/INFORMATION NETWORKS

- A BIBLIOGRAFIATOIMINNAN SYNTY JA KEHITYS SUOMESSA
- B The genesis and development of bibliographic work in Finland.
- C Forsman Maria (931-156958)

D

E 1983-

F

- G Tampereen yliopisto, kirjastotieteen ja informatiikan laitos, PL 607, 33101 Tampere (University of Tampere/Inst. of Library and Information Science)
- H Tarkoituksena on tutkia bibliografiatoiminnan syntyä ja kehitystä sekä joitakin kehityksen suuntautumisen kannalta ratkaisevia vaiheita Suomessa. Tällä hetkellä tutkimus on vielä rajaamaton, orientoitumisvaiheessa. Tavoitteena on saada nivottua bibliografiatoiminnan kehitys muuhun yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen kehitykseen maassamme. Erityisesti tieteellisten kirjastojen ja niistä korkeakoulukirjastojen merkitystä selvitetään.
 Bibliografiatoiminnan piiriin kuuluvat kaikki sekundaari-informaation muokkaamista ja levittämistä koskevat toiminnot.
- I bibliografia, informatio, kirjasto, yliopistokirjasto, organisaatio bibliography, information, library, university library, organization
- J kirjastotiede ja informatiikka, tieteentutkimus
- K Forsman, M. 1984. Bibliografia yhteiskunnassa teoreettista tarkastelua ja tutkimuksellisia ongelmia. Kirjastotiede ja informatiikka 3, 61-66.
- L ei
- M ei

- A KORKEAKOULUPEDAGOGIIKAN INFORMAATIOPROJEKTI
- B Information project on university pedagogics
- C Lestinen Leena (941-292367)
- D Pirilä Leena
- E 1982-1985
- F Opetusministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Opetusministeriön tehtävämäärityksen muka_sesti informaatioprojektin tavoitteena on
 - luoda yhteyksiä ja järjestää vaihtosuhteita ulkomaisten korkeakoulutuksen tutkimus- ja kehittämiskeskusten kanssa mukaanlukien korkeakoulupedagogisesta tutkimus- ja kehittämistyöstä vastaavat laitokset ja yksiköt,
 - korkeakoulutusta koskevan kirjallisuuden hankinnan suunnitteleminen Jyväskylän yliopiston kirjaston kanssa ja
 - 3) korkeakoulujen ja opetusministeriön informaatiotarpeita palvelevan tiedonvälityk en järjestäminen ottaen erityisesti huomioon korkeakouluopettajien pedagogisen koulutuksen tarpeet, sekä aineiston toimittaminen alan julkaisuihin, erityisesti opetusministeriön Korkeakoulutieto-lehteen.

Tähän mennessä on projektissa pääasiassa kehitetty ja luotu informatiikan alan välineitä, joiden avulla em. tehtäviä voi toteuttaa. Näitä ovat mm. erilaiset bibliografiat, tutkimusrekisteri, tutkijaluettelo, tiedotuksen kohderyhmän postitusluettelo. Lisäksi on toimitettu erilaista tiedotusaineistoa ja tehty tiedonhakuja.

- I korkeakoulupedagogiikka, tiedonvälitys, tiedottaminen, informatiikka university pedagogics, dissemination of information, publicity, informatics
- J informatiikka, tiedotusoppi
- K Laihiala-Kankainen, S. & Nuutinen, A. (toim.) 1979. Korkeakoulupedagogiikkaa Neuvostoli tossa. Yhteenvetoja ja bibliografia korkeakoulutusaikakauskirjasta Vestnik Vyssej Skolu vuosilta 1973-1976. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 125.

Ollila, K. (toim.) 1980. Misti tietoa korkeakoulupedagogiikasta? Luettelo korkeakoulupedagogiikkaa kasittelevista aikakauslehdista, bibliografioista, alan tutkimus- ja informaatiolaitoksista, järjestöistä sekä esittely alan kirjallisuuden luokittamisesta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 149.

Pakarinen, S.(toim.) 1982. Luettelo kotimaisista korkeakoulutukseen liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja muusta alan kirjallisuudesta vuosilta 1976–1980 sekä opinnäytteistä vuosilta 1976–1981. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 195.

lestinen, L. (toim.) 1983. Kasvatus- ja koulutusalan tutkimusrekisteri 1982: korkeakoulutusta, kasvatustiedettä ja aikuiskasvatusta käsittelevät tutkimukset. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 226.

Lestinen, L. (toim.) 1983. Katsaus suomalaiseen korkeakoulutuksen alan kirjallisuuteen ja aikakauslehtiartikkeleihin vuosilta 1980–1982. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 228.

Kytönen, A. 1984. Kasvatustieteellistä sanastoa: ranska-suomi-ranska. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 241.

Lestinen, L. 1984. Tietokonepäätteellä viitteisiin: Korkeakoulutieto löytyy myös KATIsta. Korkeakoulutieto 3, 13-16.

Lestinen, L. 1984. Korkeakoulutuksen tutkijat koolla: Korkeakoulutuksen tutkimus laajentunut ja Tietoiskuja teemaistunnoista. Korkeakoulutieto 1, 5-12.

Lestimen, L. (toim.) 1985. Korkeakoulutuksen tutkijaluettelo. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Moniste.

Lestinen, L. (toim.) 1985. Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylässä 3.-4.9.1984 järjestetyn II korkeakoulututkimuksen symposiumin artikkelit. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260. ISSN 0357-122X ISBN 951-679-323-1.

L on

E. OPISKELIJAT: YLEISTÄ/STUDENTS: GENERAL

- A OPETTAJANKOULUTUKSEN SEURANTATUTKIMUS
- B The follow-up study of teacher education
- ^ Aho Sirkku (921-484626)
- D aho Sirkku
- E 1981-1986
- F Turun yliopisto, virkatyö
- G Turun yliopisto, Rauman opettajankoulutuslaitos, Seminaarinkatu 1, 26100 Rauma (University of Turku/Department of Teacher Education in Rauma)
- H Projektin tavoitteena on tutkia luokanopettajaksi ja teknisen työn aineenopettajaksi opiskelevien ominaisuuksia: persoonallisuutta, minäkuvaa, opiskelumotiiveja, arvoja, kasvatusasenteita ja vieraantuneisuutta, seurata opiskelijoissa koulutuksen aikana tapahtuvia muutoksia sekä tutkia opiskelun mielekkyyttä ja opetustaidon kehittymistä.

Tutkimus on pitkittäistutkimus (käsittää yhden opiskelijaikäluokan). Opiskelijoille on suoritettu alkumittaukset vuonna 1981, välimittaukset 1982,1983 ja 1984. Loppumittaukset suoritetaan keväällä 1985. Tutkimusaineistoa on kerätty haasttatteluilla ja kyselylomakkeilla sekä psykologisilla testeillä.

Tuloksia on tarkoitus hyödyntää opetussuunnitelmien laadinnassa ja opiskelijoiden valintakokeiden suunnittelussa.

- I opettajankoulutus, mielekkyys, arvo, kasvatusasenne, persoonallisuus teacher education, meaningfulness, vilue, educational attitude, personality
- J kasvatustiede, psykologia
- K Aho, S. 1984. Opettajankoulutuksen seurantatutkimus. Turun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Tutkimuksia A 101. ISSN 0359-8829. ISBN 951-642-465-1. English summary.
- L ei
- M on

- A YLIOPISTO-OPISKELUN MIELEKKYYDEN KOKEMINEN JA OPISKELIJOIDEN ELÄMISMAAILMAN PERUSRAKENTEET
- B The meaningfulness of university studies and the structures of the university student's life-world
- C Aittola Helena (941-243236), Aittola Tapio
- D Marin Marjatta, Vaherva Tapio
- E 1980-1984

F

- G Jyväskylän yliopisto, sosiologian ja kasvatustieteen laitokset, Semulaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Deptsof Sociology and Education)
- H Turkimuksen tarkoitus on selvittää millä tavoin yliopisto-opiskelun mielekkyyden kokeminen ja opiskelijoiden elämismaailman perusrakenteet liittyvät toisiinsa. Opiskelijoiden elämismaailma jaettiin heidän elämäntilanteeseensa, opiskelutilanteeseen sekä niiden mahdollistamissa rajoissa tapahtuvaan opiskeluprosessiin ja yliopisto-opiskelua tarkasteltiin yhtenä mielekkään inhimillisen toiminnan erityismuotona.

Tutkimuksen teoreettisina lähtökohtina toimivat useat mielekästä toimintaa ja sen sosiaalista tapahtumatilaa analysoivat psykologiset, sosiologiset ja filosofiset teoretisoinnit. Teoreettisen taustan tavoitteena oli luoda yhtenäinen monitieteinen viitekehys mielekkään yliopistollisen opiskelun ja oppimisen tutkimiselle.

Tutkimuksen empiirinen aineisto kerättiin haastattelemalla 80 7y-väskylän yliopiston yhteiskunta- ja kasvatustieteiden tiedekuntien opiskelijaa. Haastattelut tehtiin puolistrukturoitua haastattelumeretelmää soveltaen ja ne nauhoitettiin. Tutkimusaineiston aralysointi tehtiin kvalitatiivisia ja kavantitatiivisia analyysimenetelmiä rinnatusten soveltamalla eri tilanteisiin.

Tulokset osoittivat sen, että opiskelijat kokivat yl pisto-opintonsa mielekkääksi, mutta mielekkyyskokemuksen sisällöt vaihtelivat huomattavasti eri tieteenalojen opiskelijoiden kesken. E! mäntilanteen peruskomponenteista parhaiten mielekkyskokemuksiin oli yhteydessä hyväksi koettu asumistilanne, opiskelutilanteesta myönteiseksi koettu opiskelijayhteisö ja opiskeluprosessista akateeminen opiskeluintressi.

- I korkeakouluopiskelu, opiskelun mielekkyys, opiskelijoiden elämismaailma, opiskelustrategiat university studies, meaningfulness of studying, the life-world of students, strategies of learning
- J sosiologia, kasvatustiede, filosofia, psykologia

K Aittola, H. & Aittola, T. 1984. Yliopisto-opiskelun mielekkyyden kokemisesta. Kasvatus 5, 246-251.

Aittola, H. & Aittola, T. 1985. Ylicoisto-opiskelun mielekkyyden kokeminen ja opiskelijoiden elämismarilman perusrakenteet. (The meaningfulness of university studies and the basic structures of students' life-world. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja 359. ISBN 951-679-318-5. English summary.

L ei

- A LÄÄKETIETEEN OPISKELIJOIDEN TIEDEKÄSITYKSET JA OPISKELU MONITIETEI-SESSÄ KOULUIUSOHJELMASSA, SEURANTATUTKIMUS
- B Science concepts and studies of students of medicine in a multidisciplinary degree programme, a follow-up study
- C Järvinen Annikki (931-156676)
- D Järvinen Annikki
- E 1977-1985
- F Suomen Akatemia, virkatyö
- G Tampereen yliopisto, kansanterveystieteen laitos, PL 607, 33101 Tampere (University of Tampere/Institute of Public Health)
- H Korkeakouluopiskelu on perinteisesti ollut yhden tieteenalan opiskelua. Tärkeintä oli omaksua pääaineen tieteellinen ajattelu. Sivuaineopiskelu oli irrallista ja harvoin jäsentyi muihin opintoihin.

Monitieteisenä koulutusohjelmana voidaan pitää koulutusta, joka sisältää tieteenaloja, joita ei lueta samaan tiedeperheeseen, ts. tutkimuskohde ja metodologia eroavat toisistaan. Lääketieteen opiskelu on tyypillistä monitieteistä koulutusta.

Tutkimuksen tarkoituksena on seurata koko opiskelun ajan lääketieteen opiskelijoiden tiedekäsitysten, eräiden peruskäsitteiden (terveys ja sairaus) sekä ammatillisen sosialiaation kehitystä.

Opiskelijoiden ajattelun kehitystä kuvaileva tutkimusote on ns. fenomenografinen tutkimusmalli. Ajattelun muutosta ja ammatillisen orientaation yhteyksiä analysoidaan myös varianssi- ja diskriminaatioanalyysin keinoin.

Lucrnontieteellinen tiedekäsitys muodostuu vallitsevaksi lääketieteen opiskelijoissa jo varhaisessa vaiheessa eikä se muutu opintojen lopullakaan. Yhteiskuntatieteiden tieteellisyyttä tarkastellaan luonnontioteiden ehtojen kautta. Tämä puolestaan vaikeuttaa terveyden ja sairauden laaja-alaista ja tieteellistä ymmärtämistä. Terveys-käsite, joka eräillä ryhmillä on laaja-alainer opintojen alussa, kaventuu kahden ensimmäisen opintovuoden kuluessa, ja palautuu osalla opiskelijoita opintojen lopussa. Koulutusohjelman "vallitsevan" tiedekäsityksen vaikutus muiden tieteenalojen opiskeluun on huomattava. Sen sijaan erilaista ammatillista orientaatiota tapahtuu riippuen eräänlaisesta ennakko-orientaatiosta ja opiskelun luonteesta. Eri koulutusyksiköiden erilaisten ohjelmien vaikutus on välillinen.

I lääketiede, opiskelijoiden tiedekäsitykset, monitieteinen koulutus, ammatillinen sosialisaatio medicine, student science concept, multidisciplinary education, professional socialization

- J kasvatustiede, kasvatuksen sosiologia
- K Järvinen, A. 1981. Opiskelijoiden tiedekäsitykset ja opiskelu monitieteisessä koulutusohjelmassa. Teoksessa M. Panhelainen (toim.) Korkeakoulutus tutkimuksen kohteena. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 179, 123-137. ISBN 951-678-618-9. English summary.

Järvinen, A. 1985. Study in a multidisciplinary training programme: A follow-up of students of medicine. In Mäkinen, R., Panhelainen, M. & Parjanen, M.(eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 141-156. ISBN 951-679-375-4.

Järvinen, A. 1985. Lääketieteen opiskelijoiden tieteellisiä ja ammatillisia käsityksiä koskeva seurantatutkimus. (A Fc'ow-up Study of Scientific and Professional Thinking and Conceptions of Medical Students). Tampereen yliopisto. Acta Universitatis Tamperensis. Ser. A, Vol. 197. Diss. 169 p. ISBN 951-44-1829-8. English summary.

L ei

- A POHJOJSMAINEN LIIKUNNANOPISKELIJATUTKIMUS
- B Physical education students in nordic countries
- C Laakso Lauri (941-291850)
- D Laakso Lauri
- E 1983-1987-88
- F Nyyssösen säätiö
- G Jyväskylän yliopisto, liikuntakasvatuksen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Physical Education)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää norjalaisten, ruotsalaisten, suomalaisten ja tanskalaisten liikunnanopiskelijoiden kognitiivisia, affektiivisia, motorisia ja opetuskäyttäytymiseen liittyviä ominaisuuksia, suhteessa liikunnanopettajien koulutusjärjestelmiin. Tutkittava joukko koostuu 67 Norges idrottshogskolen, 100 Örebron gymnastik- och idrottshögskolanin, 84 Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan sekä 28 Odensen yliopiston liikuntakasvatuksen laitoksen opiskelijasta. Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa mittaukset suoritetaan ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana. Suomessa, jossa koulutus kestää viisi vuotta, mittaukset ajoittuvat ensimmäiseen ja neljänteen vuoteen. Toistaiseksi on verrattu toisiinsa liikunnanopettajien koulutusjärjestelmiä sakä asetettujen tavoitteiden että opetussisältöjen ja valintajärjestelmien suhteen. Tässä suhteessa näyttää suomalainen järjestelmä eroavan selvästi muista. Tieteellistä koulutusta painotetaan Suomessa enemmän, mutta liikuntamuotoihin liittyvää tietoainesta vähemmän kuin muualla. Opiskelijoiden kognitiivisista ominaisuuksista mitattiin luovia, didaktisia ajatteluvalmiuksia, affektiivisista ominaisuuksista arvostavia ja opetusta koskevia asenteita, amattiuramotivaatiota sekä käsityksiä opiskeluilmapiiristä. Liikunnalliset taitotestit koostuivat jalkapallon kuljetus-, pallonheitto-, moniloikka-, permantovoimistelu- sekä rytmi-koordinaatiotestistä. Lisäksi tutkittiin teoriatestein eräitä suunnistustaitoja. Opetuskäyttäytymisen analysoimiseksi kuvanauhoitettiin kolmessa maassa yhteensä 62 opetusharjoitteluun liittyvää liikuntatuntia, joita observoitiin erilaisin observointimenettelyin.
- I liikuntakasvatus, opettajakoulutus, vertaileva tutkimus, didaktiikka, asenne, liikuntataidot, pohjoismaat physical educacion, teacher educacion, comparative research, didactics, attitude, physical activity, nordic countries
- J liikuntapedagogiikka, liikuntadidaktiikka, liikuntapsykologia
- K Laakso, L. 1984. Norjalainen, ruotsalainen ja suomalainen opiskelija liikunnan aineenopettajankoulutuksessa I: tutkimuksen lähtökohdat menetelmät ja alustavat tulokset. Jyväskylän yliopisto. Liikuntakasvatuksen laitoksen julkaisuja. Sarja A. Tutkimuksia 17.
- دi ei
- M on

- A URANVALINTA PERHFESSÄ TAPAHTUVAN SOSIAALISTUMISEN LOPPUTULOKSENA
- B Vocational selection as an outcome of the socialization in the family
- C Lahikainen Anja Riitta (90-1912066)

D

- E 1976-1984
- F Suomen Akatemia, Kirkon tutkimuslaitos, Suomen Kulttuurirahasto
- G Helsing n yliopisto, sosiaalipsykologian laitos, Aleksanterinkatu 7, 6. krs., 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept of Social Psychology)
- H Tutkimuksen teureettinen osa käsittelee psykoanalyyttistä teoriaa sovellettuna uranvalintaan. Uranvalinnan ajatellaan olevan kiinteästi persoonallisuuden kehitykseen integroituva tapahtuma, jota säätelevät samat sosiaalisen vuorovaikutuksen prosessit kuin persoonallisuuden kehitystä. On tutkittu vanhempien esikuvien vaikutusta ja sen perheen sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyviä edellytyksiä. Keskeisenä teureettisena käsitteenä on identifioituminen vanhempiin ja sen ehdot.

Tutkimuksessa on sekä tapausselostuksia, että tilastollinen analyysi kolmen opiskelijaryhmän uranvalinnasta: perhetaustasta ja nuoruusa-jasta (teologian opiskelijat, valtiotieteen opiskelijat ja uskovaiset korkeakouluopiskelijat).

Vanhempien esikuvalla on erittäin huomattava merkitys uskonnon välittymisessä. Teologian opiskelijat erottuvat muista ryhmistä perhetaustan suhteen siten, että uskonnollisuus on ollut heidän vanhempiaan yhdistävä tekijä, kun taas muissa ryhmissä uskonnollinen aktiivisuus polarisoituu jommalle kummalle vanhemmalle. Vanhempiin identifioitumiseen vaikuttavat vanhempien keskinäinen suhde ja vanhempien hoivaominaisuudet.

- I uranvalinta, perhe, sosialisaatio, identifikaatio, teologian opiskelijat vocational selection, family, socialization, identification, students of theology
- J sosiaalipsykologia, psykologia
- K Lahikainen, A. R. 1984. Uranvalinta perheessä tapahtuvan sosiaalistumisen lopputuloksena. helsingin yliopisto. Sosiaalipsykologian laitoksen tutkimuksia 2.
- L ei
- M ei

- A OPETTAJAKSI OPISKELEVIEN KCNTROLLI-UDEOLOGIA SEKÄ SEN MUUTTUMINEN OPINTOJEN EDETESSÄ JA TYÖKOKEMUKSEN KARTTUESSA
- B The control-ideology of teacher trainees and changes in it as studies advance and work experience increases
- C Määttä Kaarina (991-181844)
- D Puro Juhani.
- E 1977-1984

F

- G Lapin korkeakoulu, Kasvatustieteiden osasto, PL 122, 96101 Rovaniemi (University of Lapland/Faculty of Education)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää luokanopettajakoulutuksessa opiskelevien kontrolli-ideologian muuttumista koulutuksen edetessä ja työkokemuksen karttuessa sekä tarkastella sitä, miten eräät aikaisempiin kasvatuskokemuksiin liittyvät tekijät ovat yhteydessä tähän ideologiaan.

Kontrulli-ideologialla tarkoitetaan opettajan oppilaan kontrollia ohjaavaa asennetta. Opettaja voi olla kontrolli-ideologialtaan ra-joittava tai salliva riippuen siitä, miten hän suhtau u oppilaiden kontrolliin (esim. järjestyksenpitoon, yhteistyöhön sekä vallan ja vastuun jakoon oppilaiden kanssa).

Tutkimuksen teoreettisessa osassa tarkastellaan kontrolli-ideologian sisältöä, merkitystä ja yleisyyttä sekä kontrolli-ideologian oppimista osana opettajan rooliin sosiaalistumista.

Koehenkilöinä on 161 Lapin korkeakoulun luokanopettajakoulutuksen suorittanutta henkilöä neljänä eri vuosikurssina. Koehenkilöille esitettiin kontrolli-ideologiamittari 2-5 eri kertaa vuosien 1978 ja 1983 välisenä aikana.

Tutkimustulosten mukaan kontrolli-ideologia muuttuu yleensä sallivammaksi opintojen alkuvaiheessa, mutta kääntyy rajoittavampaan suuntaan opintojen loppuvaiheessa – silloin kun opetusharjoittelu on opintojen keskeinen sisältö. Työkokemuksen seurauksena kontrolliideologia muuttuu kaikilla ryhmillä rajoittavammaksi verrattaessa sitä opintojen päättyessä ilmaistuun kontrolli-ideologiaan.

Tutkimus antaa perusteita opettajankoulutuksen kehittämiseksi sekä perus- että täydennyskoulutuksen osalta.

- I kontrolli-ideologia, opettajaksi opiskelevat, muutos control ideology, teacher trainee, change
- J kasvatustiede, didaktiikka

K

- L on
- M ei

109

- A OPETTAJIEI MIELENIÆRVEYSKÄSITYKSIÄ JA MIELENIERVEYTTÄ KÄSITTÄVÄ TUTKIMUS
- B Teachers' perception of mental health, its relationship to their mental health and to changes thereof
- C Nieminen Seija (90-645021 työ, 90-643763 koti)
- D Nieminen Seija
- E 1977-1984

F

- G Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos, Ratakatu 2, 00120 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Teacher Education)
- H Tutkimuksen tavoiteena on selvittää peruskculunopettajien mielenterveyskäsityksen, mielenterveyden ja niiden muutosten vastaavuutta. Koehenkilöinä on kaksi opettajaryhmää: keski-ikäiset ja opettajakokelaat (N = 76 + 87 = 163). Mielenterveys- ja terveyskäsityksiä on mitattu asenneväittämin ja etiologiaselityksin; mielenterveyttä MMPI:n lyhennysversio FAM:lla, Rorschachin testillä ja teemahaastattelulla; työviihtyvyyttä asenneväittämin. Lisätietona on ollut demografisia, elämänmuutos- ja opintosuoritusmuuttujia.

Keskeiset tulokset: Keski-ikäisten opettajien mielenterveyskäsitykset ovat psykologisesti ymmärtävämpiä kuin opettajakokelaiden ja heidän terveysselityksensä käsittävät useammin sekä psykologisia että biologisia tekijöitä. Tätä tulosta ei ole tulkittu kulttuurin muutoksesta johtuvaksi, vaan kypsymisen seuraukseksi. Sen sijaan se, että opettajakokelaat ilmaisevat enemmän demokra: tisuutta, henkistä avarakatseisuutta, joustavuutta ja valmiutta luovuuteen, mutta myös eräitä oirekäyttäytymisen muotoja, on tulkittu kulttuurin muutokseen liittyväksi.

Omaksutut mielenterveysasenteet ja terveyden selitysmallit korreloivat opettajien ilmaisemaan ja mitattuun mielenterveyteen. Mielenterveyden dimensioiksi nousevat tässä tutkimuksessa produktiivisuus, sisäinen harmonia, koettu terveys, analyyttinen vs. kokonaisvaltainen havaitseminer, adaptiivinen regressio, sosiaalinen
sopeutuminen, terveyden selittäminen, henkisyys vs. materiaalisuus.
Mielenterveyder olennaisina tekijöinä pidetään tietoisuuden erilaisia ilmentymiä: koettua tietoisuutta omasta fyysisestä ja psyykkisestä tilasta, itsetietoisuutta, sosiaalista ja yhteiskunnallista tietoisuutta.

- I mielenterveys, käsite, luokanopettaja, opiskelija, pettajankoulutus mental health, concept, class teacher, student, teacher education
- J psykologia, kasvatustiede

K Nieminen, S. 1984. Teachers' perception of mental health, its relationship to their mental health and to changes thereof. University of Helsinki. Department of Teacher Education. Research Report 27. 306 p. ISBN 951-45-3508-1. ISSN 0359-4203

Nieminen, S. 1985. Seurantatutkimuksen tulosten sovellettavuus opettajankoulutukseen: Opettajat mielenterveystiedon omaksujina ja heidän mielenterveydellinen kehityksensä. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiän tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteta 260, 291-299. ISBN 951-679-323-1.

L ei

- A UTVECKLINGEN AV DE KVINNLIGA STUDENTERNAS YRKESBILD UNDER STUDIE-TIDEN VID SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN I HELSINGFORS
- B Development of the professional image among women students during years of study in the Swedish School of Economics and Business Administration in Helsinki
- C Nordgren Nina (90-440291/347)
- D Sevon Guje
- E 1983-1985
- F Svenska handelshögskolan
- G Svenska handelshögskolan, Forskningsinstitutet, Arkadiagatan 22, 00100 Helsingfors (Swedish School of Economics and Business Administration/Research Institute)
- H Forskningsresultat har visat att nästan hälften av kvinnliga ekonomer innehar arbetsuppgifter som inte motsvarar deras utbildning. Är det möjligt att man i handelshögskolor som traditionellt sett överför s.k. "maskulina värden" påverkar hämmande på kvinnliga studenters yrkesaspirationer så, att dessa sänks redan innan insteget i arbetslivet äger rum? Är det möjligt att stödstrukturen och värderingarna inom handelshögskolan stöder de manliga studenterna men verkar till de kvinnliga studenternas förfång? Dessa fråjor försöker besvaras genom en enkätundersökning som berör studenternas yrkesbild, yrkesaspirationer, värderingar och självbild samt kontakter till lärare, studiekamrater och arbetsliv. I enkätundersökningen deltar 826 studenter d.v.s. alla studenter som varit nörvaroanmälda höstterminen 1984 på årskurserna 1-4. De första resultaten förfärdigas under mars-april 1985.

Ett av undersökningens mål är även att ge impulser till förbättrandet av speciellt de kvinnliga studenternas medvetenhet om vikten i bättre planerirg av kommande arbetsbana samt att ge en bättre förståelse för hur studenternas yrkesbild formas.

Undersökningens främsta strävan är att öka förståelsen för hur kvinnliga ekonomiestudenters arbetsutveckling börjar, och hur yrkesbilden, förvärvad under studietiden kommer att påverka arbetsutvecklingen i framtiden (d. är undersökningens nästa planerade steg.)

- I kauppatieteet, opiskelija, ammattikuva, sosialisaatio, naisten asema commercial sciences, student, career monograph, socialization, women's position
- J hallinto, sosiologia

Κ

L on

- A SYYKOONITIOT SOSIAALISEN MAAILMAN JÄSENTÄJINÄ; TUTKIMUS OPETTA-JIKSI OPISKELEVIEN KASVATUSTILANNETTA KOSKEVISTA SYYPÄÄTELMISTÄ JA NIIDEN MUOTOUTUMISESTA
- B Causal cognitions as organizers of social world: a study on teacher students' causal schemata about educational events
- C Snellman Leila (973-26211)
- D Snellman Leila
- E 1981-1986
- F virkatyö
- G Joensum yliopisto, opettajankoulutuslaitos, Pl 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Teacher Education Department)
- H Tutkimuksessa pyritään selvittämään kasvatusta koskevien ajatusten sisältöä ja muutoksia opettajiksi opiskelevilla. Lähtökohtina on sosiaalisten päättelyjen tutkimus (Snellman 1981) ja sosiaalisten merkitysten ja tavoitteiden tutkimus (esim. Moscovici 1984). Tutkimuksen ongelmia: 1) implisiittiset kasvatusta koskevat kausaaliskeemat, 2) lasta ja kasvatusta koskevat yleiset sosiaaliset käsitykset (representaatiot), 3) oppilaita koskevat käsitejärjestelmät, 4) kasvatustapahtumien ja lasten toiminnan selittäminen ja 5) näiden sosiaalisten jäsennysten yhteys toiminnan tavoitteisiin.
- I sosiaaliset käsitteet, syiden nimeäminen, kasvatuskäsitykset social cognitions, causal attribution, educational conceptions
- J psykologia, kasvatustiede

K

L on

- A OPINIOTUKIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN, OPINIOTUEN MITOITUS JA OPIS-KELIJAN ELÄMÄNTILANNE
- B Development of the student financial aid system, the amount of student aid and students' life situation
- C Storhammar Esa, (941-292265), Heinonen Juha
- D Marin Marjatta
- E 1984-1985
- F Opetusministeriö, Valtion opintotukikeskus
- G Jyväskylän yliopisto, Keski-Suomen taloudellinen tutkimuskeskus, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/ Centre for Economic Research in Central Finland)
- H Tutkimuksen tavoitteena on selvittää opintotuen riittävyyttä erilaisissa elämäntilanteissa olevilla opiskelijoilla. Tilanteen kartoituksen ohella pyritään kehittämään opintotuen mitoitusmallia. Mainittujen tavoitteiden lisäksi tutkimuksessa tarkastellaan taloudellisten tekijöiden vaikutuksia opiskeluorientaatioon.

Aiemmat tutkimukset, opintotukea koskevat tiedot ja tilastot ovat tutkimuksen perustana ja antavat suunnan oman aineiston hankinnalle. Empiirinen aireisto hankitaan kaksivaiheisella kyselyllä, joka kattaa keskeiset opiskelualat ja on myös alueellisesti kattava. Kyselyt ajoitetaan tammikuuhun 1985 ja huhtikuuhun 1985. Kyselyiden keskeiset osat ovat: 1) opiskelijoiden elämäntilannetta ja opiskelua koskevat kysymykset ja 2) opintojen rahoitusta, opintotuen riittävyyttä ja työssäkäyntiä koskevat kysymykset.

Kyselyiden tuloksia analysoidaan tilastollisin menetelmin ja käytetään hyväksi opintotuen nitoitusmallin kehittämisessä.

- I opintolaina, opiskelija, opiskelu, resurssit student loan, student, studies, resources
- J yhteiskuntapolitiikka, koulutuksen taloustiede

ĸ

L el

- A KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN AMMATILLINEN SOSIAALISTUMINEN (KOAS)
- B Occupational socialization of university students
- C Uutela Antti (90-1912065), Helkama Klaus, Salminen Simo
- D Uutela Antti
- E 1981-1990
- F Suomen Akatemia, Suomen Kulttuurirahasto
- G Helsingin yliopisto, sosiaalispykologian laitos, Aleksanterinkatu 7, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Social Psychology)
- Н Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella korkeakouluopetuksen vaikutusta opiskelijoiden sosiaalistumiseen tulevaan ammattiin. Ammatillista sosiaalistumista tarkastellaan ammatillisten arvojen, ammattikuvan selkiintymisen ja ammatissa tärkeiksi kokemien piirteiden tärkeyden kautta. Opiskeluaikaisia muutoksia mitataan myös sosiaalisten arvojen, moraaliarvojen kehityksen ja minäkuvapiirteiden perusteella. Tutkimuksen kohteena ovat vuonna 1981 lääketieteen ja vuonna 1982 valtiotieteen ja kauppatieteen opinnot aloittaneet opiskelijat, jotka ovat täyttäneet kyselylomakkeet ensimmäisen opiskelulukukauden aikana. Vuosien 1983 ja 1984 aikana on suoritetty uusintakysely, jolloin opiskelijoilla on menossa kolmas opintovuosi. Tutkimus on tarkoitus toistaa haastatteluna opintojen loputtua, jolloin korkeakouluopetuksen vaikutus on kokonaisuudessaan näkyvissä. Tutkimuksen tuloksia voidaan käyttää muun muassa arvioitaessa, sosiaalistaako korkeakoulu niihin arvoihin, joita pidetään tärkeinä korkeasti koulutettujen ammateissa.
- I opiskelija, moraalikehitys, arvo, minäkuva, ammatillinen sosiaalistuminen student, moral development, value, self-concept, professional socialization
- J sosiaalipsykologia
- K Uutela, A., Helkama, K. & Salminen, S. 1982. Korkeakouluopiskelijoiden ammatillinen sosiaalistuminen (KOAS) I. Helsingin yliopisto. Sosiaalipsykologian laitoksen tutkimuksia 3. ISBN 951-45-2863-8
 - Salminen, S. 1984. Tieteellisesti suuntautuneiden opiskelijoiden erityispiirteistä. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 181–188. ISBN 951-679-323-1
- L ei
- M on

F. OPISKELIJAT: VALINIA JA SUORITUKSET/STUDENTS: SELECTION AND PERFORMANCE

- A OPETTAJANKOULUTUSPROJEKTI
- B Teacher education project
- C Alikoski Johannes (90-650211), Hytönen Juhani, Jussila Juhani, Komulainen Erkki, Sarala Urpo
- D Alikoski Johannes
- E 1971-1986
- F Suomen Akatemia, opetusministeriö jaksoittain
- G Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianinkatu 28, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Education)
- H Tavoitteena on ollut luoda perustutkimuksenomaisesti pohjaa opettajankoulutuksen opiskelijavalintojen kehittämiselle. Keskeisiä korteita: 1) koko valintamenettelyn valtakunnallinen toimivuus, 2) käytettyjen soveltuvuuskokeiden validisuus, 3) monivaiheisen valikoitumisprosessin erottelusuuntien kuvaaminen ja 4) valintojen ennustevaliditeetin kohottaminen.

1971 luokanopettajankoulutuksen valintakokeihin osallistuneiden (5 korkeakoulua, n = 837) ja 1974 valmistuneiden (n = 352) monipuolinen input-vaiheen informaatio on muuttuja-alueittain jäsennetty komponentteihin, joiden yhteydet nyväskytyksi tulemiseen, keskeisissä valintakokeissa selviämiseen ja opetusharjoittelukäyttäytymistä kuvaaviin faktorimuuttujiin on analysoitu korrelatiivisesti ja regressioanalyysien avulla.

Opettajankoulutusneuvoston valintajaosto on vuosittain hyödyntänyt projektin tuloksia tarkistaessaan valintaohjeita. Tutkimuslöydöksiin tukeutuen on kehitetty myös aineenopettajavalintojen soveltuvuuskokeiden perusvariantteja, joiden toimivuutta seurataan.

- I opettajankoulutus, opiskelijavalinta, uranvalinnan motivaatio, valintastrategiat, opetustuokio teacher education, selection (of students), career motivation, selection strategies, teaching episode
- J kasvatustiede
- K Alikoski, J. 1974. Opettajankoulutuksen oppilasvalintojen kehittämisestä. Kasvatus 2, 82-85. ISSN 0022-927-X. English summary.

Komulainen, E. 1975. Woden 1971 valintakokeen toimiminen eri opettajankoulutuslaitoksissa. Kasvatus 2, 114-120. ISSN 0022-927-X. English summary.

Komulainen, E. 1975. Opettajankoulutukseen pyrkijöiden käyttäytymisestä opetustuokioissa. Kasvatus 6, 398-403. ISSN 0022-927-X. English summary.

Komulainen, E. 1976. Opetustuokio alkavan opettajan pedagogisen roolin ilmentäjänä. Kasvatus 1, 47-53. ISSN 0022-927-X. English summary.

Jussila, J. 1976. Peruskoulun luokanopattajankoulutukseen hakeutuminen ja ser motiivit. Helsingin yliopisto. Kasvatustieteen laltoksen tutkimuksia 52. 186 s. ISBN 951-45-0991-9.

Sarala, U. 1976. Vuosina 1971-1974 luokanopettajiksi koulutettujen koulutuskokerusten kartoitus - tavoitepohjainen arviointi. Helsingin yliopisto. Kasvatustieteen lis. tutkielma. 146 s. Monista.

Komulainen, E. 1977. Luokanopettajavalintoje: carkastelua kehdessa valmistusyksikössä v. 1975. Kasvatus 5, 330-336. ISSN 0022-927-X. English summary.

Kon lainen, E. 1978. Korrelaation problematiikkaa valintatutkimuksissa. Kasvatus 1, 49. ISSN 0022-927-X. English summary.

Hytönen, J. & Komulainen, E. 1978. Opettajankoulutuksen oppilasvalinnan opetustuokio pyrkijöiden kokemana ja opetusio joittelussa menestyminen. Kasvatus 4, 265-270. ISSN 0022-927-X. mylish summary.

Alikoski, J. 1980. Luokanonettajankoulutuksen yhteisvalinta ja siihen liittyviä ongelmia. Kasvatus 4, 253-262. ISS. 0022-927-X. English summary.

Allkoski, J. 1981. Opettajankoulutuksen valintatutkimusten metodologisia ongelmia ja tutkimustrategisia näkymiä. Teoksessa M. Panhelainen (toim.) Korkeakoulutus tutkimuksen kohteena. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 179, 51-63. ISBN 951-678-618-9. English summary.

Alikoski, J. 1982. Opettajankoulutuksen opiskelijavalinnat ja niiden kehittäminen. Korkeakoulutieto 1, 4-5. ISSN 0357-757.

Alikoski, J. 1982. Opettajankoulutuksen opiskelijavalintojen tutkimuspohjasta. Teoksessa J. Alikoski (toim.) Aineenopettajankoulutuksen opiskelijavalinnat. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 43, 10-17. ISSN 951-46-6368-3.

Komulainen, E. 1982. Opetustuokio ja haastattelu luokanopettajankoulutuksen valinnoissa. Teoksessa J. Alikoski (toim.) Aineeropettajankoulutuksen opiskelijavalinnat. Opetusministeriö. Korkeakouluja tiedeosaston julkaisusarja 43, 18-26. ISBN 951-46-6368-3.

L ei

- A CLARKEN TEORIA JA OPETUSTAIDON ARVIOIMINEN
- B Clarke's theory and the assessment of teaching skill
- C Karjalainen Olavi (981-223944/27), Isohookana-Asunmaa Tytti
- D Karjalainen Olavi
- E 1980-1984

F

- G Oulum yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Kirkkokatu 11 A, 90100 Oulu (University of Oulu/Faculty of Education)
- H Tutkimuksessa tarkastellaan Clarken yleistä opetuksen teoriaa ja sen pohjalta luotuja opetustaidon arviointikriteerejä sekä niiden soveltamista suomalaiseen opettajankoulutukseen.

Alkuosassa selvitellään arviointikriteerien kehittelyä ja niiden muodostamaa hierarkista järjestelmää, joka jossain määrin muistuttaa Bloomin taksonomiaa. Taksonomian eri tasoille edetään tavoiteoppimisen periaatteita noudattaen. Tutkimuksen loppupuolella kuvaillaan arviointikriteerien käyttöä luokanopettajien opetustaidon arvioimisessa. Tällöin vertaillaan eri tutkimusten avulla useissa eri opettajankoulutuslaitoksissa - myös tutkijain omassa - saatuja tuloksia toisiinsa. Niiden perusteella todettiin arviointikriteerien, so. opetuksen eri osataitojen, korreloivan suhteellisen voimakkaasti keskenään sekä lopulliseen opetustaidon arvosanaan. Keskiarvoja vertailemalla havaittiin joissakin osataidoissa eroja eri lehtoriryhmien välillä. Naisopiskelijoiden opetustaidon arvosanat eri osaalueilla olivat kauttaaltaan korkeammat kuin miesten. Kun faktorianalyysilla tutkittiin eri lehtoriryhmien arviointien yhdenmukaisuutta, todettiin eroja, jotka tulkittiin seuraavasti: luokanlehtorit ottivat huomioon arvioinneissaan enemmän harjoittelijoiden synnynnäisiä kasvattajanominaisuuksia kun taas didaktiikan lehtorit korostavat enemmän koulutuksen avulla hankittuja taitoja. Eräiden osataitojen osalta verrattiin myös opiskelijoiden itsearviointeja lehtoreiden antamiin arviointeihin.

Pohdinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että Clarken teoriaa on sovellettu opetustaidon arviointiin vain suomalaisessa opettajan-koulutuksessa. Koska ko. teorian lähtökohtana on opetusteknologiset käsitykset, on sen arvoa punnittava samoin perustein kuin opetusteknologian käyttöä opetusjärjestelyiden lähtökohtana. Näyttää siltä, että kognitiivisen psykologian käsitykset oppimisesta tulevat valtaamaan alaa opetusteknologisilta käsityksiltä, jolloin myös opetustaidon arviointia tulisi tarkastella kognitiivisen psykologian lähtökohdista käsin.

I opettajankoulutus, opetustaito, arviointi, teoria teacher training, teaching skill, assessment, theory

J

K Karjalainen, O. & Isohookana-Asunmaa, T. 1984. Clarken teoria ja opetustaidon arvioininen. Oulun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia 25.

L ei

- A LASTENTARHANOPETTAJAKOULUTUKSEN OPISKELIJAVALINTOJEN KEHITTÄMINEN JA SEURANTA 1978-
- B Student selection for education of teacher training (kindergarten teachers)
- C Liikanen Pirkko (941-291947)
- D Viljanen Erkki
- E 1978-

F

- G Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Teacher Training)
- H Lastentarhanopettajakoulutuksen opiskelijavalintojen kehittäminen ja seuranta (1978-1934). Valintakokeiden seuranta koskee viitenä peräkkäisenä vuonna opintonsa alkaneita ja opiskelunsa päättäneitä opiskelijoita. Valintakokeiden sisältöä on vuosittain kehitelty saatujen tulosten pohjalta.

Projekti on tuottanut valintakokeiden "henkilökunnan" koulutusta varten seuraavat video-ohjelmat:

- Lastentarhanopettajakoulutuksen valintakokeiden ryhmätilanne vuosina 1978-1984. (40 min.)
- 2. Haastattelu. Lto-valintakokeet 1984. (34 min.)
- 3. Haastatteluharjoituksia. Lto-valintakokeet 1984.(42 min. 30 sek.)
- I opiskelijavalinta, seuranta, lastentarhanopettaja (student) selection, follow-up, kindergarten teacher

J

K ks. H

L ei

A KOULUTUKSEEN VALIKOITUMISEN !TUTKIMUS

- B Research of recruitment into higher education
- C Määttä Pentti (941-292352), Jalkanen Hannu

D

- E 1981-1985
- F Jyväskylän yliopisto, Opetusministerió
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Tutkimus liittyy nuorison koulutushalukkuuteen ja uravalintoihin sekä koulutuksen valintajärjestelmiin ja oppilasvalintoihin Se rajautuu keskiasteen jälkeiseen koulutukseen valikoitumiseen. Tarkoituksena on
 - (1) selvittää millaisia jatkokoulutussuunnitelmia ylioppilailla ja opistotutkinnon suorittaneilla on;
 - (2) kuvata millaisten vaiheiden kautta erilaiseen jatkokoulutukseen päädytään;
 - (3) tutkia mitkä tekijät vaikuttavat jatkokoulutusvaihtoehtojen valintaan ja toteutumiseen; sekä
 - (4) tarkastella valikoitumisprosessia koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen kannalta.

Tutkimuksessa on seurattu n. 500 ylioppilaan ja 1500 opistotutkinnon suorittaneen jatkokoulutukseen sijoittumista. Alkukyselyssä 1978/9 kartoitettiin jatkokoulutushalukkuutta ja seurantakyselyssä 1981/2 koulutukseen ja työhön hakeutumista ja sijoittumista. Otos edustaa maan eri alueita ja opistokoulutuksen eri aloja.

Noin neljällä viidesosalla ylioppilaista ja noin puolella opistotutkinnon suorittaneista oli keskiasteen päättövaiheessa jatko-koulutussuunnitelmia. Korkea-asteelle kohdistui ylioppilaiden suunnitelmista noin kaksi kolmatta osaa ja opistotutkinnon suorittaneiden suunnitelmista vajaa puolet. Kolmen neljän vuoden kuluttua jatko-opintoja harjoitti tai oli harjoittanut ylioppilaista noin kolme neljättä osaa, joista kolmannes korkea-asteella, ja opistotutkinnon suorittaneista noin yksi neljäsosa, joista neljännes korkea-asteella.

Ylioppilailla vakaaseen korkeakoulusuuntautumiseen ovat yhteydessä mm. hyvä koulumenestys, matemaattinen lukiolinja ja varhainen suuntautuminen korkeakoulutukseen mutta myös eräät taustatekijät. Opistotutkinnon suorittaneiden hakeutuminen korkeakoulutukseen näyttää riippuvan paitsi alasta myös joukosta aloittain vaihtelevista tausta-, motivaatio- ja tilannetekijöistä.

I koulutushalukkuus, koulutuskysyntä, koulutuksellinen tasa-arvo, korkea-asteen koulutus, ammatinvalinta, koulutukseen paäsy

educational interest, demand for education, educational equality, higher education, occupational choice, access to education

- J psykologia, sosiologia
- K Jalkanen, H. & Määttä, P. 1982. Opiskelijavirrat ja koulutukseen valikoituminen 1970-luvun Suomessa. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 193. ISBN 951-678-716-9

Jalkanen, H. & Määttä, P. 1982. Alueellinen korkeakoulupolitiikka ei lisännyt tasa-arvoa. Helsingin Sanomat 7.6.1982.

Jalkanen, H. & Määttä, P. 1982. Korkeakoulutuksen valikoitumista tutkittu. Korkeakoulutieto 3, 8-10.

Jalkanen, H. & Määttä, P. & Panhelainen, M. 1982. KTL tutkinut. Miehet innokkaita hakeutumaan. Korkeakoulutieto 9, 29-33.

Jalkanen, H. & Määttä, P. 1985. Keskiasteen jälkeisestä koulutukseen valikoitumisesta. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylässä 3.-4.9.1984 järjestetyn II korkeakoulutuksen symposiumin artikkelit. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 129-142. ISBN 951-679-323-1.

- L ei
- M on

A AINEENOPETTAJAKOULUTUKSEN TUTKIMUS

- B Research of subject teacher education
- C Panhelainen Mauri (941-292363), Malin Antero

D

- E 1980-1986
- F Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, työsuhde
- G Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Institute for Educational Research)
- H Tutkimuksen käytännöllisenä taustana ovat uudistetun aineenopettajakoulutuksen ongelmat, mm. intergroidun koulutusmallin toimivuus. Teoreettiselta kannalta keskeinen mielenkiinto kohdistuu sosialisaation kysymyksiin korkeakoulutuksessa, erityisesti yliopiston institutionaalisiin vaikutuksiin opiskelijoiden opintouriin sekä opinto- ja ammattiorientaation kehitykseen opintojen aikana.

Kysymyksessä on pitkittäistutkimus, jossa on koottu empiiristä seuranta-aineistoa humanistisen ja luonnontieteellisen alan opiskelijoiden opintouran kolmesta ajankohdasta: opintoihin hakeutumisvaiheesta sekä toisen opiskeluvuoden ja neljännen opiskeluvuoden alkupuolelta. Mukana oleviin tiedekuntiin (Tampereen humanistinen, Turun luonnontieteellinen, Oulun luonnontieteellinen) pyrkineitä tutkittaessa tapausten lukumäärä oli suuri (n = 2 566); neljännen vuoden analyysissä oli mukana 499 opintojaan näissä tiedekunnissa jatkanutta opiskelijaa.

Tutkimustuloksista keskeisin havainto on aineenopettaja-ammatin keskeinen asema opiskelijoiden opinto- ja ammattiorientaa jota suuntaavana tekijänä. Suhteellisen suuri ammatillinen epävarmuus ennen opintojen alkua vähenee voimakkaasti ensimmäisirä opiskeluvuosina, jolloin muutosten pääsuunta vie aineenopettajan ammattia päin. Niin intergroitu koulutusmalli kuin siihen liittyvä kaksivaiheinen valintajärjestelmäkin, joka painottuu ensimmäiseen opiskeluvuoteen ohjaavat selvästi opiskelijoiden opintouraa ja valintakäyttäytymistä.

- I opettajankoulutus, aineenopettaja, opiskelijavalinta, opinto- ja ammattiorientaatio, seurantaiutkimus teacher education, subject teacher, selection, study and professional orientation, follow-up study
- J sosiologia
- K Panhelainen, M. & Malin, A. 1981. Korkeakoulutukseen hakeutuminen humanistisella ja luonnontieteellisellä koulutusalalla. (Students' career choice in the humanities and natural sciences). Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 175. ISBN 951-678-550-6

124

Panhelainen, M. 1981. Aineenopettajan ammatti korkeakoulutukseen hakijoiden suunnitelmissa. Julkaisussa M. Panhelainen (toim.) Korkeakoulutus tutkimuksen kohteena. Jyväskylän yliopistossa 26.-27.5.1981 järjestetyn korkeakoulututkimuksen symposiumin artikkelit. (Higher education as a field of research. Papers presented at the Jyväskylä Symposium on Research into Higher Education in May 1981). Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 179, 79-92. ISBN 951-678-618-9

Panhelainen, M. & Malin, A. 1982. Erityisryhmien hakeutuminen humanistisiin ja luonnontieteellisiin korkeakouluopintoihin. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 191.

Panhelainen, M. 1982. Korkeakoulutukseen hakeutumisesta humanistisella ja luonnontieteellisellä koulutusalalla. Julkaisussa Aineenopettajakoulutuksen opiskelijavalinnat. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 43, 52-63.

Malin, A. 1983. Log-lineaariset mallit ja menetelmän sovellus korkeakouluopintoihin hakeutumiseen. Kasvatus 14 (3), 226-235.

Panhelainen, M. & Malin, A. 1983. Opiskelijoiden valikoituminen humanistisiin ja luonnontieteellisiin korkeakouluopintoihin ja ensimmäinen op sovuosi. (Selection of students in the humanities and natural st. sces and their first study year in higher education) Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja 346. ISBN 951-679-171-8.

Panhelainen, M. 1984. Korkeakoulutuksen ja tieteen tulevaisuus: koulukuntia ja ajatussuuntia. Teoksessa A. Antikainen, M. Panhelainen & M. Parjanen Yliopisto tulevaisuuttaan etsimässä. Jyväskylän Yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 243. 1-38. ISBN 951-679-122-0.

Panhelainen, M. 1984. Valintakoe opiskelijavalinnassa. Korkeakoulutieto 2, 16-18.

Malin, A. & Panhelainen, M. (toim.) 1984. Humanistisen alan opiskelijoiden kokemuksia ja käsityksiä korkeakouluopiskelusta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Maaliskuu 1984. Moniste.

Malin, A. & Pankelainen, M. (toim.) 1984. Luonnontieteellisen alan opiskelijoiden kokemuksia ja käsityksiä korkeakouluopiskelusta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Maaliskuu 1984. Moniste.

Panhelainen, M. 1984. Tulevaisuuden tutkimus avaa näkökulmia. Korkeakoulutieto 4, 9-11.

Panhelainen, M. 1985. Korkeakouluopiskelun lähtötilanne ja opiskelijoiden orientaatiokehitys opiskelun aikana. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 239-257. ISBN 951-679-323-1.

Malin, A. & Mäkinen, R. 1985. Opintojen kulku Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa ennen ja jälkeen vuoden 1975 tutkinnonuudistuksen opinnot aloittaneilla. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 143-161. ISBN 951-679-323-1.

Panhelainen, M. 1985. Tutkimuksen tuottamaa tietoa uusimuotoisesta aineenopettajakoulutuksesta. Teoksessa Aineenopettajakoulutuksen seurantaseminaari Tampereella 11.-13.4.1984. Opetusministeriö. Korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 60, 16-31.

Panhelainen, M. 1985. Students' motivational background and their orientation development during study years. Teoksessa R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Institute for Educational Research. Reports 364, 93-112. ISBN 951-679-375-4.

L ei

- A MATEMATIIKAN LÄHTÖTASOMITTAUS LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSESSA
- B Diagnostic tests in mathematics in class teacher education
- C Pehkonen Erkki (90-6450?1)

D

E 1979-1986

F

- G Helsingin ylichisto, opettajankoulutuslaitos, Ratakatu 2, 00120 Helsinki (University of Helsinki/Department of Teacher Education)
- H Tarkoituksena on kartoittaa matematiikan opetusta luokanopettajakoulutuksessa kiinnittäen erityisesti huomiota ensimmäisen vuoden opiskelijoiden alkuvalmiuksiin. Glaserin opetuksen perusmallia viitekehtyksenä käyttäen käsitellään lähtötasomittausta ja tehdään ehdotus lähtötasovaatimuksiksi.

Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitosessa on syksystä 1979 lähtien tutkittu opintonsa aloittavien luokanopettajiksi opiskelevien matemaattiset alkutiedot ja -taidot. Näin on koottu materiaalia viiden vuoden ajan. Kun tarkastellaan tästä materiaalista niitä opiskelijoita, jotka eivät ole läpäisseet tekstiä, saadaan kootuksi ehdotus opiskelijavalintakriteerien muuttamiseksi matematiikan kohdalla.

- I luokanopettaja, opettajankoulutus, diagnostinen testi, lähtötaidot, lähtötasovaatimukset, matematiikka class teacher, teacher education, diagnostic test, entry skills, entry-level requirements, mathematics
- J matematiikan didaktiikka
- K Pehkonen, E. 1980. Lähtötasomittauksesta matematiikassa. Kasvatus 11 (6), 430-432.

Pehkonen, E. 1983. Anfangsdiagnose des MU bei der Klassenlehrerausbildung. Beiträge zum Mathematikunterricht 1983, Bad Salzdetfurth: Didaktischer Dienst, 236-239.

Pehkonen, E. 1984. Uber mathematische Anfangsbereitschaften der Lehrerstudenten. In P. Kupari (ed.) Mathematics Education Research in Finland. Yearbook 1983. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 347, 93-106. ISBN 951-679-102-6.

Pehkonen, E. 1985. Luokanopettajiksi opiskelevien matemaattisista lähtötiedoista. Kasvatus 16 (1), 51-57.

Pehkonen, E. 1985. Über mathematische Anfangskenntnisse der finnischen Primarlehrerstudenten. In W. Dörfler (Hrsg.) Empirische Untersuchungen zum Lehren und Lernen von Mathematik. Schriftenreihe Didaktik der Mathematik. Universität fur Bildungswissenschaften in Klagenfurt. Wien: Hölder-Pichler-Tempsky.

L ei

M on

127

- A OPETTAJANKOULUTUKSEEN PYRKINEIDEN SEURANTATUTKIMUS
- B A follow-up study of applicants for teacher education
- C Perho Hannu (973-26211/377)
- D Perho Hannu
- E 1976-1987
- F Suomen akatemia, Opetusministeriö
- G Joensuum yliopisto, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu)
- H Tutkimusohjelma koskee Joensuun korkeakouluun 1976 pyrkineiden ammatillista ja opintosuuntautumista ja näiden merkitystä opinnoille ja tulevaan ammattiin sitoutumiselle. Tutkimuksen kohteena olivat kaksivuotisen lastentarhanopettajankoulutuksen, kolmivuotisen luokanopettajankoulutuksen ja 5-6 vuotisen aineenopettajakoulutuksen pyrkijät ja opintonsa loppuun saattaneet opiskelijat. Aineenopettajien ryhmä jaettiin kielten, historian-maantieteen ja luornontieteiden ryhmiin.

Ammatillista suuntautumista tarkasteltiin Superin ja Hollandin teorioiden sekä valintakehämallin (model of selection-recruitment circle) mukaan. Suuntautumista mitattiin ammatillisten kiinnostusten ja arvojen asteikoilla. Metodologisesti keskeistä oli suuntautumisen tarkastelu yksilöllisenä ja hierarkkisena systeeminä luokanopettaja- ja lastentarhanopettajatutkimuksissa.

Ammatillinen suuntautuminen ennusti kaikissa ryhmissä opintojen loppuvaiheiden sitoutumista hyvin. Sitoutumisen prediktoreita olivat yleensä onnistuneeseen ammatinvalintaan liittyvät tekijät. Sitoutumisen prediktorit olivat silti myös erilaisia esim. aineenopettajankoulutuksen alan mukaan. Tutkimus antoi viitteitä opiskelijavalintojen ja opintojärjestelmän kehittämiseen.

- I opettajankoulutus, seurantatutkimus, opiskelijavalinta teacher education, follow-up study, student selection
- J psykologia, kasvatustiede
- K Perho, H. 1978. Opinnot Joensuun korkeakoulussa opiskelijoiden näkökulmasta. Joensuun Ylioppilaslehti 5/26.5.1978, 12-13.

Häyrynen, Y.-P. & Perho, H. 1978. A motivational dilemma of higher education - on the importance of the motivational development and the solidity of vocational choice to student learning and university pedagogics. University of Lancaster. 4th International Conference of Higher Education 29 August - 1 September 1978.

Perho, H. 1981. Ammatillisen ja opintosuuntautumisen luonne ja merkitys luokanopettajaopinnoissa. Teoksessa M. Panhelainen (toim.) Korkeakoulutus tutkimuksen kohteena. Jyväskylän yliopistossa 26.-27.5. 1981 järjestetyn korkeakoulututkimuksen symposiumin artikkelit.

Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 179, 141-150. English summary. ISBN 951-678-618-9.

Perho, H. 1982. The value of relevant work experience in education of primary school teachers. In K. Abrahamsson (ed.) Cooperative education experiential learning and personal knowledge. UHÄ-rapport 1.

Perho, H. 1982. Ammatti- ja opintosuuntautumisen luonne ja merkitys luokanopettajan opinnoissa. (The nature and role of professional and study orientation in class teacher training). Joensuun korkeakoulun julkaisuja A 23. Lappeenranta. Väitöskirja. Diss. 323 p. English summary.

Perho, H. 1983. Ammatti- ja opintosuuntautumisen luonne ja merkitys luokanopettajan opinnoissa. Psykologia 2, 108-112. (Lectio praecursoria)

Perho, F. The nature and significance of vocational and study orientation in class teacher education. Dissertation Abstracts International, Section C, 8/1076c.

Perho, H. 1983. Ammatti- ja opintosuuntautumisen yhteydet opintomenestykseen ja ammatilliseen sitoutumiseen Joensuun ja Savonlinnan lastentarhanopettajankoulutuksessa. Joensuun korkeakoulu. Kasvatustieteiden osaston selosteita ja tiedotteita 44.

Perho, H. & Sarola, J.P. 1983. Sosiaalisen ja psykologisen suhteesta ammatti-, ura- ja hyvinvointitutkimuksessa. Teoksessa J.P. Sarola (toim.) Uria ja ulottuvuuksia. Professori Yrjö-Paavo Häyryselle omistettu juhlakirja. Joensuu.

Perho, H. 1984. Ennustaako opintoja edeltävä ammattimotivaatio ja/tai valintamenettely arvioitua opetustaitoa ja opintojen lopun ammattisitoutumista. Teoksessa Tampereen, Jyväskylän ja Joensuun opettajankoulutusyksiköiden täydennyskoulutuspäivät Joensuussa 15.-16.4.1984. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan selosteita 1.

Perho, H. 1983. Motivational and career choice uncertainty of university students. In M. Pöyhönen (ed.) Finnish-Soviet symposium on psychology of work and occupations: symposium material. Helsinki: Finnish-Soviet Committee on Ccientific-Technological Co-operation.

Perho, H. 1984. Vocational orientation, teaching skill and vocational commitment in class teacher education. In M.V. Volanen O. Zotova (eds.) Psychological problems of the way of life and the life course of personality: materials for the Soviet-Finnish symposium. Helsinki: Finnish-Soviet Committee on Scientific-Technological Co-operation.

Perho, H. 1984. The impact of class teacher studies on students' vocational orientation and career choice satisfaction. Tidskrift för Nordisk Förening 4 (1), 5-11.

Perho, H. 1984. Ammattisuuntautuminen ja opettaja-ammatin valinta. Neljän vuoden seurantatutkimus humanistisen ja luonnontieteellisen alan opinnoissa. Joensuun yliopisto. Psykologian tutkimuksia 3.

Perho, H. 1985. Ammatillisen suuntautumisen yhteys ammattisitoutumiseen, valintatyytyväisyyteen ja opettaja-ammatin valintaan Joensuun korkeakoulun humanisti issa ja luonnontieteellisissä opinnoissa: Neljän vuoden seuranta. Teoksessa L. Lestinen (toim.)
Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopistossa 3.-4.9. järjestetyn II korkeakoulututkimuksen symposiumin artikkelit. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 275-289. ISBN 951-679-323-1.

Perho, H. 1985. The connection between vocational orientation and vocational commitment, career choice satisfaction and choice of a teaching career in the humanities and natural sciences: a four-year follow-up study. In R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education 1985. Reports from the Institute for Educational Research 364, 75-92. ISBN 951-679-375-4.

L ei

- A LUCKANOPETTAJANKOULUTUSOHJELMAN SUORITTAMINEN JOENSUUN YLIOPISTOSSA 1979-1984
- B The completion of the degree programme for prospective class teachers at the University of Joensuu in 1979-1984.
- C Snellman Leila (973-26211), Nissinen Harri
- D Snellman Leila
- E 1984-1984
- F Joensuun yliopisto
- G Joensuum yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Teacher Education Department)
- H Selvityksen tavoitteena on tarkastella luokanopettajan koulutusohjelman opetussuunnitelmien toteutumista opiskelijoiden suoritusten perusteella vuosina 1979-1984 Joensuun korkeakoulussa/yliopistossa. Koulutusohjelmat on opintosuunnitelmissa rakennettu vuosikursseittain summittellulle objetmalle. Selvitys tehtiin vertaamalla opiskelijoiden suorituksia ja hyväksyttyä opinto-ohjelmaa. Aineisto koostui 329 opiskelijan suorituksista. Tuloksia on tarkasteltu vuosittain määritellyn ohjelman suoritusprosentteina ja eri opintokokonaisuuksien suorittamisaikatauluina. Yleisesti tulokset osoittavat, että vuosikursseittain suunnitellun ohjelman noudattaminen vähenee opintojen edetessä, ja että viimeisimmät vuosikurssit poikkeaisivat ohjelmasta aikaisempia enemmän. Selvityksen perusteella näyttäisi siltä, että luokanopettajankoulutusohjelman opinto-ohjelman suunnittelussa olisi tähdättävä ohjelmaan, josta opiskelijoiden olisi mahdollista muodostaa yksilöllisiä, mielekkäitä suoritusjärjestyksiä.
- I tavoiteoppiminen, opettajankoulutus, opetusmenetelmä, opiskelu, opinto-ohjelma mastery learning, teacher education, teaching method, studies, study programme
- J kasvatustiede

K

L ei

- A OPETTAJANKOULUTUS PROSESSINA. SEURANTATUTKIMUS HELSINGIN YLIOPISTON LUOKANOPETTAJAN KOULUTUSLINJALLA
- B Teacher education as a process. A follow-up study in the Class Teacher Training Section of the University of Helsinki.
- C Uusikvlä Kari (90-645021)
- D Uusikylä Kari
- E 1979-1986

F

- G Helsingin yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Ratakatu 2, 00120 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Teacher Education)
- H Intensiivinen yhden luokanopettajan koulutuslinjan vuosikurssin seuranta läpi koulutusajan.
- I opettajankoulutus, seurantatutkimus, luokanopettaja teacher education, follow-up study, class teacher
- J kasvatustiede
- K Uusikylä, K. 1984. Opettajankoulutus prosessina: seurantatutkimus Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen luokanopettajan koulutuslinjalla. Osa 1. Tutkimuksen lähtökohdat ja viitekehys.
 Osa 2. Opettajankoulutuslaitoksen opinnot opiskelijoiden arvioimina. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Tutkimuksia 16/1983.
- L ei
- M ei

G. OPISKELIJAT: URA JA TYÖLLISYYS/STUDENTS: CAREERS AND EMPLOYMENT

- A LIIKKEENJOHDON KAPASITEETIN MUODOSTUMINEN
- B Managerial personel: formation of its human capital
- C Hyvärinen Anssi (90-4313466)
- D Tainio Risto
- E 1981-1986
- F virkatyö
- G Helsingin kauppakorkeakoulu, perustutkimuksen laitos, Rumebergink. 22-24, 00100 Helsinki (Helsinki School of Economics and Business Administration)
- H Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää liikkeenjohdon kapasiteetin muodostumista (sosiaalinen tausta, koulutus, työkokemus) ja sen yhteyksiä liikkeenjohdon työhön.

Tutkimus jakaantuu kahteen osaan: 1) Kauppakorkeakouluopiskelijoiden peruspotentiaalin ja heidän työhönsijoittumisensa yhteyksien tutkimus (haastattelu- ja kyselytutkimuksena), 2) Liikkeenjohdon kokonaiskapasiteetin yhteys liikkeenjohdon työprosessiin.

Tutkimuksen 1)-vaiheen kohdejoukkona ovat Helsingin kauppakorkea-koul ssa uuden ekonomitutkinnon suorittaneet henkilöt (kokonais-otos). Tutkimuksen 2)-vaihe on luonteeltaan käsiteteoreettinen, jolloin pyritään käyttämään hyväksi 1)-vaiheen empiirisiä tutkimustuloksia.

Tutkimuksen hyödynnettävyys on lähinnä kaupallisen alan korkeakoulutuksen suunnittelussa suhteessa yritysten rekrytointikriteereihin.

- I kaupallinen koulutus commercial education
- J liiketalousti de, sosiologia
- K Hyvärinen, A., Tainio, R. & Aitta, U. 1982. Vastavalmistuneiden ekonomien sijoittuminen pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Vaasan korkeakoulu. Teoksessa Näkökulmia pienyritystutkimukseen, (numeroimaton), Vaasa, 288-298.

Hyvärinen, A. 1985. Kauppakorkeakoulu ja liikkeenjohdon kapasiteetin muodostuminen. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen mykykohtia. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 339-347.

Hyvärinen, A. 1985. The School of Economics and the formation of managerial capability. In: R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.) Recent finnish research on higher education 1985. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 129-137.

- L ei
- M on

- A AKATEEMISTEN URIEN TUTKIMUSPROJEKTI
- B Academic career study 1965-82
- C Häyrynen, Yrjö-Paavo (973-26211/378), Häyrynen Liisa, Jaakkola Raimo, Tormulainen Tuomo, Perho Hannu
- D Häyrynen Yrjö-Paavo
- E 1965-1985
- F Suomen Akatemia, opetusministeriö
- G Joensuun yliopisto, psykologian laitos, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Dept. of Psychology)
- Seurattu Helsingin yliopistoon 1965 pyrkineitä (tuolloin tutkittu) kyselyllä 1982-83 (erästä ryhmää myös 1969). Valittu tutkimukseen tuolloin opintoihin hyväksyttyjä, tuolloin karsiutuneita ja myöhemmin ns. eminenttiin asemaan sijoittuneita. Vastanneita yhteensä 820; ns. eminenttejä 190. Tavoitteena tutkia naisten ja miesten urakehityksen eroja, v. 1965 tutkitun intressi- ja arvotyypin ennustettavuutta, muutuksia arvoissa ja intresseissä, sijoittumista luoviin tai keskeisiin kulttuuritehtäviin, eri ammatteihin sijoittuneiden ja eri tutkintoja suorittaneiden urakuvaa ja lukeneiston eriytymistä tyyppeihin sekä kokemuksia opintojen merkityksestä ja 1960-luvun opintoilmastosta.

Metodina seurantakysely, urakulun graa<finen kuvaus ja valittujen tapausten haastattelu. Tärkeimmät tulokset koskevat havaittavien elämänkulun selittämistä erilaisilla uran taitekohdilla (urakehityksen avainpisteet). Tuloksilla ja tarkastelutavalla käyttöä mm. korkeakoulutuksen yhteiskunnallisen merkityksen täsmentämisessä.

- I elämänprosessi, ura, sukupuolierot life process, career, sex difference
- J psykologia, sosiologia, myös kasvatustutkimus
- K Häyrynen, Y.-P. 1981. Det skapande tänkandet och dess sociala dynamik - mot bakgrund av den finska universitetskrisen. Tidskrift för Nordisk Förening för Pedagogisk Forskning 1, 5-12.

Häyrynen, Y.-P. 1982. Elämänkaaren yhteiskunnallisista puitteista. Teoksessa M. Jylhá, P. Pohjolainen & R-L. Arajärvi 1982 (toim.) Kasvun ja vanhenumisen tutkimus: kasvun ja vanhenemisen tutkijat -yhdistyksen tutkimusseminaari, Peurunka 19.-20.11.1981: Seminaari-raportti. Jyväskylän yliopisto. Terveystieteen laitos, Sarja B, Katsauksia 2. ISBN 951-678-224-6.

Häyrynen, Y.-P. et al. 1982. Academic career study. A framework for a 17 years longitudinal study. University of Joensuu. Section of Educational Sciences. Bulletin 31. ISSN 0356-5157.

Häyrynan, L. 1983. The position of women in Finland - and their academic careers. Esitelmä kansainvälisessä konferenssissa "The Role of Women in the History of Science, Technology and Medicine in the 19th and 20th Century". Verszprem, August 15 - 19, 1983.

Häyrynen, Y.-P. 1983. Changes in motives and values of academic labour before the year 2000. In W. Rieck (ed.) Higher education by the year 2000. 1983 Eardhe Congress. Congress Preparatory Papers. Vol. II, 96-103. Frankfurt.

Häyrynen, Y.-P. et al. 1983. Naisten ja miesten eroista luovilla elämänurilla ja akateemisten väliinputoajien ryhmässä. V. 1965 yli-opistoon pyrkineitä ja myöhemmin tutkimus- ja taideurille sijoittuneita sekä opintonsa keskeyttäneitä ja karsiutuneita koskevan erillistutkimusen väliraportti. Joensuun yliopisto. Psykologian laitos. Moniste.

Häyrynen, Y.-P. 1983. Luovuus, minäkäsitys ja suorituskulttuuri. Psykologia 18 (1), 17-22.

Häyrynen, Y.-P. 1983. Performance, self-concept, and creativity: a discourse based on longitudinal studies of Finnish students. Higher Education in Europe (CEPES) 7 (2), 35-44.

Häyrynen, Y.-P. 1983. Life course and learning. Adult Education in Finland 20 (1), 3-10.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Elämänkulun tutkimuksesta ja dialektisesta näkökulmasta. Psykologia 19 (4), 248-253.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Suomalaisen lukeneiston elämänkulun tyypeistä. Esitelmä Westermarck-Seuran päivillä Joensuun yliopistossa 17.03.1984. Tiivistelmä.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Korkeakoulutuksen tutkimisen ja kehittelyn suunnista. Teoksessa T. Ikonen, J. Jussila & K. E. Nurmi (toim.) Korkeakouluopetuksen teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Valtion painatuskeskus, 433-443.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Suomalainen korkeakouluopiskelija -persoonallisuus, suuntautuminen ja opinnot uratutkimuksen valossa. Teoksessa T. Ikonen, J. Jussila & K.E. Nurmi (toim.) Korkeakouluopetuksen teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Valtion painatuskeskus, 27-75.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Mitä arvosumtaukset osoittavat ja elämäntoiminnot tietävät: Melvin L. Kohnin teoria ja valiutumismallit vastakkain uratut-kimuksessa. Teoksessa H. Räty, T. Tormulainen & K. Wahlström (toim.) Opit ja ongelmat. Joensuun yliopiston psykologian laitoksen kymmenvuotis-minaarin esitelmät. Joensuun yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Psykologian tutkimuksia - Psychological Reports 1, 6-18.

Häyrynen, L. 1984. Naisten akateemisten urien tutkimuksesta. Teoksessa H. Räty, T. Tormulainen & R. Wahlström (toim.) Opit ja ongelmat. Joensuun yliopiston psykologian laitoksen kymmenvuotisseminaarin esitelmät. Joensuun yliopisto. Yhteiskuntat.eteiden tiedekunta. Psykologian tutkimuksia - Psychological Reports 1, 47-50.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Research objects and psychology in the 1990: how changes in man are reflecting in the psychology we are studying. In K. Lagerspetz & P. Niemi (eds.) Psychology in the 1990. Advances in Psychology 18. Amsterdam: North-Holland, 483-506.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Yliopistot ja sivistyneistö. Korkeakoulutieto 2, 12-13.

Häyrynen, Y.-P. 1984. The Finnish intellectual's life and university experience - on the basis of a longitudinal study of university applicants of 1965 (Acade ic Careers Study 1965-82). 6th International Conference on Higher Education. University of Lancaster, August 28 - 31 1984.

Häyrynen, Y.-P. 1984. The life contents and social types of Finnish intellectuals - on the basis of a longitudinal study of students of the 1960s. Nordic Workshop "Intellectuals, University and the State". Fiskebäckskil, January 12 - 15 1984.

Häyrynen, Y.-P. 1984. Certain problems of longitudinal research into life course and professional career - or the basis of experiences from a 17-year longitudinal study. In M.V. Volanen & O.I. Zotova (eds.) Psychological problems of the way or life and the life course of personality. Materials for the Soviet-Finnish symposium October 1.-11.1984. Moscow, Kiev, Tallin. Finnish-Soviet Committee on Scientific-Technological Cooperation. Academy of Sciences of the USSR Institute of Psychology. Helsinki, 168-178.

Häyrynen, L. & Jaakkola, R. 1984. The Academic career study - from a specific angle of women life course. In M.V. Volanen & O.I. Zotova (eds.) Psychological problems of the way of life and the life course of personality. Materials for the Soviet-Finnish symposium October 1.-11.1984. Moscow, Kiev, Tallinn. Finnish-Soviet Committee on Scientific-Technological Cooperation. Academy of Sciences of the USSR Institute of Psychology. Helsinki, 179-185.

Häyrynen, Y.-P. 1985. Academic careers study 1965-83: Account of life-course. In R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Parjanen (eds.). Recent Finnish Research on Higher Education 1985. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 43-74. ISBN 951-679-375-4.

L on

- A POHJOIS-KARJALAN NUORTEN KOULUTUS- JA AMMATTIURAN KEHITTYMINEN
- B Educational and occupational career development of yout'n in North Karelia
- C Sinisalo Pentti (973-26211/388)
- D Sinisalo Pentti
- E 1983-1985 (tutkimuksen II seurantavaihe, I seuranta toteutettiin 1977-78)
- F työvoimaministeriö
- G Joensuum yliopisto, psykologiam laitos, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Dept. of Psychology)
- H Tutkimuksessa on seurattu yhden Pohjois-Karjalan peruskoulun ikäluokan (n=901) elämänkulun ja ammattiuran kehittymistä peruskoulun päättymisestä vuodesta 1975 kahdeksan vuoden ajan vuoteen 1983. Tutkimuksessa on selvitetty ne ammatilliset urat, joita nuoret ovat peruskoulun jälkeen kulkeneet. Kohteena on se, miten ammatilliset urat, elämänorientaatio ja persoonallisuuden kehitys on at yhteydessä toisiinsa.

Tutkimuksessa on tähän mennessä kaksi seurantavaihetta. Ensimmäisen vaiheen (1977) tietojenkeruu tapahtui strukturoidun haasta telun avulla, toisessa vaiheessa (1983-84) käytettiin postikja lyä, ja sen lisäksi eri ammattiurilta valituille nuorille tehtiin yksijötutkimus, joka sisälsi teemahaastattelun soriaalisten arvoin tatkimuksen (Rokeachin asteikko), toiminnan kontrollin lähneen tutkimisen (Rotter scale for internal – external locus of vortol) sekä projektiivisen lauseentäydennystestin. Yksilötutkimuks tia alvate tään ammatillisen urakehityksen ja persoonallisen kehityi

Puolet tutkituista on sijoittumut vakaasti työelämä nalailli viidesosalla ammattiuran kehittyminen on ollut epävat. si ältäen runsaasti työn vaihtoa, työllistämistukitöirä sekä pianessa mitassa työttömyyttä, neljäsosa on ollut koko peruskoulun jälkeise. ajan koulutuksessa – pääasiassa lukiossa ja korkea-asteen koulutuksessa – lopuilla 4-5 %:lla ammatillinen kehitys on ollut runsaan työttömyyden leimaamaa, eikä työelämään sijoittuminen ole alkuunkaan onnistunut. Työorientaatiossa, elämänorientaatiossa ja elämään tyytyväisyydessä on havaittavissa eroja näiden uratyyppien välillä.

- I ura, ammatillinen koulutus, työttömyys career, vocational education, unemployment
- J psykologia, koulutussosiologia
- K Sinisalo, P. 1978. Nuorten valiutuminen keskiasteen koulutukseen Pohjois-Karjalassa. Työvoimaministeriö. Suunnitteluosasto. Työvoimapoliittisia selvityksiä 19. Helsinki. ISBN 951-46-3727-5.

Sinisalo, P. 1979. Peruskoulutuksesta työelämään. Työvoimaministeriö. Suunnitteluosasto. Työvoimapoliittisia tutkimuksia 24. Helsinki. ISBN 951-46-3960-X.

L on

- A 1970-LUVULLA KORKEAKOULUTUTKINNON SUORITTANEIDEN AMMATILLINEN JA ALUEELLINEN SIJOITTUMINEN SUOMESSA
- B The occupational and regional placement of the in the 1970's graduated students in Finland
- C Turkulainen Markku (973-28311/368), Turunen Hannu, Pylkkänen Kyösti
- D Antikainen Ari
- E 1983-1985

3.

- F opetusministeriö
- G Joensuum yliopisto, sosiologiam laitos, PL 111, 80101 Joensuu (University of Joensuu/Dept. of Sosiology)
- Н Tutkimuksen tavoitteena oli saada muodostetuksi kokonaiskuva 1970luvulla korkeakoulututkinnon suorittaneiden henkilöiden ammatillisesta ja alueellisesta sijoittumisesta Suomessa. Tutkimus on jatkotutkimus Antikaisen vuonna 1976 julkaisemalle tutkimukselle "Korkeakoulututkinnon suorittaneiden alueellinen sijoittuminen Suomessa". Tutkimuksessa olivat edustettuina Oulun, Tampereen ja Joensuun yliopistot sekä Vaasan korkeakoulu. Tutkimuksessa on vertailtu 1970luvun alun ja lopun tilannetta ammatillisessa ja alueellisessa sijoittumisessa ottaen huomioon 1970-luvulla tapahtuneiden yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset, mm. taloudellisen laman välilliset vaikutukset akateemisille työmarkkinoille sekä työn ja koulutuksen välisiin suhteisiin. - Menetelmänä tutkimuksessa on käytetty postikyselyyn perustuvaa survey-tutkimusta tutkinnon suorittaneista muodostetulle edustavalle otokselle (2 110 henkilöä). - Tärkeimpinä tutkimustuloksina voidaan mainita mm. korkeakoulutettujen alueellisen rekrytoitumisen laajentuminen 1970-luvulla. Julkinen sektori ja palveluammatit työllistivät tutkimuksen mukaan suurimman osan korkeakoulutetuista (julkinen sektori n. 70 %). Määräaikaiset työsuhteet ja työttömyysjaksot ovat pidentyneet 1970-luvun laman jälkeisellä ajanjaksolla. Korkeakoulutettujen työllisyyskehitys on noudattanut samaa muotoa kuin muun työvoiman työllisyyskehitys.

Tutkimus antaa empiiristä tietoa 1970-luvun kehityksestä Suomessa harjoitetun alueellisen korkeakoulupoiitiikan työllisyysvaikutusten arvioimiseksi.

- I akateeminen tutkinto, työelämä, ammatillinen sijoittuminen, alueellinen sijoittuminen academic degree, working life, occupational placement, regional placement
- J sosiologia, kasvatustiede/koulutussuunnittelu
- K Turkulainen, M. 1985. 1970-luvulla korkeakoulututkinnon suorittaneiden ammatillinen ja alueellinen sijoittuminen Suomessa. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Selosteita ja tiedotteita 5.

. 1

- L on
- M ei

140

- A METSÄTIETEELLISET VÄITÖSKIRJAT JA TUTKIJAN URAKEHITYS
- B Ph.D.-theses and curriculuae vitae in forestry sciences in Finland
- C Leikola Matti (90-1924295), Leikola Markus
- D Leikola Matti
- E 1983-1986

F

- G Helsingin yliopisto, metsänhoitotieteen laitos, Unioninkatu 40 B, 00170 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Silviculture)
- H Tutkimusprojektin tarkoituksena on selvittää suomaliisten metsäalan väitöskirjojen sekä metsäntutkimuksen piirissä väitelleiden urakehitystä ennen ja jälkeen väitöskirjan laatimisen. Myös pyritään selvittämään väitöskirjan laatimisen taustatekijöitä, kuten väittelijöiden sosiaalista taustaa, väitöskirjojen laatimismenettelyä jne. Erityisesti ritään keskittymään seuraaviin kysymyksiin:
 - Suomalaiset metsäalan väitöskirjat ja niiden ulkoiset tunnukset (julkaisukieli, tieteenala jne).
 - Suomalaiset väitöskirjantekijät, heidän taustansa ja kehityksensä ennen väitöskirjan laatimista.
 - Väitöskirjan laatimisprosessi (aiheen valinta/saaminen, työolosuhteet, rahoitus jre).
 - Tiedeyhteisö, erityisesti väitöskirjatyön ohjaajat tutkimuksen suuntaajina ja vauhdittajina. "Tieteentraditiot" ja niiden välittyminen.
 - Suomalaisten väitöskirjantekijöiden urakehitys väitöskirjan hyväksymisen jälkeen. Uraodotukset, "life expectations".
- I tutkija, ura, tohtorinarvo, metsäala researcher, career, doctorate, forestry
- J tieteentutkimus, matsätieteet

K

L on

H. HENKILÖSTÖ/STAFF

- A KAJAANIN OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN SISÄINEN KEHITTÄMINEN: HENKI-LÖSTÖN KEHITTÄMISTARVEKARTOITUS
- B Internal development of the Teacher Education Institute in Kajaani: survey of the need for personnel development
- C Nikkanen Pentti (986-27331)
- D Suortti Juhani.
- L 1983-1985
- F Oulum yliopisto
- G Oulum yliopisto, Kajaanin opettajankoulutuslaitos, PL 51, 87101 Kajaani (University of Oulu/Teacher Education Institute in Kajaani)

I organisaatio, henkilöstökoulutus, koulutustarve, opettajankoulutus organization, staff development, demand for education, teacher education

J pedagoglikka

r ou

K

Н

- A STUDENTUTVÄRDERING AV UNDERVISNING
- B Student evaluations of teaching
- C Nyberg Rainer (961-117277)
- D Andersson Håkan
- E 1983-1987
- F Åbo Akademi, Stiftelsens för Åbo Akademi forskningsinstitut Svenska kulturfonden
- G Åbo Akademi, pedagogiska fakulteten, Kyrkoespl. 12-14, 65100 Vasa (Åbo Akademi-Swedish University of Turku/Faculty of Education)
- Skriftliga utvärderingar av undervisning göres i de flesta uriversitet i USA med hjälp av skattningformulär, som studenterna fyller i slutet av kurserna. På detta sätt kan lärarna få veta hur studenterna upplever deras undervisning och universitetets ledning får reda på undervisningens kvalitet i olika kurser. Det har visat sig att många lärare är omedvetna om hur studerande upplever deras undervisning och att de med hjälp av den feedback de får kan förändra och utveckla sin undervisning. Förbättringarna har blivit mer markanta ifall studentutvärderingarna komoletterats med konsultation.

Undersökningens avsikter är att utreda studentutvärderingars reliabilitet, validitet och användbarhet med tanke på användning i högskolor i Finland. År universitetslärare i Finland villiga att använda sådana skattingar för att utvärdera sin undervistig? Vilka dimensioner i undervisningsprocessen anser lärarna att de vill ha utvärderade? Vilken nytta tror de själva och dera studerande att lärarna skulle ha av att genomföra sådana skattningar? Ifall lärarna är positivt inställda kan det bli fråga om att utveckla instrument för studentutvärderingar av undervisning, utnyttja skattningarna för feedback åt lärarna så att de om möjligt kan utveckla sin undervisning. Lärarna ges också möjligheter till konsultation för att underlätta förståelsen av given feedback och underlätta förbättringar av undervisningen.

Vid nya skattningar kontrolleras om undervisningen förändrats samt hur lärarna själva upplever den feedback de får av sina studerande.

- I yliopisto, opettaja, opettajankoulutus university, teacher, teacher education
- J kasvatuspsykologia
- K Att utvecklas som lägare. 1985. Lectio 5, 11 13.

Utveckling av läraren. 1983. Ingår i L. Nilsson, (red.) Folmyelce av yrkesläraruttildning och vrkespedgogiskt forsknings- och utvecklingsarbete i Nordiskt perspektiv. Göteborgs universitet. Pedagogiska institutionen. Projekt YPr, 172-181.

- L on
- M on

144

- A THE IMPLEMENTATION OF FINNISH-AMERICAN ACADEMIC AND PROFESSIONAL EXCHANGES
- B The implementation of Finnish-American academic and professional exchanges
- C Vuorinen Juha (90-6948911), Heikkonen Iris
- D Vuorinen Juha
- E 1983-1983
- Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö
- 6 Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö, Kansakoulukatu 10 A, 00100 Helsinki (Foundation for Research in Higher Education and Science Policy)
- H Tutkimus liittyy laajaan hankkeeseen, jonka tarkoituksena oli esitellä amerikkalaisille päättäjille ja suurelle yleisölle Suomen ja Yhdysvaltain välisen tiedevaihdon merkitystä. Samalla pyrittiin luomaan myönteisiä asenteita Suomea ja erityisusti maamme tutkimusta kohtaan sekä edistämään tiedevaihdon i ehittämismaikollisuuksia myös tulevaisuudessa.

Tutkimus aloitettiin helmikuussa 1°33 lähettämällä kysely kaikille Suomen korkeakouluissa ja valtton tutkimuslanuoksissa toimiville professoreille ja apulaisprofessoreille (1661 kpl). Kyselylomak-keessa selvitettiin suomal iis-amerikkalaiseen tiedevaihteen liitty-vää kokemuksia ja odotuksia.

Kyselyr tulokset raportoidaan teoksessa, joka koostuu yhteensä 22 eri tieleenalojen asiantuntijan laatimasta artikkelista. Teos on ensimmäinen yri ys vakavasti arvioila suomalais-amerikkelaisen tiedevaihdon merkitystä.

- I tredevaihto, kansainväliset suhteet, USA academic exchange, international relations, USA
- J Kaikki tieteenalat olivat kohteena. Tutkimuksen ote on lahinnä sosiologinen
- K Vuorinen, J. 1983. Finnish-American Academic and Professional Exchanges: Analyses and Reminiscences. Pub. by Foundation for Research in Higher Education and Science Policy and United States Educational Foundation in Finland. Helsinki: Weilin+Göös.
- L ei
- M ei

I. JATKUVA KOULUTUS/CONTINUING EDUCATIO

- A LUOVIUSVALMENNUS JA SEN KEHITTÄMINEN
- B Creativity training and its development
- C Ahanen Pirjo
- D Tuominen Risto, Suominen Arto

Ε

F

- G Turun kauppakorkeakoulu, hallinnon ja markkinoinnin laitos, Rehtorinpellonkatu 3, 20500 Turku (Turku School of Economics and Business Administration/Department of Administration and Marketing)
- H Tämän lähinnä eksploratiivis-deskriptiivisen tutkimuksen tarkoituksena on selvittää luovuusvalmennusta ja sen kehittämistä. Luovuudella ymmärretään tässä tutkimuksessa luovaa ajattelutoimintaa, jolle on tunnusomaista ongelmien ja uusien mahdollisuuksien näkeminen. Luovuusvalmennuksella tarkoitetaan luovuuden järjestelmällistä opettamista ja kehittämistä organisaatiossa.

Tutkimuksen empiirinen aineisto saatiin Wärtsilän Helsingin telakalla luovuuden kehittämiskurssin eli CD-kurssin (Creativity Development) vuosien 1976-81 aikana suorittaneilta toimihenkilöiltä, jotka
olivat keväällä 1982 WHT:n palveluksessa. Tutkimus oli totaalitutkimus ja se toteutettiin postikyselynä lähettämällä kyselylomake 48
henkilölle. Vastausprosentiksi saatiin 91,7 %. Pääanalysointikeinona käytettiin suoria jakauma, ristiintaulukointeja sekä keskiarvoja. Faktorianalyysi soveltui joihinkin kysymyksiin.

Uutta vuonna 1980 uudistettua CD-kurssia on pidetty selvästi vanhaa kurssia sopivampana ja vähemmän vaikeatajuisena. Yleisimpinä opiskeluesteinä pidettiin ajanpuutetta ja työkiireitä, jotka mainittiin myös kurssin puutteina. Ohjauksen vähäisyys tuli esiin sekä kurssin puutteiden että opiskeluesteiden kohdalla. Parannusehdotuksista erottui selvimmin tarve parantaa ohjausta. Vastanneista lähes 70 % katsoi ryhmän toiminnan edellyttävän enemmän ulkopuolista ohjausta. Suurimmalle osalle ryhmäetäisopiskelu sopi vähintään kohtalaisesti.

Kurssin vaikutuksista omaan itseen ja työtapoihin olivat parhaiten toteutuneet oppiminen erottamaan ideoiden tuottaminen niider arvioimisesta sekä voisiko-olla-toisin -hengen muodostuminen. La vuuden olemassaoloon vaikuttavista tekijöistä korostui selvästi organisaatiossa vallitsevan ilmapiirin merkitys. Pysyvien oppimistula sten saavuttamiseksi organisaatio vötämielisyys ja tuki luovuudelle osoittautui merkittäväksi.

I luovuus, valmenn 3, kurssi, ajattelu, organisaatio creativity, training, course, thinkir, organization

J

K

L ei

- A OPETTAJIEN TÄYDENNYSKOULUTUSPROJEKTI
- B Project on in-service education and training (INSET) for teachers
- C Alikoski Johannes (90-650211), Jussila Juhani, Kontiainen Seppo
- D Kansanen Pertti
- E 1980-
- F Kouluhallitus osittain
- G Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianinkatu 28, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Education)
- H Peruskoulun ja lukion opettajien VESO-koulutus koetaan riittämättömäksi ja toteutukseltaan epätyydyttäväksi. Kun korkeakoulut vastaavat kauttaaltaan opettajien peruskoulutuksesta, on tarkoituksenmukaista, että niiden asiantuntemusta pyritään järjestelmällisesti hyödyntämään myös opettajien täydennyskoulutuksessa.

Projektin tavoitteena on kehittää laadullisesti opettajien täydennyskoulutusta ottamalla huomioon uusimmat kansainväliset virtaukset sekä selkiinnyttää korkeakoulujen (erityisesti opettajankoulutusyksiköiden) roolia ja mahdollisuuksia tässä koulutuksessa. Korkeakoulujen keskeisenä tehtävänä nähdään läänin, kunnan ja koulun tasolla toimivien avainhenkilöiden kouluttaminen, jotta nämä voisivat tukea kouluyhteisöjen kehittämistä. Toisaalta hahmotellarn joustavaa, useampivaiheista kurssitarjontaa tyydyttämään opettajien yksilöllisiä täydennyskoulutustarpeita.

Ideointivaiheessa on tukeuduttu uusimpaan kirjallisuuteen ja konferenssiraportteihin. Toisaalta on selvitetty eri maiden täydennyskoulutusratkaisuja ja erityisesti korkeakoulujen osuutta niissä. Ideoinnin rinnalla on ryhdytty kouluttamaan Helsingin opettajankoulutusyksikön opettajia aikuiskoulutuksen ryhmätyömuotoihin. Varsinaisiin käytännin kokeiluihin siirrytään asteittain ja niihin liitetään seurantatutkimusta. Koko 1980-luku mielletään ideointi, suunnittelu- ja kokeiluvaiheeksi.

- I opettajankoulutus, täydennyskoulutus, kouluttajakoulutus, muutosagentti, korkeakouluopetus teacher education, iri-service training, training of trainers, charge agent, higher education
- J kasvatustiede
- K Alikoski, J. 1981. Opettajien täydennyskoulutus kaipaa syvällista uudistamista. Kasvatus 5, 301-304. English summary.
 - Jussila, J. 1981. Opettajankoulutuslaitosten valmius ottaa vastuuta opettajien taydennyskoulutuksesta. Kasvatus 5, 298-300. English summary.

Alikoski, J. 1982. Opettajien täydennyskoulutuksen kehittäminen ja korkeakoulut. Kasvatus 4, 253-260. English summary.

Alikoski, J. 1983. Opettajien täydennyskoulutuksen uudistamisesta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja B 4, 83-89.

L ei

M on

- a ammatinvalinnanohjaajan työn kehittämistuikimus
- B Developing project of vocational counseling
- C Arnkil Robert (917-180289)
- D Ruoppila Isto
- E 1982-1985
- F Työvoimaministeriö
- G Jyväskylän yliopisto, psykologian laitos, Seminaarinkatu 15, 4010/ Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Psychology)
- Н Tutkimuksen tavoitteena on kehittää ammatinvalinnanohjaustyötä työvoimatoimistoissa ja kokeilla nk. kehittävän työntutkimuksen metodiikkaa käytännön työssä tutkimuksen, koulutuksen ja ammattikäytännön kehittämisen lähentämiseksi toisiinsa ammatinvalinnanohjaajan työprosessin tasolla. Tutkimus on toteutettu siten, että siihen on osallistunut 23 ammatinvalinnanohjaajaa eri puolilta Suomea tehden erilaisia kokeilu- ja kehittelytehtäviä henkilökohtaiseen asiakastyöhön ja konsultointiin liittyen normaalin työnsä "sisällä". Tutkimukseen osallistuville on järjestetty kaksi viikon koulutusjaksoa, joissa menetelmiä ja tehtäviä on kehitelty. Koulutusjaksojen välillä ammatinvalinnanohjaajat ovat toteuttaneet omia pienimuotoisia kokeiluptojaktejaan, joiden muokkaamiseen päätoiminen tutkija on osallistunut. Kokeilutoiminnan rinnalla on kulkenut tutkijan teoreettinen tutkimustyö, jika on koskenut ennen kaikkea ammatinvalinnanohjauksen kehitystä, teorioita ja ammatinvalinnanohjaajien työorientaatiota työssään.

Tutkimuksen tuloksena on käynyt ilmi, että kokeneillakin ammatinvalinnanohjaajilla on suuri osa työorientaatiosta varsin implisiittistä, heikosti tiedostettua ja koskee usein vain osia työkokonaisuudesta ja koko työprosessia koskeva ohjaava malli on selkiytymätön. Tutkimuksen kuluessa saatiin tuloksia, jotka viittaavat siihen, että tätä ohjaavaa mallia voidaan merkittävästi selkiyttää ja saada tietoisemmaksi ohjaajien oman reflektiivis-käytännöllisen tutkivan toiminnan kautta. Avainasemassa on metodiikka, jossa vuorottelevat työn historiallis-geneettinen analyysi, aktuaalisen työorientaation analyysi, oman tutkivar työtoiminnan toteuttaminen ja uusi analyysi. Tutkimustulosten tulkinta on kesken.

- I ammatinvalinnanohjaus, työorientaatio, kehittämistutkimus, tyon ajatuksellinen hallinta vocational guidance, work orientation, R&D-project, reflective mastery of the work process
- J psykologia, kasvatustiede, työnsosiologia, didaktiikka
- K Arnkil, R. 1985. Kehittävät sisällölliset tehtävät koulutus- ja tutkimusmenetelmänä ammatunvalinnanohjaustyössä. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tieteellisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 27-41. ISBN 951-679-323-1.
- L ei
- M on

150

- A XURSFÖRVÄNININGAR PÅ FÖRETAGSLEDARUTBILDNING OCH HUR VAL DESSA UPPFYLLS
- B Expectations on management education and how well these have been fulfilled
- C Ekqvist Marina (90-679048)
- D Gahmberg Henrik
- E 1982-1983
- F oma rahoitus
- G Svenska handelshögskolan, Arkadiankatu 22, 00100 Helsinki (Swedish School of Economics and Business Administration)
- H Tutkimuksen tavoite oli selvittää mitkä odotukset osanottajat asettivat yksityisjohtokurssille, sekä miten eri taustatekijät vaikuttavat odotuksiin sekä niiden täyttymiseen. Tutkimuskohteena oli Svenska handelshögskolanin yritysjohtokurssi HANKLED.

Menetelmänä käytettiin kyselylomaketta, jota täydennettiin kirjallisuustutkimuksella sekä haastatteluilla.

Tutkimus osoitti, että kurssinosanottajat harvoin määrittelevät odotuksensa ennen kurssin alkua. Taustatekijät kuten osanottajien koulutus, työssema tai oppimistyyli (mikä selvitettiin testillä) eivät vaikuttane paljonkaan osanottajien odotuksiin ja niiden täyttymyksiin. Hankledin kohdalta odotukset olivat täyttyneet hyvin, jopa yli odotusten.

Koska tutkimus oli tehty lähinnä HANKLEDiä ajatellen ei sillä liene suuria hyödyntämismahdollisuuksia muihir tarkoituksiin.

- I oppimistrategia, kurssi, odotukset, tyytyväisyys, johtamiskoulutus learning strategy, course, expectancy, satisfaction, management education
- J yrityshallinto (psykologia)

K

L on

- A KUNNALLISOPISTON ASEMA KUNNALLISHALLINNON HENKILÖSTÖKOULUTUKSESSA
- B The role of the Municipal Training Institute in staff training for the municipalities
- C Hokkanen Jarmo (90-25881)
- D Hakamäki Simo
- E 1984-1985
- F oma rahoitus
- G Kunnallisopisto, 04310 Tuusula (The Municipal Training Institute)
- H Tutkimuksessa selvitetään seuraavia asioita:
 - keiden kouluttajayhteisöjen järjestämiin tilaisuuksiin kuntien ja kuntainliittojen luottamushenkilöt sekä palkattu henkilöstö osallistuivat 1983 ja 1984
 - mitkä olivat em. koulutustilaisuuksien sisältöalueet ja tavoitteet
 - mikä oli koulutusmäärärahojen jakaantuminen eri menokohtiin.

Kunnallisopiston tavoitteena Suomen Kunnallisliiton koulutuskeskuksena on selkiinnyttää ja tehostaa kunnallishallinnon koko koulutustoimintaa. Kunnallisooisto pyrkii hyödyntämään solvityksen tuloksia suunnittelemalla koulutustarjontansa sisällöltään, kohderyhmiltään ja määrältään paremmin kuntakentän vaatimuksia vastaavaksi sekä kehittämällä yhteistyötä muiden kouluttajayhteisöjen kanssa turhan päällekkäisyyden välttämiseksi.

- I kumnıllishallinto, henkilöstökoulutus local government, staff development
- J hallintotieteet, kunnallishallinto

K

L on

- A JÄTEHUOLTOALAN KOULUTUKSEN SUUNNITTELU
- B Planning of waste management training
- C Hukkinen, Janne (90-77261)
- D Vehkalahti Matti
- E 1985-1985

10.

- F Ympäristöministeriö
- G Ympäristöministeriö, ympäristön- ja luonnonsuojeluosasto, jätehuoltotoimisto, Kaikukatu 3, PL 306, 00530 Helsinki (Ministry of the Environment/Environmental Protection and Nature Conservation Department)
- H Sumnitteluhankkeen tavoitteena on tarkentaa jätealan koulutustutkimuksessa (Hukkinen, J. Jätealan koulutuksen kehittäminen. Esitutkimus. Espoo 1984) esitettyjä lääninhallitusten ja kuntien jätehuoltohenkilöstön täydennyskoulutuksen järjestämisen ehdotuksia sekä
 myötävaikuttaa koulutusalan keskushallintoon ja kouluttajayksiköihin
 tehtävin yhteydenotoin siihen, että täydennyskoulutusjärjestelyissä
 edetään toteutusasteelle.

Koulutuksen kohderyhmiä ovat tällöin lääninhallitusten ympäristönsuojelutoimistojen jätehuollosta vastaavat tarkastajat, kuntien korkeakoulu- ja opistoinsinöörit sekä rakennusmestarit, kaatopaikan vastaavat hoitajat sekä kaatopaikkatyöntekijät. Myös kuntien terveystarkastajat ja luottamusmiehet pyritään sisällyttämään koulutusjärjestelyihin. Kuntien uudistuvan ympäristöhallinnon aiheuttamat muutokset jätehuollon ammattikuviin ja koulutustarpeeseen pyritään huomioimaan.

- I yhdyskuntien jätehuolto, julkishallinto, ammatillinen koulutus, täydennyskoulutus, ympäristökoulutus municipal waste management, public administration, occupational in-service training, environmental training
- J ympäristöteknologia, kasvatustiede

K

L ei

- A OPETTAJIEN KOULUKOHTAINEN TÄYDENNYSKOULUTUS
- B School-focused in-service training of teachers
- C Hämäläinen Kauko (986-27331)
- D Hämäläinen Kauko, Luukkonen Jaakko
- E 1979-1986
- F Kouluhallitus
- G Oulum yliopisto, Kajaanin opettajankoulutuslaitos, Pl 51, 87101 Kajaani (University of Oulu/Teacher Education Institute in Kajaani)
- H Tämä tutkimus on jatkoa tutkimukselle, jota Kouluhallitus on rahoittanut vuodesta 1982 lähtien. Tutkimus liittyi vuonna 1983 Kajaanin kaupungin koulukokeiluun, jossa pyritään kehittämään koko kunnan koululaitosta koulukohtaisen kehittämisstrategian mukaisesti. Kokeilun tavoitteet ovat seuraavat: a) opetussuunnitelman kehittäminen, b) kouluhenkilöstön täydennyskoulutusjärjestelmän kehittäminen ja c) koulun johtamismenetelmien kehittäminen. Tähän astinen tutkimustoiminta on tähdännyt toisaalta koulukohtaisen täydennyskoulutuksen perusteiden selkiyttämiseen, toisaalta Kajaanin kokeilun seurantaan.

Tutkimuksen tarkoituksena on erityisesti vuonna 1985 korostaa kokeilun seurantaa, kun aikaisemmin painopiste on ollut koulukohtaisen kehittämistoiminnan perusteiden ja lähtötilanteen selvittelyssä. Tarkoituksena on saada vastauksia seuraaviin tutkimustehtäviin:
1) Pystyykö koulun henkilökunta analysoimaan kenittämistarvettaan?
2) Motivoituuko koulun henkilökunta oman toimintansa arviointiin ja kehittämistehtävien ideointiin? 3) Riittääko henkilökunnan mielenkiinto pitkäkestoiseen kehittämistoimintaan? 4) Päästäänkö ko. keinoin tarkastelemaan koulun todella keskeisiä tehtäväalueita (esim. opetussuunnitelmatyö)? 5) Mitkä ovat kehittämisprosessin etenomisen keskeiset vaikeudet?

Tutkimus on seurantatutkimus, jossa vuoden 1985 aikana on painopiste kehittämisprosessin etenemisen ja onnistumisen seurannassa aikaisemmin esitettyjen tutkimustehtävien perusteella. Käytännössä seuranta jakaantuu jatkuvaan prosessin seurantaan, jota kouluyhteisön jäsenet itse tekevät ja josta he raportoivat erityisesti kokeiluraportissa, sekä tutkimukselliseen seurantaan, jossa koulujen henkilöstön haastatteluihin ja kyselyihin pyritään saamaan spesifiä tietoa kehittämisprosessin kulkuun liittyvistä kitkakohdista ja niitä aiheuttavista tekijöistä.

- I täydennyskoulutus, koulukohtainen täydennyskoulutus, opettaja, kouluyhteisön kehittäminen in-service training, school-focused in-service training, teacher, organisation development at school
- J kasvatustiede, psykologia

K Hämäläinen, K. 1982. The conditions of school-focused in-service training of teachers. Proceedings of the world congress of the world association for educational research. August 2-6, 1982. Helsinki, Finland.

Hämäläinen, K. 1982. Opettajien koulukohtaisesta täydennyskoulutuksesta. Oulun yliopisto Kasyatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia 9.

Leppilampi, A. & Virta, V. 1983. Yht_istyön kehittäminen Oulun Normaalikoulun ala-asteella. Oulun yliopisto. Kasvatustieteen pro gradu-työ.

Stenfors, R. 1983. Koulun organisaatioviestinnästä. Oulun yliopisto, Kasvatustieteen pro gradu -työ.

Hämäläinen, K. 1983. Opettajien koulukohtaisesta täydennyskoulutuksesta 2. Oulun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia 18.

Hämäläinen, K. 1983. Opettajien täydennyskoulutuksen tulevaisuuden näkymiä. Teoksessa J. Luukkonen (toim.) Kasvatuksen tulevaisuus. Keuruu: Otava.

Hämäläinen, K. 1983. On theoretical basis of the in-service training. The conditions of school-focused in-service training of teachers. In Report of the first meeting of national coordinators of UNESCO joint studies in the field of education, project 1.

Luukkonen, J. 1983. School-based in-service training: how does it work? In Report of the first meeting of national coordinators of UNESCO joint studies in the field of education, project 13.

Ionkila, T. 1984. Koulukohtainen kehittämistyö Kajaanin peruskouluissa. Kouluhallitus. Tiedonantoja koulukokeilusta ja tutkimuksesta 3. Helsinki.

L ei

M on

- A HAVAINNOLLISTAMINEN OPETUKSESSA
- B Methods of illustration in teaching process
- C Jakku-Sihvonen Ritva (90-480181)
- D Jakku-Sihvonen Ritva
- E 1982-1986
- F Valtion koulutuskeskus
- G Valtion koulutuskeskus, Hollantilaisenkatu 11, 00330 Helsinki (State Training Institute)
- H Tutkimuksessa selvitellään opetuksen havainnollistamusen ehtoja ja perustaa. Kokeellisessa tutkimuksessa on erityisesti tutkittu videon käyttöä eräiden didaktisten funktioiden yhteydessä.
- I opetusprosessi, didaktiikka, havainnollistaminen, video teaching process, didactics, illustration, video
- J psykologia

K

L on

M on

- A FÖRETAGSLEDARUTBILDNINCENS ROLL LEGITIMERING ELLER KUNSKAPSÖVER-FÖRING
- B Management courses and its purpose legitimation or absorbtion of knowledge?
- C Jering Bettina (90-653965)
- D Sevon Guje (Asko Miettinen)
- E 1982-1984

19.

- F oma rahoitus
- G Svenska handelshögskolan, Arkadiankatu 22, 00100 Helsinki (Swedish University of Economics and Business Administration)
- Undersöker vilkendera effekt kunskapsöverföring eller legitimation som förekommer hos individ (själva deltagaren) samt hos företaget (som skickar en deltagare). Är främsta motivet (orsaken till deltagandet att inhämta kunskap eller att bli legitimerad? Undersökningen tyder på att kunskap är det främsta motivet för ett deltagande. Legitimering tycks dor finnas också, om den aldrig är lika stark som kunskapsmotivet. Sutsatsen är att båda effekterna förekommer.
- I företagsledarutbildning, motivation, legiti æring, kompletteringsutbildning management education, motivation, legitimation, in-service training
- J pedagogiikka

K

L on

- A AIKUISKUULUTUKSEN TUTKIMUSSTRATEGIOIDEN KEHITTÄMISPROJEKTI
- B Research strategies in adult education
- C Kontiainen Seppo (90-650211), Awviran Erkki, Kauppi Antti
- D Kontiainen Seppo
- E 1983-1987
- F Sucmen Akatemia
- G Helsingin yliopisto, kasvatustieteen laitos, Fabianiikatu 28, 00100 Helsinki (University of Helsinki/Dept. of Education)
- H Tutkimusprojektin tarkoituksena on kehittää aikuiskoulutuksen tutkimusta varten sellaisia menettelytapoja, joiden avulla voitaisiin mm. eri tieteenalojen aikuista ja aikuiskoulutusta koskevaa tietoa liittää yhteiseen, laajempaan viitekehykseen. Yleisenä tavoitteena on lisäksa kehittää sellaisia menetelmiä, jotka edistäisivät tutkimustiedon ja koulutuskäytännön lähentämistä toisiinsa.

Tutkimuksessa pyritään tarkastelemaan aikuiskoulutusta suhteessa eräisiin yksilötason, organisaatiotason ja myös yhteiskuntatason tekijöihin.

Tässä vaiheessa työskentely on painottunut erityisesti yleisen viitekehyksen luomiseen ja eräisiin menetelmällisiin kokeiluihin.

Tutkimuksessa sovelletaan mm. käsiteanalyyseja varten kehitettyä meretelmää yhdistettynä eräisiin systeemiajattelun periaatteisiin.

Vielä nyt tutkimus on luonteeltaan perustutkimusta, mutta eräissä osatutkimuksissa pyritään jo projektin viitekehykseen nojautuen luomaan edellytyksiä koulutusta koskevan teorian ja tutkimustiedon nykyistä tehokkaammalle käytölle koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

- I koulutuksen suunnittelu, oppiminen, teoria, evaluaatio planning of education, learning, theory, evaluation
- J aikuiskasvatus/kasvatustiede

K

L on

- A KARTOITUS MUSIIKKIALAN TÄYDENNYSKOULUTUSTARPEESTA
- B Research of the complementary schooling need in music
- C Kotilainen Tuula (90-408166), Permanen Päivi
- D Kotilainen Tuula
- E 1984-1984, päättymt

F

- G Sibelius-Akatemia, koulutuskeskus, Töölönkatu 28, 00260 Helsinki (Sibelius-Academy/Training Center)
- H Koulutuskeskus aloitti toimintansa Sibelius Akatemian valtiolle siirtämisen yhteydessä vuonna 1980. Täydennyskoulutustarpeen kartoittamiseksi ja oman koulutuskeskuksen toiminnan kehittämiseksi koulutuskeskus halusi suorittaa kyselyn, joka samalla antaa tietoa yhteistyöhalukkuudesta ja mahdollisista yhteyshenkilöistä.

Koska kyselyn postitus oli laaja, vastaukset on ryhmitelty 5 ryhmään. Näistä ensimmäinen on merkittävin: siihen kuuluvat na musiikin kasvatusjärjestöt, jotka suoranaisesti katsotaan kuuluvan Sibelius-Akatemian täydennyskoulutusvelvollisuuden piiriin.

Kyselystä ja tuloksista on tehty kokoava roportti sekä kaksi kortistoa, jotka on tarkoitettu palvelemaan kurssisuunnittelun ja yhteydenpidon käytäntöä.

Vastauks'sta kävi ilmi, että seka äydennyskoulutustarve että yhteistyöhalukkuus Sibelius-Akatemian koulutuskeskuksen kanssa ovat uuret.

I täydennyskoulutus in-service training

J

K

L on

- A YKSITYISOIKEUDEN JOHDANTOKURSSIN ETÄOPETUKSEN SOVELLUTUS
- B Introductory course in civil law as an application of distance education
- C Koulu Risto (90-1912099), Castrén Martti

D

- E 1984-1985
- F Helsingin yliopisto
- G Helsingin yliopisto, yksityiseikeuden laitos, Vuorikatu 5, 00100 Helsinki (University a alsinki/Dept. of Private Law)
- H Tavoite: Yksityisoikeuden johdantokurssin ja myöhemmin muiden aineiden opiskelumahdollisuuksien tarjoaminen aikuisväestölle heidän asuinpaikastaan riippumatta.

Menetelmä: Etäopetus

- I etäisopiskelu, oikeustiede distance study, jurisprudence
- J oikeustiede

K

- L ei
- M on

- A T. TOKONEAVUSTEISEN OPETUKSZN PROJEKTI
- B CAL project
- C Lampikoski Kari (90-47361), Tuikka Anni
- D Lampikoski Kari
- E 1984-1985
- F Liikesivistysrahasto
- G Markkinointi-Instituutti, Tutkimus- ja kehittämistoimisto, Töölöntullinkatu 6, 00250 Helsinki (Institute of Marketing)
- H Projektin tarkoituksena on
 - selvittää etäisopetuslaitokselle soveltuva TAO-ohjelmien tuotantosysteemi ja -välineistö
 - tuottaa muutamia kokeiluohjelmia.
- I tietokoneavusteinen opetus, etäisopiskelu, kokeilu, tietokoneohjelma computer-assisted learning (CAL), distanze study, experiment, computer programme
- K Tuikka, A. 1984. Tietokoneen käyttö opetuksessa. Markkinointi-Instituutin opetusmoniste.
- L ei

J

M on

- A ULKOINEN KIELIKOULUTUS OSANA KANSAINVÄLISTYMISESTÄ JOHTUVAA HENKILÖSTÖN KEHITTÄMISTARVETTA
- B External language studies as part of staff development needs created by internationalization
- C Lounassalo Elina
- D Salavuo Kari, Elomaa Ilmo
- E päättynyt

F

- G Turun kauppakorkeakoulu, hallinnon ja markkinoinnin laitos, Hämeenkatu 6, 20500 Turku (Turku School of Economics and Business Administration/Dept. of Administration and Marketing)
- H Tutkimuksessa tarkastellaan yritysten kansainvälistymisestä johtuvaa henkilöstön kehittämistarvetta ja -toimintaa, jonka osa-alueen muodostaa henkilöstön kielikoulutustarve ja -toiminta. Tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten teollisuusyritysten ulkoista kielikoulutusta suomalaisilla koulutusmarkkinoilla.

Tutkimuksen pääongelman muodostavat: 1) yritysten tarve ulkoiseen kielikoulutuksen ja 2) ulkoisen kielikoulutuksen käyttö. Kielikoulutustarvetta on pyritty selvittämään kielten tarpeen pohjalta.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin postikyselyä ja näytteen muodostivat ne yritykset, jotka saatiin kokoamalla sellaiset yritykset, jotka kuuluivat sekä kielikoulujen referenssiluetteloihin että suurimpien teollisuusyritysten joukkoon. Aineisto analysoitiin käyttämällä suoria jakaumia, ja ristiintaulukointeja.

Tulokset osoittivat, että vieraita kieliä tarvitsevien henk löstöryhmien määrä on suuri ja kielten tarve laajenemassa traditionaalisten kielten lisäksi kohti ns. harvinaisia kieliä. Suoraa yhteyttä kielitaidon tarpeen ja kielikurssien tarpeen välille ei pystytty kuitenkaan johtamaan muiden kuin englannin kielen osalta. Kurssimuotojen käyttö vaihteli paljon yrityskohtaisesti, joten mitään yksittäistä kurssimuotoa ei voida asettaa etusijalle, joskin intensiivikurssit ja opettajien vuokraus olivat hyvin suosittuja.

Yritysten kokemukset ulkoisesta lielikoulutuksesta olivat useimmiten yhtäaikaisesti sekä myönteisiä että kielteisiä. Kielteisten kokemusten syinä olivat yleensä opettajien epäpätevyys ja kurssien kalleus. Myönteisinä tekijöinä pidettiin ennen kaikkea kurssien tehokka tta ja yrityskohtaisten tavoitteiden saavuttamista yksilöllisten kurssiohjelmien avulla.

I kieltenopetus, kansainvälisyys, henkilöstökoulutus language teaching, internationalism, staff development

K

J

L ei

M ei

ERIC

Full Text Provided by ERIC

162

- A TUTKIJOIDEN PÄTEVYYDEN KEHITTÄMINEN VTT:SSA
- B The improvement of researchers' qualifications at the Technical Research Centre of Finland
- C Miettinen Reijo (90-7564172)
- D Miettinen Reijo
- E 1983-1984, päättynyt
- F Valtion teknillinen tutkimuskeskus
- G Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Vuorimiehentie 5, 02150 Espoo (Technical Research Centre of Finland)
- H Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää tutkijoiden pätevyyttä, sen muotoutumista ja siihen vaikuttamisen keinoja suuressa valtiollisessa tutkimuslaitoksessa. Erityisesti kiinnitettiin huomiota organisaation "sosiaalistaviin tekijöihin", työn ohjaukseen, tutkimusilmapiiriin, yhteistyöhön ja henkilöjohtamiseen.

Menetelmänä oli tutkimustoiminnan tuloksellisuutta koskeva kirjallisuusselvitys ja 40 tutkijan haastattelu. Hankkeen tuloksena on julkaisu. Lisäksi tutkimuksen pohjalta on rakennettu VTT:n tutkijoiden koulutus sekä erityisesti jaosto- ja projektipäälliköiden koulutusohjelma.

- I tutkijoiden pätevyys qualification of researchers
- J yhteiskuntatieteet, pedagogiikka
- K Miettinen, R. 1983. Tutkijoiden pätevyyden kehittäminen: keinot ja mahdollisuudet VTT:ssa. Espoo: Valtion teknillinen tutkimuskeskus. Tiedotteita 262. ISSN 0358-5085.
- L on
- M ei

163

- A MYYTTITEORIA JA TÄYDENNYSKOULUTUS
- 8 Myths and extension studies
- C Parjanen Matti (931-146486)
- D Parjanen Matti
- E 1984-1985
- F opetusministeriö
- G Tampereen yliopisto, kasvatustieteen laitos, Pl 607, 33101 Tampere (University of Tampere/Dept. of Education)
- H Tavoitteena on selvittää täydennyskoulutuksen (erityisesti korkeaasteen) teoreettisia perusteita. Tutkimuksessa väitetään, ettei tällaisia perusteita paljoakaan esiinny, vaan koulutuksen toteutus pohjautuu hetkellisille ja pinnallisille tarvearvioinneille. Tutkimuksessa pyritään kuvaamaan ennen kaikkea myyttien ja niiden mukaisen käyttäytymisen yhteyksiä täydennyskoulutukseen.

Tutkimusraportissa pannaan pääpaino myytti-teorian esittelylle, mm. myyttien monimutkaisille määrittelyille, myyttien semioottiselle taustalle, myytti-dikotomioille, myyttisille sankareille ja myytti-teorian sovellutuksille.

Tutkimus ei ainakaan tässä vaiheessa sisällä empiiristä osaa, mutta siinä pohditaan niitä aineistonkeruun ja analysoinnin menetelmiä, joita voitaisiin soveltaa tällaiseen, koulutuksen piilorakenteisiin kohdistuvaan tutkimukseen.

- I myytti, täydennyskoulutus, korkeakoulutus, semiotiikka myth extension studies (supplementary education), higher education, semiotics
- J kasvatussosiologia
- K Parjanen, M. 1984. Täydennyskoulutus Troijan puuhevonenko? Assistentti 6, 6-11.

Parjanen, M. 1985. Pyttiteoria ja täydennyskulutus. Teoksessa L. Lestinen (toim.) Tietee lisen koulutuksen nykykohtia. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustie eiden tutkimuslaitos. Selosteita ja tiedotteita 260, 117-125. ISBN 951-679-323-1.

Parjanen, M. 1985. Extension studies under pressure from work life, training and myths. In R. Mäkinen, M. Panhelainen & M. Arjanen (eds.) Recent Finnish Research on Higher Education. University of Jyväskylä. Reports from the Institute for Educational Research 364, 191-212. ISBN 951-679-375-4.

- L ei
- M on

- A KUOPION YLIOPISTON AVOIMEN KORKEAKOULUN ETÄOPETUSKOKEILUTOIMINTA 1980–1984
- B Experimental distance teaching provided by the open university of the University of Kuopio in 1980-1984
- C Puustjärvi-Soininen Päivi (971-162667), Kaihoranta Anita, Kekäläinen Elina
- D Puustjärvi-Soininen Päivi
- E 1980-1984
- F Opetusministeriö, Kuopion kesäyliopisto
- G Kuopion yliopisto. Kuopion kesäyliopisto. Harjulantie 1 B, 70120 Kuopio (Summer University of Kuopio)
- Kuopion yliopisto, Kuopion kesäyliopisto ja Yleisradion Itä-Suomen toimintakeskus ovat vuosina 1980-1984 toteuttaneet avoimen korkeakoulun etäopetuskokeiluina kuusi kurssia, joissa opetus on perustunut radio-ohjelmiin ja ohjelmia tukeneisiin monisteisiin. Kurssit on lähetetty Itä-Suomen alueradiossa ja osa niistä on uusittu Yleisradion valtakunnallisessa ohjelmistossa. Etäopetuskokeilujen käytännön järjestelyt on hoidettu Kuopion kesäyliopiston kansliassa. Kursseihin liittynyttä lähiopetusta on järjestetty yhteistyössä kansalais- ja työväenopistojen, kesäyliopistojen ja kansanopistojen kanssa.

Raportissa kerrotaan Kuopion yliopiston etäopetuskokeilutoiminnasta ja kuvataan etäopetuskokeiluina toteutettuja kursseja (ympäristöterveyden, hoitotieteen ja kansanterveystieteen ja kalatalouden peruskurssit sekä liikuntalääketieteen radiokurssi). Raporttiin on koottu kokeilutoiminnasta saadut kokemukset ja siinä selvitetään myös kokeiluihin osallistuneiden opiskelijoiden taustaa, opiskelumotiiveja ja -aktiivisuutta. Opiskelijoita koskevat tiedot on saatu hoitotieteen ja liikuntalääketieteen opiskelijoille tehdyillä kyselyillä. Raportin lopussa arvioidaan etäopetuskokeilutoimintaa kokemusten ja kyrelytulosten avulla.

Kuopion etäopetuskokeiluista saadut kokemukset ovat osoittaneet, et tä etäopetus jo nykymuodossaan on saanut innostuneen vastaanoton. Etäopetusta suunniteltaessa olisi otettava huomioon se, että opiskelijoille voitaisiin tarjota nykyistä enemmän tarkoituksenmukaisia opintokokonaisuuksia ja jatko-opiskelumahtoilisuuksia. Tähänastiset kojeilut on toteutettu vähäisin varoin. Opetuksen kehittämisen ja laajentamisen edellytyksenä on pysyvä henkilökunta ja riittävät määrärahat radio-ohjelmien ja kirjallisen oppiaineiston valmistamiseen.

- I avoin korkeakouluopetus, etäopetus, radio open university, distance education, radio
- J aikuiskasvatus

165

K Puustjärvi, P. 1982. Avoimen korkeakoulun kokeilu Itä-Suomessa: selvitys ympäristöterveyden alueellisen radiokurssin toteutuksesta. Kuopion korkeakoulun julkaisuja. Hallinto 2. ISSN 0358-3074

Puustjärvi-Soininen, P., Kaihoranta, A. & Kekäläinen, E. 1985. Kuopion yliopiston avoimen korkeakoulun etäisopetuskokeilutoiminta 1980–1984. Kuopion yliopiston julkaisuja. Kullinto 1.

L ei

- A TURVALLINEN TYÖNOPASTUS
- B Safe training
- C Teikari Veikko (90-±512670), Vartiainen Matti, Püyhönen Matti Saarinen Olli
- D Teikari Veikko
- E 1984-1986
- F Työsuojelurahasto
- G Teknillinen korkeakoulu, työpsykologian laboratorio, Otakaari 4 A, 02150 Espoo (Helsinki University of Technology/ Laboratory of Industrial Psychology)
- H Turvallisten koneiden ja laitt eiden suunnittelun ohella on niiden käytön opettelu keskeistä työsuojelun kannalta. Turvallinen työnopastus tapahtuu pääosin muualla kuin vaarallisen koneen äärellä. Opetus perustuu tällöin opeteltavan työn mallittamiseen ja tämän mallin opettamiseen erilaisia psykologisia harjoitusmenetelmiä käyttäen. Kysymys on siis psykologisen simulaation käytöstä opetuksessa. Tällaisen turvailisen työnopastuksen etuna on paitsi tapaturmien riskin väheneminen, myös koulutuksessa tarvittavan materiaalin ja koulutusajan säästyminen, koneiden ja laitteiden vähentynyt vaurioituminen sekä oppimisen tehostuminen ja työn koetun mielekkyyden kasvaminen.

Teollisuustöitä, esim. koneenhoito- ja kokoonpanotyötä sekä toimistotyötä tutkitaan niiden luonnollisessa ympäristössä työntutkimuksen ja psykologisen työntutkimuksen keiroin. Toimistotyön osalta kehitellään erityisesti uuden tekniikan käyttöönoton psykologista kuvausta.

Tuloksia voidaan käyttää työnopettajien koulutuksessa työelämän eri alueilla. Lisäksi menetelmiä voidaan hyödyntää työn suunnittelussa.

- I työnohjaus, turvallisuus, ennakointi, simulointi, mallioppiminan, työ-ympäristö work training, safety, anticipation, simulation, imitation learning, work environment
- J psykologia (työ-), teknologia, didaktiikka, työpsykologia

K

L ei

M on

- A TYÖNOPASTUS- JA TYÖNOPETUSMENETELMIEN KEHITTÄMINEN ERITYYPPISIIN TÖIHIN
- B Work training methods in different works
- C Teikari Veikko (90-4512670), Vartiainen Matti, Pöyhönen Matti Alho-Tiula Sari
- D Teikari Veikko
- E 1984-1986
- F Tieteen keskustoimikunta, Työelämän ja työolojen tutkimuksen jaosto
- G Teknillinen korkeakoulu, työpsykologian laboratorio, Otakaari 4 A, 02150 Espoo (Helsinki University of Technology/ Laboratory of Industrial Psychology)
- H Tavoitteena on kehittää teollisuus- ja toimistotöihin, erityisesti uuden tekniikan käyttöönoton yhteydessä, soveltuva menetelmä yksilötason työnopastukseen ja ryhmäopetukseen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi:
 - 1. Tehdään laboratoriokoesarja simuloitujen tehtävien oppimisesta käyttämällä niiden opetuksessa erityisesti psykologisia harjoitusmenetelmiä.
 - 2. Tutkitaan erityyppisten töiden oppimista ja opettamista Kymi-Strömbergin Pitäjänmäen tehtailla.
 - 3. Laaditaan teoreettinen katsaus erilaisten simulaatioiden psykologisiin perusteisiin.
 - 4. Kehitetään psykologisia työnanalyysimenetelmiä, joilla erityyppisiä töitä voidaan analysoida.
 - 5. Kehitetään vanhoja ja tehdään uusia erilaisia työtehtäviä muistuttavia laboratoriotehtäviä.

Menetelminä tiedonkeruussa käytetään laboratoriokokeita, kenttäkokeita ja kartoituksia sekä kirjallisuuden tutkimista.

Tuloksia voidaan hyödyntää teollisuustöiden ja niissä käytettävien laitteiden opetuksessa sekä työympäristöön sopeutumisessa. Tuloksia voidaan käyttää vastaavasti myös toimistotöiden osalta.

- I työympäristö, työkasvatus, simulointi, työn analysointi, työelämä, työnohjaus, työpsykologia work environment, work training, simulation of work tasks, analysis of work, working life, job counselling, industrial psychology
- J psykologia, teknologia, didaktiikka

K

L el

M on

- A REHTORIN AMMATTIKUVA JA KOULUTUSTARVE
- 3 A principal's occupational image and need for in-service education
- C Vaherva Tapio (941-291721)
- D Vaherva Tapio
- E 1982-1984
- F Kouluhallitus
- G Jyväskylän yliopisto, kasvatustieteen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä (University of Jyväskylä/Dept. of Education)
- H Tausta: koulutustarpeen määrittely ammattikuvatutkimuksen avulla
 - koulun johtamisen problematiikka
 - Tavoitteet: luonnehtia rehtorin ammattikuvaa ongelmakeskeisesti ja arvioida täydennyskoulutuksen tarvetta ja koulutusmuotoja.
 - Menetelmät: strukturoitu kysely, edustava otos
 - Tulokset: ongelmat ryhmittyivät ammattikuvan osa-alueiden mukaisesti:
 - pedagogiseen johtamiseen liittyvät ongelmat
 - taloudellis-hallinnolliset ongelmat
 - henkilösuhdeongelmat
 - tiydennyskoulutus rakentuu em. ongelmaryhmien ympärille.
- I ammattikuva, rehtori, koulutustarve occupational image, school principal, educational need
- J kasvatustiede
- K Vaherva, T. 1984. Rehtorin ammattikuva ja koulutustarve. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja A 5.
- L ei
- M ei

- KOULUIUS JA KOULUIUSTARPEEN MITTAAMINEN YRITYSORGANISAATIOSSA SEL-Α VITYS TURUN ALUEEN METALLIALAN PIENTEN JA KESKISUURTEN YRITYSTEN KOULUTUSTARPEISTA
- Training and the need for it in the organizations. A survey of the need for training in small and medium-sized companies in the Turku distrct.
- С Wallenius Veli Matti
- D Nurmi Raimo, Suominen Arto

Ε

F

- G Turun kaup akorkeakoulu, hallinnon ja markkinoinnin laitos, Rehtorinpellonkatu 3, 20500 Turku (Turku School of Economics and Business Administration/Dept. of Administration and Marketing)
- Tutkimuksessa on tarkasteltu pienten ja keskisuurten yritysten kou-H luttamiseen ja kouluttautumiseen vaikuttavia tekijöitä. Lähtökohtana on ollut purkimys käyttää hyväksi yleistä aikuiskoulutukseen liittyvää käsitteistöä yrittäjäkoulutuksen yhteydessä esiintyvien ilmiöiden kuvaamiseen.

Tutkimuksen tarkastelukulma on kaksijakoinen. Toisaalta edellä kuvatulla tavalla yksilökchtainen, mutta sen lisäksi on pyritty määrittelemään yrityksen ympäristön koulutukselle asettamat erityisvaatim kset. Yrityksen ja sen ympäristön välisen suhteen kuvaamisen apuvälineenä on käytetty avoimen organisaation käsitettä.

Perinteinen vähennyslaskumalliin perustuva koulutustarveanalyysi todettiin riittamättömäksi kuvaamaan yritysjohtajan tehtävään liittyvää koulutustarvetta, mikä on seurausta tehtävän korkeasta dimensionaalisuuden asteesta. Yritysjohtajan tehtäväkentän jakaminen osaalueisiin ja kunkin erillisen osa-alueen koulutustarpeen mittaaminen ei välttämättä kerro koulutustarpeen todellista sisältöä, mutta on valittu tutkimuksen metodiksi aikaisempien esimerkkien po lta. Koulutustarpeen kuvitteellinen tilanne; käytännössä määrittely perustuu subjektiivisiin arviointeihin.

Tutkimuksen kohderyhmän koulutustarvearviointeja väritti vastaajien peruskoulutuksen matalahko taso ja sen painottuminen teknisiin opintoihin sekä vankka kokemuspohja. Eniten koulutustarvetta koettiin tyonjohdon, tuotekehittelyn ja suunnittelulaskelmien alueilla. Lisäksi tutkimuksessa selvitettiin kohderyhmän yritysten johtohenkilöiden määrällinen koulutustarve vastuualueittain. Myos täman tutkimuksen kohderyhmän yrityksissä koulutus näyttää kumulcituvan: sitä kipeimmin tarvitsevat eivät osallistu koulutustoimintaan.

I organisaatio, koulutustarve, mittaaminen, koulutukseen hakeutuminen organization, educational need, measurement, application for studies

J

K

L ei

- A IHMISEN HALLUSSA OLEVAN TIEDON MERKITYS TYÖÖLÖJEN KOKEMISEEN. HEN-KILÖSTÖKOULUTUKSEN PERUSTEID.N SELVITTELY
- B Personal knowledge as a factor affecting experience of working conditions and personal relations
- C Weckroth Johan (981-352714), Jänkälä Raimo
- D Weckroth Johan
- E 1982-1985, meneillään
- F Suomen Akatemia, Alko
- G Oulun yliopisto, työtieteen laitos, Linnanmaa, 90570 Oulu (University of Oulu/Institute of Work Science)
- H Interventiotutkimus, jossa erityisenä strategiana on ollut ryhmätöiden strukturoiminen vastaamaan käytännön toimintahierarkioita ja jossa on erityisesti tutkittu koulutusaikaisten muutosten toimivuutta todellisuuden muuttumisen ennusteina.

Tutkimus on evaluaatiostrategiaa noudattava ja sen ensimmäisessä vaiheessa on kohderyhmän työoloja arvioitu kyselylomakkeella ennen ja jälkeen armetun koulutuksen. Tutkimuksen tähän mannessä keskeisimpänä tuloksena voi todeta koulutuksen aikaansaamat muutokset todellisessa työtilanteessa melko pieneksi, mutta toisaalta koulutus suuntasi työntekijöiden käsityksiä työyhteisöstään eri tavoin riippuen henkilön asemasta työpaikalla. Jatkossa paneudutaan varsinaisen muutosprosessin yksilötason kuvaamiseen.

- I kognitio, sisäinen malli, ihmissuhteet, työyhteisö, henkilöstökoulutus cognition, cognitive model, human relations, work community, staff development training
- J työtiede
- K Weckroth, J. & Jänkälä, R. 1983. Ihmissuhteiden arvo ja Alkon työolojen tutkimus. Pulloposti 10, 15-17.

Jänkälä, R. 1984. Ihmisen hallussa oleva työyhteisön toimintaan ja jäseniin liittyvän tiedon ja henkilöstökoulutuksen merkitys työolojen jäsentäjänä. Oulun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Lisensiaattityö.

- L on
- M on

- A YHITENVETO TYÖLLISYYSKOULUTUKSEEN LIITTYVISTÄ TUIKIMUKSISTA
- B Summary of the reports on employment training
- C Weijola Varpu (90-1856486)

D

- E 1984-1984
- F työvoimaministeriö
- G Työvoimaministeriö, suunnitteluosasto, PL 524, 00101 Helsinki (Ministry of Labour)
- H Tutkimuksen tarkoituksena oli koota työllisyyskoulutusta koskeva tutkimus- ja selvitystyö yksiin kansiin työllisyyskoulutuksen suunnittelua ja tutkimusta varten. Tutkimus perustuu pääasiassa tuoreisiin (1970-luvun ja 1980-luvun) kotimaisiin lähteisiin. Muita pohjoismaisia selvityksiä on referoitu vain, jos niillä on mielenkiintoa Suomen työllisyyskoulutuksen kannalta.

Keskeisiä tuloksia ovat:

- työllisyyskoulutuksen asema osana muuta koulutusjärjestelmää on epäselvä
- työllisyyskoulutuksen suhde toisaalta työvoimapolitiikkaan ja toisaalta koulutuspolitiikkaan vaatii määrittelyä
- työllisyyskoulutuksen tavoite tasapainottaa työmarkkinoita ei ole toteutumut
- työllisyyskoulutuksen kysyntä ylitää huomattavasti tarjonnan,
- alueelliset tekijät ovat keskeisessä asemassa työllisyyskoulutusta kohdennettaessa
- ensimmäinen työpaikka työllisyyskoulutuksen jälkeen on ratkaiseva myöhempaa työhistoriaa ajatellen. Tästä syystä erityisesti nuorten ja muiden vaikeasti sijoittuvien koulutuksen jälkeistä sijoittumista tulisi edistää.
- työllisyyskoulutuksen tutkiminen osana muita työllisyys- ja koulutuspoliittista joimenpiteitä puuttuu lähes täysin.
- I työllisyyskoulutus, tutkimus, kirjallisuuskatsaus, koulutuksen suunnittelu employment training, research, literary review, planning of education

J

- K Weijola, V. 1984. Yhteenveto työllisyyskoulutukseen liittyvistä selvityksistä. Työvoimaministeriö. Suunnitteluosasto. Työvoimapoliittisia selvityksiä 58. Helsinki: Valtion painatuskeskus.
- L ei
- M ei

HAKEMISTOT/INDEXES

ASIAHAKEMISTO

aikuiskasvatus 123 aineenopettaja 49, 50, 71, 92, 96 ajankäyttö 58 akateeminen tutkinto 107, 108 aluepolitiikka 15, 19, 107 ammatillinen koulutus 34, 105, 118 ammatinvalinnanohjaus 115 ammatinvalinta 77, 85, 90 ammattikuva 81, 134 arviointi 16, 21, 36, 87 arvo 71, 84 asenne 71, 76, 78 audiovisuaaliset opetusvälineet 39, avoin korkeakoulu 125, 130 bibliografia 68 byrokratia 12 demokratia 12 diagnostinen testi 95 didaktiikka 31, 45, 47, 76, 121 ekologia 53 elämismaailma 26, 72, 83 elämänperspektiivi 59 elämänprosessi 102 etiikka 8 etäisopiskelu 125, 126. 130 Eurooppa 40 evaluaatio 19, 20, 23, 32, 60, 110, 123 fysiikka 47 haastattelu 32 lallinto 5, 12, 20, 23, 117, 118 harjoittelu 52 havainnollistaminen 65, 121 henkilöstökoulutus 109, 115, 117, 119, 127, 128, 137 historia 4 humanistiset tieteet 26, 45, 62, 92, 96 hyvinvointi 10, 15 ideologia 78 ihmissuhteet 137 informatio 68, 69 jatkokoulutus (tieteellinen) 46 johtamiskoulutus 101, 116, 119, 122, 128, 135 jätehuoito 34, 118 kansainväliset suhteet 111 kansainvälisyys 66, 127 kasvatusfilosofia 8 kasvatustiede 6, 26, 36, 59, 72 kauppatieteet 7, 52, 81, 101 kehitysmaa 64 kemia 47

kielikeskus 41 kieliti.ede 62 kieltenopetus 41, 62, 66, 127 kirjallisuus 45 kirjallisuuskatsaus 138 kirjasto 68 kognitiivinen prosessi 36, 53 kognitiivinen psykologia 30, 87 kognitio 137 kokeilu 126 kopiointi 42 korkeakoulu (ks. yliopisto) korkeakoulupedagogiikka 69 kotitalous 30 kouluttajakoulutus 113, 132 koulutukseen hakeutuminen 90, 135 koulutukseen pääsy 90 koulutuksellinen tasa-arvo 7, 90 koulutuksen suunnittelu 27, 33, 46, 116, 123, 138 koulutuksen taloustiede 18, 83 koulutushalukkuus 5, 90 koulutusjärjestelmä 2, 39 koulutuskysyntä 5, 14, 90 koulutusmahdollisuudet 40 koulutuspelitiikka 2, 5, 15, 19, 20 koulutustarve 109, 124, 134, 135 kuluttajakasvatus 38 kunta 22, 34, 117 kurssi 33, 112, 116 käsite 28, 65, 79, käsitys 53, 74, 82 lainsäädäntö 15, 21 lastentarhanopettaja 89, 96 liikuntatiede 60, 76 luento 33 luokanopettaja 38, 58, 71, 78, 79, 85, 87, 95, 96, 99, 100, 119 luovuus 112 lähtötaidot 95 lääketiede 10, 32, 43, 74 maailmankuva 53, 59 maataloustieteet 56 malli 2, 83, 137 matemaattis-luonnontieteelliset tieteet 26, 46, 47, 92, 96 matematiikka 95 metodologia 1, 10, 20, 123 metsäala 17, 108 mielekkyys 26, 71, 72 mielenterveys 79 minäkuva 84 monistaminen 42

monutaeteusyys 10, 27, 74	96, 100, 119
moraalikehitys 84	simulointi 132, 133
motivaatio 85, 122	sosiaalistuminen 1, 74, 77, 81, 84
musiikki 124	suka puo lierot 102
musiikkiterapia 27	suomen kieli 66
myytti 129	suomenruotsalaisuus 25, 45
naisten asema 12, 81	taloudellisat olot 19, 22, 107
oikeustiede 125	tavoiteoppiminen 48, 87, 99
ongelmakeskeisyys 28, 112, 134	tehokkurs 16, 18
opettajankoulutus 38, 47, 48, 49,	televisio 39
50, 58, 71, 76, 78, 79, 82, 85,	tentti 62
87, 89, 92, 95, 96, 99, 100,	teollisuus 17, 112, 132, 133, 135
109, 110, 113	teologia 77
opetuksen suunnittelu 64	teoria 1, 10, 39, 87, 123
opetus 16, 31, 32, 33, 39, 60, 64,	terveys 10
110	terveyskasvatus 1
opetusharjoittelu 49, 50, 87	tied, 8, 10, 11, 53, 74
openusprosessi 56, 121	
opetussumniteima 38, 38, 60, 99	tiedevaihto 111
opintotuki 83	tiedonvaiitys 69
	tiedosto 21
opiskelija 21, 25, 50, 52, 53, 59,	tiedottaminen 69
60, 72, 74, 77, 78, 79, 81, 83,	tieteenfilosofia 10, 11, 37
84, 110	tieto 11, 53
opiskelijavalinta 85, 89, 92, 95,	tietokoneavusteinen opetus 126
96	tilastotiedot 25
opiskelu 26, 48, 58, 72, 83, 99	tohtorinarvo 108
oppimateriaali 42	tulevaisuuden tutkimus 2
oppiminen 28, 31, 53, 59, 123, 132	tuottavuus 20
oppimisprosessi 30, 36	turismi 40
oppimisstrategia 26, 30, 44, 72,	tutkija 108, 128
116	tutkimus- ja kehictämistyö 10, 17,
oppimistulokset 32, 36	20, 27, 32, 33, 37, 43, 44, 46,
organisaatio 20, 23, 41, 68, 109,	56, 58, 64, 65, 69, 89, 95, 99,
112, 125	109, 111, 113, 115, 118, 125,
orientaatio 92, 115	128, 130, 137
palkka 14	tutkimuslaitos 128
perhe 77	tutkimustoiminta 16, 46, 138
persoonallisuus 60, 71	tyytyväisyys 116
pohjoismaat 76	työ 65, 115, 132, 133
potilas-lääkärisuhde 43	työelämä 52, 107, 132, 133
professori 16, 111	työelämään sijoittuminen 101, 107
projektimenetelmä 48	työllisyyskoulutus 138
psykologia 28, 43, 53	työmarkkinat 14, 19
psykoterapia 27	työnopastus 132, 133
pätevyys 128	työttömyys 14, 105
radio 130	työyhteisö 119, 137
rauhankasvatus 37	taydennyskoulu-us 35, 113, 118,
rauhantutkimus 37	119, 122, 124, 129, 134
rehtori 134	ulkomaalainen 66
resurssien jako 21	ura 77, 85, 90, 102, 105, 108
resurssit 18, 83	USA 111
ruotsin kieli 62	uudistus 12, 23
semiotiikka 129	vertaileva tutkimus 6, 15, 44, 76
seuranta/tutkimus 20, 23, 41, 49,	video 121
58, 59, 60, 71, 78, 89, 92,	vuosikertomus 20

välikiali 62 yhteiskuntatieteet 26, 72 yhteistyö 17 yliopisto 4, 12, 16, 17, 19, 20, 22, 23 yliopisto-opettaja 109, 110 ympäristökoulutus 34, 118

SUBJECT INDEX

academic degree 107, 108 academic exchange 111 access to education 90 administration 5, 12, 20, 23, 117, adult education 123 agricultural sciences 56 annual report 20 application for studies 90, 135 assessment 16, 21, 36, 87 attitude 71, 76, 78 audiovisual aids 39, 65, 121 bibliography 68 bureaucracy 12 career 77, 85, 90, 102, 105, 108 career monograph 81, 134 chemistry 47 class teacher 38, 58, 71, 78, 79, 85, 87, 95, 96, 99, 100, 119 cognition 137 ownitive process 36, 53 cognitive psychology 30, 87 commercial sciences 7, 52, 81, 101 comparative research 6, 15, 44, 76 computer-assisted learning 126 concept 28, 65, 79, 82 conception 53, 74, 82 consumer education 38 cooperation 17 copying 42 course 33, 112, 116 creativity 112 curriculum 38, 58, 60, 99 demand for education 5, 14, 90 democracy 12 developing country 64 diagnostic test 95 didactics 31, 45, 47, 76, 121 dissemination of information 69 distance study 125, 126, 130 doctorate 108 doctor-patient relationship 43 ecology 53 economic conditions 19, 22, 107 economics of education 18, 83 educational equality 7, 90 educational interest 5, 90 educational need 109, 124, 134, educational opportunities 40 educational policy 2, 5, 15, 19, educational science 6, 26, 36, 59, 72

efficiency 16, 18 employment training 138 entry skills 95 environmental training 34, 118 ethics 8 Europe 40 evaluation 19, 20, 23, 32, 60, 110, 123 examination 62 experiment 126 family 77 file 21 Finnish language 66 Finnish-Swedish culture 25, 45 follow-up study 20, 23, 41, 49, 58, 59, 60, 71, 78, 89, 5., 96, 100, 119 foreigner 66 forestry 17, 108 futures research 2 health 10 health education 1 history 4 home economics 30 human relations 137 h-manities 26, 45, 62, 92, 96 iowology 78 illustratica 65, 121 industry 17, 112, 132, 133, 135 information 68, 69 in-service training 35, 113, 118, 119, 122, 124, 129, 134 interlanguage 62 international relations 111 internationalism 66, 127 interview 32 job placement 101, 107 jurisprudence 125 kindergarten teacher 89, 96 knowledge 11, 53 labour 65, 115, 132, 133 labour market 14, 19 language centre 41 language teaching 41, 62, 66, 127 learning 28, 31, 53, 59, 123, 132 learning outcomes 32, 36 learning process 30, 36 learning strategy 26, 30, 44, 72, 116 lecture 33 legislation 15, 21 library 68 life perspective 59

life process 102 130, 137 life-world 26, 72, 83 reform 12, 23 linguistics 62 regional policies 15, 19, 107 literary review 138 reprography 42 literature 45 research activity 16, 46, 138 local community 22, 34. 117 research institute 128 management education 101, 116, researcher 108, 128 119, 122, 128, 135 resource allocation 21 mastery learning 48, 87, 99 resources 18, 83 mathematics 95 salary 14 meaningfulness 26, 71, 72 satisfaction 116 medicine 10, 32, 43, 74 school principal 134 mental health 79 science 8, 10, 11, 53, 74 methodology 1, 10, 27, 123 sciences 26, 46, 47, 92, 96 model 2, 83, 137 selection 85, 89, 92, 95, 96 moral development 84 self-concept 84 motivation 85, 122 semiotics 129 multidisciplinary approach 10, 27, sex difference 102 simulation 132, 133 music 124 social sciences 26, 72 music therapy 27 socialization 1, 74, 7, 81, 84 myth 129 staff development 1 , 115, 117, Nordic countries 76 119, 127, 128, 137 occupational choice 77, 85, 90 statistical data 25 student 21, 25, 50, 52, 53, 59, 60, 72, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 110 occupational training 34, 105, 118 open university 125, 130 organization 20, 23, 41, 68, 109, 112, 135 student aid 83 orientation 92, 115 studies 26, 48, 58, 72, 83, 99 peace efucation 37 study programme, see curriculum peace studies 37 subject teacher 49, 50, 71, 92, 96 personality 60, 71 Swedish language 62 philosophy of education 8 system of education 2, 39 philosophy of science 10, 11, 37 teacher education 38, 47, 48, 49, 50, 58, 71, 6, 78, 79, 82, 85, 87, 89, 92, 95, 96, 99, 100, physical science 60, 76 physics 47 planning of education 27, 33, 46, 109, 110, 113 116, 123, 13ե teaching 16, 31, 32, 33, 39, 60, planning of teaching 64 64, 110 post-graduate study 46 teaching material 42 practice 52 teaching practice 49, 50, 87 problem centered approach 28, 112, teaching process 56, 121 134 television 39 productivity 20 theology 77 professor 16, 111 theory 1, 10, 39, 87, 123 project method 48 tourism 40 psychology 28, 43, 53 training of trainers 113, 132 psychotherapy 27 unemployment 14, 105 publicity 59 university 4, 12, 16, 17, 19, 20, qualification 128 22, 23 radio 130 university pedagogics 69 R&D -project 10, 17, 20, 27, 32, university teacher 109, 110 33, 37, 43, 44, 46, 56, 58, 64, 65, 69, 89, 95, 99, 109, USA 111 use of time 58 111, 113, 115, 118, 125, 128, value 71, 84

waste management 34, 118
well-being 10, 15
video 121
vocational guidance 115
women's position 12, 81
work community 119, 137
work raining 132, 133
working life 52, 107, 132, 133
world view 53, 59

TUTKIJAHAKEMISTO RESEARCHER INDEX

Ahanen, Pirjo 112 Ahlbom, Christian 45 Aho, Sirkku 71 Aittola, Helena 72 Aittola, Tapio 12, 26, 72 Alakokko-Simola, Aila 27 Alanen, Leena 1 Alho-Tiula, Sari 133 Alikoski, Johannes 85, 113 Anckar, Olle 14 Antikainen, Ari 2 Anttonen, Jukka 18 Arnkil, Robert 115 Auvinen, Erkki 123 Blimikka, Leena-Maria 28 Castren, Martti 125 Eklund, Rabbe 14 Ekqvist, Marina 116 Erätuuli, Matti 47 Forsman, Maria 68 Gröhn, Terttu 30 Haavio, Matti 15 Haavisto, Riikka 30 Hakala, Tuula 17 Hakkarainen, Pentti 31 Halme, Riitta 32 Heikkilä, Veli-Matti 65 Heikkonen, Iris 16, 17, 111 Heinonen, Juha 83 Heinänen, Pekka 18 Helkama, Klaus 84 Herberts, Kjell 45 Hokkanen, Jarmo 117 Holappa, Lauri 33 Hukkinen, Janne 34, 118 Hytönen, Juhani 85 Hyvärinen, Anssi 101 Hälinen, Kaisa 36 Hämäläinen, Eila 66 Hämäläinen, Kauko 119 Hännikäinen-de Groot, Maritta 37 Häyrynen, Liisa 102 Häyrynen, Yrjö-Paavo 102 Hölttä Sappo 18 Isohookara-Asunmaa, Tytti 87 Jaakkola, Raimo 102 Jakkula, Olavi 19 Jakku-Sihvonen, Ritva 121 Jalkanen, Hannu 37, 90 Jering, Bettina 122 Jolkkonen, Ari 2 Jussila, Juhani 38, 85, 133 Jussila, Matti 20

Jänkälä, Raimo 65, 137 Järvinen, Annikki 74 Kaihoranta, Anita 130 Karimo, Jorma 39 Karjalainen, Olavi 87 Karjalainen, Päivi 40 Kauppi, Antti 123 Kekäläinen, Elina 130 · Klinge, Matti 4 Knapas, Rainer 4 Komulairen, Erkki 85 Kontiainen, Seppo 113, 123 Konttinen, Esa 37 Korpimies, Liisa 41 Korpinen, Raimo 66 Koskinen, Ilse 66 Kotilainen, Tuula 124 Koulu, Risto 125 Kuusisto, Jouni 42 Kyllönen, Timo i4 Laakso, Lauri 76 Lahikainen, Anja Riitta 77 Lahtela, Kari 28 Lampikoski, Kari 126 Lehtonen, Johannes 43 Leikola, Anto 4 Leikola, Markus 108 Leikola, Matti 108 Leino, Anna-Liisa 44 Leino, Jarkko 44 Lestinen, Leena 69 Liikanen, Pirkko 89 Lounassalo, Elina 127 Löfnan, Anita 45 Malin, Antero 92 Marin, Marjatta 12 Marjamäki, Matti 46 Meisalo, Veijo 47 Miettinen, Reijo 128 Mikkola, Heidi 21 Moilanen, Pentti 48 Mäkelä, Kaija 49 Määttä, Kaarina 78 Määttä, Pentti 90 Niemi, Hannele 50 Nieminen, Seija 79 Niittykangas, Hannu 52 Nikkanen, Pentti 109 Nissinen, Harri 99 Nordberg, Leif 25 Nordgrer. Nina 81 Noutinen, Anita 53 Nyberg, Rainer 110

Ojanperä, Satu .. Ollila, Kaisu 37 Ollila, Petri 56 O'Rourke, Pirkko-Liisa 66 Palmroth, Aino 37 Panhelainen, Mauri 92 Parjanen, Matti 129 Pehkonen, Erikki 95 Pennanen, Päivi 124 Perho, Hannu 96, 102 Pimiä, Mauri 20 Pitkänen, Päivi 58 Puttonen, Helena 59 Puurula, Arja 44 Puustjärvi-Soininen, Päivi 130 Pylkkänen, Kyösti 107 Pöyhönen, Matti 132, 133 Raiskinmäki, Anne 26 Raitio, Sari 40 Raivola, Reijo 5, 6 Rantakari, Juha 60 Rantanen, Helena 59 Ruotsala, Alpo 19 Saarinen, Hannu 19 Saarinen, Olli 132 Salminen, Pertti 52 Salminen, Simo 84 Sarala, Urpo 85 Sarja, Anneli 53 Saurio, Simo 22 Silius-Broo, Harriet 23 Sinisalo, Pentti 105 Siurala, Lasse 7 Skinnari, Simo 8 Snellman, Leila 82, 99 Soini, Heli 30 Sorvali, Irma 62 Storhammar, Esa 83 Strömberg, John 4 Swantz, Marja-Liisa 64 Tammivaara-Balaam, Irmeli 66 Tapio-Bistrom, Marja-Liisa 64 Teikari, Veikko 132 133 Timonen, Tarja 37 Toikka, Inkeri 30 Tormulainen, Tuomo 102 Tuikka, Anni 126 Turkulainen, Markku 107 Turunen, Hannu 3, 107 Uusikylä, Kari 100 Uutela, Antti 84 Vaherva, Tapio 41, 134 Vaittinen, Natti 10 Wallenius, Veli Matti 135 Vartiainen, Matti 132, 133

Weikroth, Johan 65, 137 Vehviläinen, Marja-Riitta 66 Weijola, Varpu 138 Verronen, Veli 11 Vikstrand, Leif 65 Vuorinen, Juha 111 Vähämaa, Risto 12 Ylisassi, Hilkka 65

TIETEELLISTEN JOHTAJIEN / HANKKEEN JOHTAJIEN HAKEMISTO SCIENTIFIC SUPERVISORS / PROJECT SUPERVISORS INDEX

Aho, Leena 49 Aho, Sirkku 71 Alanen, Leena 1 Alikoski, Johannes 85 Anckar, Olle 14 Andersson, Håkan 110 Antikainen, Ari 2, 107 Blinnikka, Leena-Maria 28 El maa, Ilmo 127 Forssell. Osmu 19 Gahmberg, Henrik 115 Gröhn, Terttu 30 Hakamäki, Simo 117 Hakkarainen, Pentti 31 Hakulinen, Auli 66 Halme, Riitta 32 Heikkinen, Eino 10 Hälinen, Kaisa 36 Hämäläinen, Kauko 119 Häyrynen, Yrjö-Paavo 102 Ihamuotila, Risto 56 Jakku-Sihvonen, Ritva 121 Jussila, Matti 20 Jyväskylän yliopiston rauhankomitea ry. 37 Järvinen, Annuki 74 Kajosaari, Eero 34 Kansanen, Pertti 113 Kari, Jouko 42 Karjalainen, Olavi 87 Klinge, Matti 4 Kontiainen, Seppo 123 Korpimies, Liisa 41 Kotilainen, Tuula 124 Laakso, Lauri 76 Lampikoski, Kari 126 Leikola, Matti 108 Leino, Anna-Liisa 44 Leponiemi, Arvi 18 Linna, Markku 15 Luukkonen, Jaakko 119 Löfman, Anita 45 Marin, Marjatta 12, 26, 72, 33 Meisalo, Veijo 47 Miettinen, Asko 122 Miettinen, Reijo 128 Mikkola, Heidi 21. Niemi, Hannele 50 Nieminen, Seija 79 Nurmi, Risto 135 Nuutinen, Anita 53

Parjanen, Matti 129 Perho, Hannu 96 Pirilä, Leena 69 Puro, Juhani 78 Puustjärvi-Soininen, Päivi 130 Raivola, Reijo 5, 6 Riihelä, Liisa 46 Ruoppila, Isto 115 Salavuo, Kari 127 Saurio, Simo 22 Sevón, Guje 81, 122 Sinisalo, Pentti 105 Skinnari, Simo 8 Snellman, teila 82, 99 Sorvali, Irma 62 Suominen, Arto 135 Suortti, Juhani 109 Swantz, Marja-Liisa 64 Tainio, Risto 101 Teikari, Veikko 132, 133 Telama, Risto 60 Tuominen, Risto 40, 112 Uusikylä, Kari 100 Uutela, Antti 84 Vaherva, Tapio 72, 134 Weckroth, Johan 65, 137 Vehkalahti, Matti 118 Verronen, Veli 11 Wiio, Osmo A. 39 Viljanen, Erkki 48, 58, 89 Vuorinen, Juha 16, 17, 111

TUTKIMUKSEN/HANKKEEN SUORITUSPAIKKAHAKEMISTO RESEARCH AND RGD PROJECT PLACE INDEX

Helsingin kauppakorkeakoulu/ Helsinki School of Economics Business Administration 7, 101

Helsingin yliopisto/University of Helsinki 4, 21, 30, 36, 38, 39,44, 47,50,56, 66, 77, 79, 84, 85, 95, 100, 108, 113, 123,125

Joensuun yliopisto/ University of Joensuu 2, 49, 82, 96, 99, 102, 105. 107

Jyväskylän yliop sto/University of Jyväskylä 10, 12, 26, 27, 48, 58, 59, 60, 72, 76, 89, 115, 134

Jyväskylän yliopiston rauhankomitea ry./Peace Committee of the University of Jyväskylä 37

Kasvatustieteiden tutkimuslaitos/ Institute for Educational Research 1, 31, 42, 53, 69, 90, 92

Kehitysmaainstituutti/Institute of Development Studies 64

Keski-Suomen taloudellinen tutkimuskeskus/Centre for Economic Research in Central Finland 52, 83

Korkeakoulujen kielikeskus/Language Centre for Finnish Universities 41

Korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tutkimussäätiö/Foundation for Research in Higher Education and Science Policy 16, 17, 111

Kunnallisepisto/MunicipalTraining Institute 117

Kuopion kesäyliopisto/Summer University of Kuopio 130

Kuopion yliopisto/University of Kuopio 43 Lapin korkeakoulu/University of Lapland 78

Markkinointi-instituutti/Institute of Marketing 126

Opetusministeriö/Ministry of Education 15

Oulum yliopisto/University of Culu 8,19, 62, 65, 87, 109, 119, 137

Sibelius-Akatamia/Sibelius Academy 124

Svenska handelshögsk lan/S edish School of Economics and Business Administration 81, 116, 122

Tampereen yliopisto/University of Tampere 5, 6, 11, 20, 32, 44, 68, 74, 129

Teknillinen korkeakoulu/Helsinki University of Technology 33, 34, 132, 133

Turun kauppakorkeakoulu/Turku School of Economics and Business Administration 40, 112, 127, 135

Turum yliopisto/University of Turku 18, 22, 28, 46, 71

Työvoimaministeriö/Ministry of Labour 138

Valtion koulutuskeskus/State Training Centre 121

Valtion teknillinen tutkimuskeskus/Tichnical Research Centre of Finland 128

Ympäristöministeriö/Ministry of the Environment 118

Åbo Akademi/Swedish-language University of Turku 14, 23, 25, 45, 110

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOS. JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO. Pedagogiska forskningsinstitutet. Jyväskylä universitet. Institute for Educational Research. University of Jyväskylä.

Suminaarinkatu 15, SF-40100 Jyvaskylä, Finland. Puh.vaihde (tel.vx.) y41-291 211 (tai suoraan 941-292 378)

Julkaisujen myyntiä noitava Asiakaspalvelu, Yliopistonkatu 9, on aroinna 9-11 ja 13-15. Puhelimitse tai kirjeitse tilattaessa julkaisut toimitetaan yksityishenkilöille postiennakolla. Laitoksille lähetamme laskun.

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUSARJA A. TUTKIMUKSIA ISSN 0782-9809

Institute for Educational Research. Publication series A. Research reports Pedagogiska forskningsinstitutet. Publikationsserie A. Forskning

Hinta/ price pris

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOS. JYVÄSKYLÄN YLIOP19TO. Pedagogiska forskningsinstitutet. Jyväskylä universitet. Institute for Educational Research. University of Jyväskylä.

Seminaarinkatu 15, SF-40100 Jyväskylä, Finland. Puh. vaihde (tel.vx.) 541-291 211 (tai suoraan 941-292 378)

Julkaisujen myyntiä hoitava Asiakaspalvelu, Yliopistonkatu 9, on avoinna 9-11 ja 13-15. Puhelimitse tai kirjeitse tilattaessa julkaisut toimitetaan yksityishenkilöille postiennakolla. Laitoksille lähetämme laskun.

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUSARJA B. TEORIAA JA KÄYTÄNTÖÄ ISSN 0782-9817

Institute for Educational Research. Publication series B. Theory into practice Pedagogiska forskningsinstitutet. Publikationsserie B. Teori ϵ ch praxis

		Hinta/ price/ pris
_001/1986	Seppo Hämäläinen (toim.): Kehittyykö koulu? Tutkijoiden arviointeja peruskoulun ja lukion nykytilasta. – Is the school developing? Researchers' opinions about the present state of the comprehensive school and the upper secondary school. Asiasanat/Descriptors: peruskoulu/comprehensive school, lukio/upper secondary, seurantatutkimus/follow-up study, oppimisprosessi/learning process, koulusaavutukset/achievement, oppilasarvostelu/grading, koulutusasteiden niveltäminen/liaison between levels of education. (77 s.) ISBN 951-679-562-5	67,-
002/1986	Irma Hırsjärvi - Sirkka Hirsjärvi: Kasvatuksen tulevaisuuden-kuvat tieteiskirjallisuudessa Visions of education in science fiction. Asiasanat/Descriptors: tulevaisuuden enna-kointi/forecasting, futurologia/futurology, koulutus/education, tieteiskirjallisuus/science fiction. (+) (133 s.) ISBN 951-679-563-3	37;-
003/1986	Pekka Kupari (Ed.): Mathematich education research in Finland Yearbook 1985. Descriptors mathematics, reasoning, geometry, computer, problem solving, learning difficulty. (121 s.) ISBN 951-679-660-5	40,-

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOS. JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO. Pedagogiska forskningsinstitutet. Jyvaskylä universitet. Institute for Educational Research. University of Jyvaskylä.

Seminaarinkatu 15, SF-40100 Jyväskylä, Finland. Puh.vaihde (tel.vx.) 941-291 211 (tai suoraan 941-292 378)

Julkaisujen myyntiä hoitava Asiakaspalvelu, Yliopistonkatu 9, on avoinna 9-11 ja 13-15. Puhelimitse tai kirjeitse tilattaessa julkaisut toimitetaan yksityisherkilöille postiennakolla. Laitoksille lähetämme laskun.

KASVATUSTIETEIDEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUSARJA C. TIEDOTTEITA ISSN 0782-9825

Institute for Educational Research. Publication series C. Bulletin Pedagogiska forskningsinstitutet. Publikationsserie C. Meddelande

Hinta/ price/ pris

001/1986 Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen toimintakertomus vuodelta 1985. - Institute for Educational Research. Annual report 1985. Asiasanat/Descriptors: kasvatustieteellinen tutkimus/koulutustutkimus/educational research. vuosikertomus/annual report, tutkimuskeskus/research

002/1986 Kaisu Ollila: Suomalaisen kasvatusalan kirjallisuuden luettelo vuodelta 1981. Aikakauslehtiartikkelit. - Bibliography of Finnish educational literature 1981. Periodical articles. Asiasanat/Descriptors: bibliografia/bibliography, aikakauslehti/periodical, kasvatustieteellinen tutkimus/ educational research, tiede/science, tiedottaminen/information dissemination, informatio/information. (58 s.)

003/1986 Leena Lestinen (toim.): Tutkittua korkeakoulutuksesta. Kasvatustieteiden titkimuslaitoksen raporttien tiivistelmät 1966-1985. - Higher Education Research at the Institute for Educational Research. Abstract Catalogue 1966-1985. Asiasanat/Descriptors: korkeakoulutus/higher education, tutkimus/ research, bibliografia/bibliography, tiedonvälitys/dissemination of information. (62 s.) ISBN 951-679-649-4

004/1986 Leena Lestinen: (ed.) Higher Education Research at the Institute for Educational Research. Abstract Catalogue 1966-1985. - Tutkittua korkeakoulutuksesta. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen raporttien tiivistelmiä 1966-1985. Asiasanat/ Descriptors: higher education/korkeakoulutus, research/tutkimus, bibliography/bibliografia, dissemination of information/

005/1986 Anja Agander (toim.): Kasvatuksen ja joulutuksen tutkimusrekisteri 1983-84: varhaiskasvatus, perusasteen koulutus, keskiasteen koulutus ja yleistutkimukset. - Educational research in Finland in 1983-84: early childhood education, primary education, secondary education and general research studies.

Asiasanat/Descriptors: kasvatustiede/educational science, kasvatustieteellinen tutkimus/educational research, varhais-kasvatus/early childhood education, perusasteen koulutus/primary education, keskiasteen koulutus/secondary education, tutkimus- ja kehittämistyö/R & D. (242 s.) ISBN 951-679-652-4

59,-

006/1986 Leena Lestinen: Kasvatuksen ja koulutuksen tutkimusrekisteri 1983-84. Korkeakoulutus. - Educational Research in Finland 1983-84. Higher Education. Asiasanat/Descriptors: korkeakoulutus/h** rher education, tutkimus/research, tutkimus- ja kehittämistyö/R&D, bibliografia/bibliography, tiedonvälitys/dissemination of information. (185 s.) ISBN 951-679-652-4 ... 47,-

(+) merkityistä julkaisuista on ko. kielinen pitempi tiivistelmä.

Rapporterna märkta med (+) är försedda med längre svenskspråkig sammanfattning.

Reports marked with (+) have a longer English summary.

Tämä julkaisu sisältää yhteystietoineen kuvaukset 80 tutkimuksesta ja 27 ½.ehittämishankkeesta, jotka olivat Suomessa korkeakoulutuksen alueella meneillään tai päättyivät vuosina 1983—1984. Julkaisun alussa on yhteenveto tutkimuksista ja kehittämishankkeista.

This bulletin contains descriptions and contact informations of 80 research project and 27 R&D projects in the field of higher education which were in progress or completed in 1983—1984 in Finland. In view of international information dissemination the introduction, abstract, titles of the research descriptions as well as the names of research institutes have been translated into inglish. The review of higher education research and R&D work includes English Tables.

Tätä julkaisua myy

Kasvatustieteiden tutkimuslaitos Jyväskylän yliopisto Seminaarinkatu 15 40100 Jyväskylä Puh. (941) 292378 ISBN 951-679-652-4 ISSN 0782-9825

